

61. évf., 2007. XII. 20., ára 100 dinár

40-41

Jó Pajtás

*Kellemes karácsonyt
és boldog új évet!*

A leghosszabb éjszaka világossága

Már az ősi népek megfigyelték, hogy a december 24-i éjszaka a leghosszabb éjszaka. Ők még nem tudták, hogy a föld ellipszis pályán kering, és ennek következtében a nappalok hol hosszabbodnak, hol rövidülnek. A rómaiak az említett tapasztalás alapján a leghosszabb éjszakát követő napot a fény győzelme napjának tekintették. Ebből kifolyólag ünnepelték a Legyőzhetetlen Nap (a Sol Invictus) ünnepét.

Kányádi Sándor

Valaki jár a fák hegyén

valaki jár a fák hegyén
ki gyűjtja s oltja csillagod
csak az nem fél kit a remény
már végképp magára hagyott

én félek még reménykedem
ez a megtartó irgalom
a gondviselő félelem
kísért eddig utamon

valaki jár a fák hegyén
vajon mikor zuhanok
meggyűjt-e akkor még az én
tűzemnél egy új csillagot

vagy engem is egyetlenegy
sötétlő maggá összenyom
s nem villantja föl lelkeket
egy megszülető csillagon

valaki jár a fák hegyén
mondják úr minden porszemen
mondják hogy maga a remény
mondják maga a félelem

1994

A negyedik század végén, amikor már a kereszténység elismert és nem üldözött vallás volt, a keresztények úgy döntöttek, hogy ennek az elterjedt ünnepnek új tartalmat adnak. Döntésük alapját a János evangéliumában található, Jézus Krisztusra vonatkozó részlet képezte: „Az Ige volt az igazi világosság, amely minden embert megvilágosít. A világba jött, a világban volt, általa lett a világ, mégsem ismerte föl a világ” (Jn 1,9). A keresztény hívő ember számára tehát Jézus Krisztus az, aki megadja a választ a sok felmerülő komoly kérdésre. Ő „világosítja” fel az embert. Azt az embert, akinek sok nem világos dologgal kell szembeülnie az életben. Az ember nagy kérdései között pedig olyanok találhatók, hogy mi az élet értelme, mi a célja, hogyan kell élni, vagy egyáltalán minek is élünk, ha úgyis minden embernek meg kell halnia. Ha pedig meghal, akkor a halál után mi történik vele, tovább marad-e, mi marad tovább, vagy egyszerűen eltűnik a semmiben. A halál utáni dolgok kérdésére adott válasz kihat az ember e földi életére. Mert, ha a halál után van még élet, akkor már itt úgy kell élni, hogy ebben az életben részesüljünk. A krisztushívők számára Jézus az, aki választ ad mindezekre a kérdésekre. Persze megválaszolatlan „alkérdések” még akkor maradnak, hiszen az ember egy állandóan kérdező lény. S ez így a jó. Mert mint kérdező lények arra is rájövünk, hogy nincs éppen

mindenre válasz. Létezik valami, ami túlhaladja az ember értelmének korlátjait. Ezt nevezzük misztériumnak, titoknak.

Karácsony is a misztériumok közé tartozik. Mert valamit ugyan megértünk belőle, de nem az egészet. Komoly kérdés mindenkor az, hogy az Isten egyáltalán, hogyan válhat emberré. És, hogy minek is vált emberré. Mert karácsonykor az emberré vált Isten – Jézus Krisztus – születésének a napját ünnepeljük.

Az újszövetségi Szentírás nagyon frapánsan válaszol a nagy kérdésre, anélkül, hogy aprólékos részletekbe bocsátkozzon. A válasz szintén János evangéliumában található: „Isten úgy szerette a világot, hogy egyszülött Fiát adta érte”. Ennek alapján vált a karácsony a szeretet ünnepévé. Ha az Isten úgy szereti az embert, hogy önmagát adja érte, akkor az embernek is szeretnie kell embertársát. Ez a szeretet megnyilvánulhat a karácsonyi ajándékokban is, de az ajándékvásárlás olcsó szeretet. Az igazi szeretet az, amikor önmagunkat adjuk: több időt töltünk szereteteinkkel, odafigyelünk mások szükségleteire, felkaroljuk azokat, akik nehezebb életkörülmények között élnek.

Kívánom tehát a Jó Pajtás minden olvasójának, hogy az idei karácsony a világosság és a szeretet ünnepe legyen minden családban és minden élethelyzetben.

Dr. Harmath Károly
ferences szerzetes

Békés karácsonyt,
valamint sikerekben
gazdag új esztendő
kívánunk minden tininek,
a szülőknek,
a pedagógusoknak,
a terjesztőknek és a lap
valamennyi barátjának,
támogatójának.
A Jó Pajtás következő,
szintén kettős száma
január 17-én
jelenik meg.

Szia

Hát eljött ez a nap is.

Hogy ne csűrjem-csavarjam a mondanivalóm légyegét: apu megtiltotta a kedvenc újságodban való további közreműködésemet!

Azt állítja (s be kell vallanom, igaz van...):

– Te Gabi, ebben a tanévben érettségizel a gimiben. Ez most sokkal fontosabb, mint hogy újságíróként serénykedj a Jó Pajtás szerkesztőségében. A második félévben már nem lesz időd besegíteni a Mobilszaki és a Mesetrágacs rovatokba, meg néha a Zenebonába is. Ül a fenekeden, és tanulj!

Így hát most búcsúznom kell tőled. Szép volt így együtt, de egyszer mindennek vége szakad. Talán majd néha találkozunk itt Újvidéken, valamelyik koncerten, rendezvényen.

Még valamit szeretnék mondani. Kívánjunk egymásnak boldog és sikeres új esztendőt!

És mindennek előtt jó bizonyítványt. Majd gondolunk egymásra ott valahol 2008 májusában, júniusában, amikor

a jegyeket szokták lezárni a tanárok. Légy jó, szorgalmas, szófogadó a szüleid iránt (mert ők mindig csakis a legjobbakat akarják neked), igazságos az életben, és igyekezz olyan lenni, hogy mindenki szeressen!

Tehát: boldog új esztendőt!

(Nem mondtam: odahaza fogunk szilveszterezni a haverokkal, mert épp nőgyűlölők vagyunk. Azért éjfél után majd mégis

megeresztünk néhány SMS-t a lányoknak. Apu vett egy újfajta műholdvevőt, ezek szerint főleg tévét fogunk nézni. Karesz vállalta, hogy finom szendvicseket készít időközben, meg kólát fogyasztunk majd, hogy ébren tartson bennünket. Elképzelhető, hogy kimegyünk a Szabadság térre, közelről élvezni az ünnepi tűzijátékot.)

Gabi

Mindenféle szerkentyűk

Azt mindenki tudja már, hogy a japánok élen járnak a különböző robotok készítésében. Itt a legújabb, amely a Robot Twendy névre hallgat. Tehát van vezetékes és keresztné is, mint minden rendes lénynek.

Twendy úgynevezett otthoni robot. Felszolgálja a reggelit, utána felsöpri a morzsákat, hoz a gazdájának a friss újságokat, be- és kikapcsolja a tévét, megsétáltatja a kutyát (enni is ad neki!). És még sok más házi munka elvégzésére alkalmas. Magassága 150 centiméter, súlya 111 kiló. Mesterséges intelligenciája minden eddigi robotét messze felülmúlja.

A hét fotója

Különös barátság

Karácsony

Az ünnep keletkezése

A karácsony a kereszténység egyik legfontosabb ünnepe, amelyen Jézus születésére emlékeznek. A keresztény hit szerint Jézus a próféták által megígérendőlt Messiás, aki megváltja az emberiséget a bűntől. De az ünnep előtte is élt már, csak akkor más vallási színezete volt. Ez pedig a pogányok téli napfordulós ünnepe. Ekkor a fény diadalát ünnepelték a halál és a sötétség felett. A Római Birodalom is ünnepelt, hiszen terjedőben volt a Napisten kultusza, valamint számos más vallási ünnep. Ebbe az ünnepi légkörbe illesztették be a kereszténységet. Itt van például a karácsonyi jászol története, amelyhez a keleti bölcsek egy fényesen ragyogó csillag révén jutottak el. Krisztus, mint egy fényforrás, és aki legyőzte a halált. A niceai zsinat december 25-ét jelölte ki Jézus születésének időpontjául, így lett a győzedelmes nap ünnepéből az üdvösség napjának ünnepe. Ebben a liturgikus keretben maradt sokáig ez az ünnep, mígnem a 16. században a reformáció új tartalommal töltötte meg a kereszténységet. Az addigi templomi liturgiák kezdtek beköltözni a házakba. Az emberek Bibliát kaptak, már otthon is imádhatták Istent és Krisztust, és az ünnepek is hazakerültek. Így jött létre a karácsonyfa állításának szokása az evangélikusoknál Németországban. A 18. században már egész Németországban szokás volt karácsonyfát állítani. Innen jutott el a 19. században Ausztriába, majd egész Európába, a kivándorlókkal az Újvilágba, és így kezdett megtelepedni a keresztény világban. A fákat kezdetben édességekkel és gyümölcsökkel díszítették fel, később kezdett kibontakozni az üvegdíszek megjelenése. Erre egész iparág fejlődött ki.

A magyar karácsony szót a hivatalos nyelvészet a szláv **korčun** (átlépő) szóból származtatja; s e szó arra utal, hogy amikor a Nap a téli napfordulót átlépi, újból hosszabbodni kezdenek a nappalok. (Egyes elképzelések szerint egy olyan időszámításból ered, ahol a téli napforduló volt az új év kezdete; a karácsony eszerint az új évbe való átlépést jelentette.) Magyarországon a 13. században már a mai, keresztény értelmében használták. Hagyományos magyar elnevezés a **kiskarácsony** és a **nagykarácsony**, amely a valóságban két külön ünnepet takar: nagykarácsony december 25-e, karácsony első napja, kiskarácsony pedig január elseje, újév napja.

Időpontja

A kutatók többsége egyetért abban, hogy december 25-e nem Jézus születésének időpontja. A korai keresztények nem ünnepelték Jézus születését, és nem is próbálták meghatározni az időpontját; az ünneplés legkorábbi ismert példája Egyiptom, ahol Jézus születését tavaszra tették.

Később az alexandriai egyházban január 6., máshol december 25. vált elterjedté. A 4. században sok vallási vezető törekedett a dátum egységesítésére; végül I. Gyula pápa 350-ben december 25-ét nyilvánította a Megváltó születésnapjává. Az örmény és a kopt egyházak kivételével – melyek hívei ma is január 6-át ünneplik – a többi egyház elfogadta Gyula pápa döntését. A szerb egyház is a Gergely-naptár szerinti januárban ünnepli a karácsonyt, a pravoszláv egyház által használt Julianus-naptár szerint azonban ez szintén december 25-e.

Az időpont eredetéről számos teória van; egyikük sem általánosan elfogadott.

* A téli napforduló környéke a legtöbb vallásban és kultúrában fontos időpont volt. Kezdetben a Nap vagy a természet újjászületésének ünnepe volt; később erre az időpontra esett Ozirisz, Jupiter, Plutusz és Nimród ünnepe, a germán yule és a római saturnália. A keresztény ünnep magába olvasztotta a korábbi pogány ünnepeket (erre még ma is számos népszokás emlékeztet); egyes elképzelések szerint az időpontot is átvette.

* Más feltételezések szerint a korabeli keresztények Jézus születését Nagypéntek időpontjából próbálták kiszámítani, arra alapozva, hogy az ótestamentumi próféták halála a zsidó vallás szerint rendszerint az év ugyanazon napjára esett, mint születésük vagy fogantatásuk. Jézus halálának időpontja nem szerepel az evangéliumokban; amikor megpróbálták kiszámítani, március 25-re vagy április 6-ra jutottak. Ezt az időpontot Jézus fogantatásával azonosították, és kilenc hónapot hozzáadva december 25-öt, illetve január 6-ot kaptak.

* A hagyomány szerint Jézus a Hanuka idején született, ami a héber naptár szerint kiszlív 25-től tévét 2-ig vagy 3-ig tart. Kiszlívét általában decemberrel azonosították.

* Egyes keresztények úgy hitték, hogy Gábiel arkangyal megjelenése Zakariás előtt, amikor közölte vele, hogy Keresztelő Szent János apja lesz, Jom Kippur idejére esett. Eszerint János fogantatása valamikor szeptember végén, és a születése június végén történhetett (a hagyomány a dátumot június 24-re teszi). Az evangéliumok szerint az angyal három hónappal János fogantatása előtt jelent meg Szűz Máriának (a hagyomány szerint március 25-én). Innen kilenc hónapot számolva december 25-e adódik.

Fontos ünnep

Maga az ünnep jeles vigasságokkal volt tele a régi pogányoknál, mivel a téli napforduló a régi földművesek körében az újjászületést, a reményt táplálta. A földművesek számára fontos volt a meleg eljövetele, mivel a létük állt rajta. A meleg időszak a bőség időszaka volt, míg a hideg időszak a sötétség és a nélkülözés időszaka volt. Az ókori Rómában december 17-e és 24-e között tartották a földművelés istenének, Szaturnusznak nagy ünnepét, ekkor nagy táncos vigadalmakat tartottak országszerte. A szolgák megajándékozása is elterjedt volt. A házakat örökzöld borostyánokkal díszítették. Ennek helyébe lépett be a keresztény karácsony. A kereszténység a szeretet ünnepe lett, hiszen már nem Szaturnusznak hódolunk, hanem Krisztus Jézusnak. Már nem a jövő évi termésért aggodunk, hanem az örök élet lehetősége jött el. Az ünnep mára egy kicsit az ajándékozás felé hajlott el, hiszen első kérdés az iskolában – általában a „mit kaptál karácsonyra”, mégis fontos ünnep ez az embereknek. Elgondolkodtat az életen, egy kicsit mindenki megáll, kicsit jobban odafigyel a másira.

A boldogságról

Boldogság természetesen nincsen abban a lepárolható, csomagolható, címkézhető értelemben, mint ahogy a legtöbb ember elképzei. Mintha csak be kellene menni egy gyógyszertárba, ahol adnak, három hatvanért, egy gyógyszert, s aztán nem fáj többé semmi. Mintha élne valahol egy nő számára egy férfi, vagy egy férfi számára egy nő, s ha egyszer találkoznak, nincs többé félreértés, sem önzés, sem harag, csak örök derű, állandó elégedtség, jókedv és egészség. Mintha a boldogság más is lenne, mint vágy az elérhetetlen után!

Legtöbb ember egy életet tölt el azzal, hogy módszeresen, izzadva, szorgalmasan és ernyedetlenül készül a boldogságra. Terveket dolgoznak ki, hogy boldogok legyenek, utaznak és munkálkodnak e célból, gyűjtik a boldogság kellékeit – a hangya szorgalmával és a tigris ragadozó mohóságával. S mikor eltelt az élet, megtudják, hogy nem elég megszerezni a boldogság összes kellékeit. Boldognak is kell lenni, közben. S erről megfeledkeztek.

(Márai Sándor: Füveskönyv)

A szenteste története

– Papa, papa, ugye elmeséled megint, hogy is volt azon a szentestén? – A kis Bori rövidszoknyás forgószélként rohant át a tágas lakószobában, és átölelte az apját, aki éppen az utolsó csillagszórókat tekerte rá az embermagasságú fenyő legfelsőbb ágára.

– Naná, hogy elmondja – kiabálta Feri, aki alig maradt el húga mögött. Ő már persze méltóságán alulinak tartotta volna, hogy átölelje apját. – Ugye elmondod, apu? A szentestén a szenteste történetét... Muszáj elmondani.

– Ugyan, gyerekek! – intette le őket az apjuk, ami persze álszent képmutatás volt, hiszen titokban nagyon büszke volt arra, hogy felcseperedő gyermekei – Feri már tizenkét éves volt, Bori már kilenc – még mindig nagyra becsülték a papa meséjét. – Hányszor hallottátok már? Hiszen kívülről tudjátok! Tanultátok az iskolában is...

– Ugyan, apu! Az iskolában! Süket duma! – Feri fölényesen legyintett. – Senki nem tudja olyan szépen, mint te! Senki!

– Csodálatosan szép éjszaka volt – kezdte Bori ragyogó szemmel. – Természetesen hó nélkül, ott akkor sem volt hó, ma sincsen, az az éjszaka mégis fehérebb volt és fényesebb, mint nálunk a legtisztább téli éj... Nem, papi, igazán! Senki nem tudja ilyen szépen!

– Te lány, hiszen kívülről tudod az egészet!

– Na és? Baj az? – Bori hangja könnyörgőre fordult.

– Pont ez a hecc benne – tódította Feri.

– Jó, jó, ha mindenáron akarjátok, – adta meg magát elégedetten az apa. A két gyermek ujjongva futott a széles fotelhez, amelyen még mindig kényelmesen elfértek mindketten, illedelmesen leültek s apjuk arcára függesztették tekintetüket, amikor az helyet foglalt velük szemben, a másik fotelben.

– No hát... – kezdte az apa. – Csodálatosan szép éjszaka volt, természetesen hó nélkül, ott akkor sem volt hó, ma sincsen, az az éjszaka mégis fehérebb volt és fényesebb, mint nálunk a legtisztább téli éj. Az izzó csillagok között magasan lebegett a telihold, az egész eget földöntúli fény töltötte be, amelyet sem azelőtt, sem azóta nem látott emberfia. A Betlehem nevű városkában azonban ezt nem vette észre senki, az emberek sajnos mindig hajlottak a vakságra, s ezen bizony nem változtatott az utolsó ezerkilencszázkilencvenhat esztendő sem. A városka szűk, tekervényes utcáin fiatal emberpár botorkált küszöbről küszöbre, szállást keresve. Mindenki láthatta, hogy alig állnak a lábukon, de...

– Mindenki láthatta volna, papa, – igazította helyre Bori az elbeszélés menetét. Az apa mosolyogva bólintott.

– Mindenki láthatta volna, igazad van, Bori, de senki nem akarta látni. Mindenütt elutasították őket, mert az emberek...

– Buták és önzők – mondta a két gyerek egy hangon.

– Úgy van, és sajnos ezen sem változott semmi azóta – folytatta bólogatva az apjuk.

– Ő, ha tudták volna... – suttogta Bori kelles borzongással.

– Hülyeség – oktatta ki a bátyja. – Akkor állatian unalmas lenne az egész.

– Hogy beszélsz? Szégyellj magad! – háborodott fel Bori.

– Hogy beszélek? Így beszélek! Talán nincs igazam, apu?

– Na, na... Amit mondtál, bizonyos szempontból igaz, de ahogy mondtad...

– Na látod! – kiáltott egymásra a két gyerek azonos szavakkal, mert mindkettő úgy érezte, az apa neki adott igazat.

– Szóval, az ifjú párt mindenütt elutasították – folytatta gyorsan az apa, meg akarván előzni a csírázó veszekedés kifejlődését. – Pedig szegény asszony már csaknem összeesett. De hiába, akárhol kopogtattak is, minden ajtó zárva maradt. Támolyogtak hát tovább és...

Ezúttal a lakásajtó elektromos gongjának dallamos zengése szakította félbe az elbeszélést. Az apa bosszúsán ráncolta a szemöldökét, az anya idegesen szaladt be a konyhából.

– Hát ez meg mi – támadt neki szokott idegességével a férjének –, vársz valakit?

– Dehogyan várok – védekezett a férfi. – Nem is tudom, ki az ör...

Az elektromos gong újra megszólalt.

– Nahát, ez aztán! – Az anya összecsapta a kezét. – Ilyen nincs! Hát már a szentestén sincs nyugta az embernek?

– Te, nem lehet, hogy... – suttogta Bori a bátyja fülébe. – Te, az lehet, hogy...

– Hülyeség – mordult rá halkan Feri. Rövid megfontolás után meg is ismételte. – Hülyeség.

A gong hangja harmadszor zengett végig a lakáson. Az anya idegesen összerándult. Az apa gyámoltalanul megemelte a vállát, torkát köszörülte, megigazította a nyakendőjét, és az ajtó felé indult. A gyerekek követni akarták volna, de az anya visszatartott őket a lakószobában.

A lakásajtó közvetlenül a kertre nyílt, amint az gyakran előfordul földszintes családi házaknál. A kinyíló ajtó keretét ezüstös fényt árasztó köd töltötte be, s e titokzatos sugárzás közepén két árnykép állott, egy vézna férfi, fáradtan lecsüggő vállal, s egy elformátlanodott asszonyi alak.

– Bocsásson meg, uram... – A fáradságtól rekedt hang szinte csak suttogott. – Bocsásson meg, de fényt láttam... Legalábbis azt hiszem... És gondoltam... Ha megkérhetném... Ha tudnának szállást adni... Az asszonyom már összeesik... Hiszen látja, ebben az állapotban... Csak erre az egyetlen éjszakára...

– De ilyet... Ki hallott már ilyet? – A megzavarodott apa hangjából határtalan elképedés beszélt.

– Itt vannak! Ők azok! – suttogta Bori. Ki akart surranni az előszobába, de anyja a karjánál fogva visszahúzta.

– Ha csak pár órára is – könyörgött tovább a rekedt hang. – Hogy kicsit megpihenjen szegény. Hiszen már lélni sem tud.

– De hát... Hogy jut egyáltalán erre a gondolatra, ember? – tört ki az apa. – Attól félek, eltévesztette az ajtót. Ez nem hotel vagy fogadó, hanem magánlakás. Érti? Menjen...

– Nincs nekünk pénzünk, uram. Semmink sincs, nem tudnánk fizetni – suttogta végképp megtörve a hang.

– Ó hát ez... Ezt igazán sajnálom... De hát... Igazán nem tudom... – Az apa érezhetően elbizonytalanodott.

– Engedd be őket, papi, engedd be őket! – Bori hangja tisztán csengett, mint az üveg-harang.

– Fogd be a szád! – kiáltott rá az anyja, s visszalökte a gyereket a lakószobába. – Maguk pedig menjenek az állomási misszióhoz, vagy az üdvhadsereghez! – kiabált az ajtó felé. – Mit képzelnek? Egyszerűen berontani vadidegen emberekhez, még hozzá éppen szentestén! Csukd be az ajtót, Ferenc, azonnal csukd be!

– Nagyon sajnálom. – Az apa a vállát vonogatta, bizonytalanságát mintha elfűjták volna. – Igazán lehetetlent kívánnak, be kell látniok maguknak is. – Becsapta az ajtót, de rövid megfontolás után újra fölrántotta. – Próbálják meg a rendőrörszobán – kiabált, pedig már nem is látott senkit. – Ott biztosan kapnak valami segítséget. Jobbra a második utca.

A titokzatos, áthatolhatatlanul fénylő ködből válasz érkezett; ez azonban egészen más hang volt, tisztán és mélyen kondult, de hidegen és keményen.

– Mégse volt fény az, amit látni véltem.

Az ajtó végképp becsukódott. Az apa ezúttal beakasztotta a biztosító láncot is, kétszer ráfordította a kulcsot, aztán visszatért a lakószobába, ahol az anya a hangosan zokogó Borit korholta.

– Ne csinálj cirkuszt, Bori! Mit tudod te, miféle emberek voltak? Hajléktalanok, csavargók, talán bűnözők is! Kinek jutna egyéként eszébe így bekéredzkedni egy idegen otthonba? Álmunkban még a torkunkat is elvághatták volna! Ó, a kalács! Te jó ég, a kalács!

Megfordult, és kiszaladt a konyhába. Bori sírt még egy sort, Feri mély gondolatokba merülve bámult maga elé, mintha a perzsa-szőnyeg mintáit tanulmányozta volna. Az apa le-föl járkált a szobában, megigazított néhány állítólag ferdén lógó képet a falon, aztán a szobájukba küldte a gyerekeket, hogy elrendezhesse az ajándékokat a gazdagon díszített karácsonyfa alatt.

A szenteste története befejezetlenül maradt. Nem is esett szó róla, soha többé...

Reményik Sándor

A karácsonyfa énekel

Ha szűk szoba: hadd legyen szűk szoba.

A szűk szobában is terem öröm,

Gyúl apró gyertya ínség idején,

Óh csak ne legyen sorsom bús közöny,

Óh csak legyenek a fény forrása én,

Apró gyermekek bálványozott fája,

Én az idegen, én a jövevény,

Égő fenyőfa, égő áldozat,

Akit az Isten ősi otthonából

Emberek örömére elhozat.

Csak rajzolódjék mélabús árnyékom

Imbolyogjon a szűk szobák falán,

Mindegy, hogy mi lesz velem azután.

1921

József Attila

Karácsony

Legalább húsz fok hideg van,

Szelek és emberek énekelnek,

A lombok meghaltak, de született egy ember,

Meleg magvető hitükről

Komolyan gondolkodnak a földek,

Az uccák biztos szerelemmel

Siető szíveket vezetnek,

Csak a szomorú szeretet latolgatja,

Hogy jó most, ahol nem vágtak ablakot,

Fa nélkül is befűl az emberektől;

De hová teszük majd a muskátlikat?

Fölöttünk csengőn, tisztán énekel az ég

S az újszülött rügyező ágakkal

Lángot rak a fázó homlokok mögé.

1923

Mi tette Menyhártot, a néger királyt oly boldoggá?

Lassacskán mindenfelé elterjedt a hír a csodálatos gyermekről, akinek fény koronázta a fejét. Még a legtávolabbi országokban is hírt kaptak róla. Élt ott három szomszéd király, akiket különös módon Gáspárnak, Menyhártnak és Boldizsárnak neveztek, mint manapság egy lovászt vagy egy házalót. Ennek ellenére igazi királyok voltak, és – ami még figyelemreméltóbb – bölcs emberek. Az írás tanúsága szerint értettek ahhoz, hogy a csillagok járását kövessék, pedig az nehéz mesterség, mindenki tudja, aki megpróbált már csillag nyomába szegődni.

Hárman tehát összefogtak, és estefelé pompás kísérettel teve- és elefántháton gyorsan útnak indultak. Napközben ember és állat egyaránt a köves pusztá szikláin alatt pihent. A csillag, amelyet követtek, az üstökös, türelmesen várt az égen. Meg is izzadt kicsit a nap hevében, míg végre ismét besötétedett. Akkor újra a karaván előtt ballagott, ünnepélyesen világított, mutatva az utat.

Így azután a menet jól haladt. Amikor azonban Jeruzsálem helyett Betlehem felé fordult a csillag, nem akarták tovább követni. Arra gondoltak, ilyen fejedel-

mi gyermek inkább palotában fekszik, semmint egy nyomorúságos faluban. Az üstökös kétségbeesetten ugrált ide-oda, csóválta a farkát, de ez sem használt. A bölcsök olyan okosak voltak, hogy sokáig nem értették meg azt, ami józan paraszti ésszel fölfogható.

Ezalatt följött a nap is, a csillag pedig elhalványult. Szomorúan helyezkedett el egy fa koronáján, amely az istálló közelében állt. Aki elment alatta, nem vélte többnek egy ágak között felejtett citromnál. Csak éjszaka mászott ki, és lebegett az istálló fölött. Boldogan pillantották meg a királyok. Hanyatt-homlok ügettek oda. Egész nap kutattak a megígért gyermek után, de nem találták. Jeruzsálemben csak egy visszataszító, hájas ember tartózkodott.

Nos, a három közül egyik, akit Menyhártnak neveztek, mór volt. Hórihorgas és olyan koromfekete, hogy a csillag erős fényében sem lehetett mást látni belőle, mint szemgolyóját és ijesztő fogsorát. Otthon királlyá tették, mert egy picit feketébb volt a többi feketénél. De bántotta az, hogy ezen a tájon úgy néztek rá, mintha az ördög bőrét viselné. Már útközben sikítózva menekültek a gyermekek anyjuk ölébe, amikor tevéjéről

lehajolt, hogy édességgel ajándékozza meg őket. Az asszonyok keresztet vetettek volna, ha már akkor tudták volna, hogy a keresztény ember hogyan védekezzék a kísértés ellen.

Menyhárt utolsóként lépett bátoritanul a gyermek elé, és a földre vetette magát. Ő, csak legalább egy kis fehér foltot tudna mutatni, vagy legalább a lelkét láthatóvá tehetné. Kezébe temette arcát, telve aggodalommal, hogy az Istengyermek nehegy megijedjen tőle.

Mivel nem hallott sírást, ki mert egy kicsit pillantani ujjai között. Szavamra! A bájos kisfiú mosolygott, kinyújtotta a kezét fűtős haja után.

Mérhetetlenül boldog volt a feketék királya. Sohasem ragyogott még ennyire a szeme, szája széle az egyik fülétől a másikig húzódtott.

Nem tehetett mást Menyhárt: átkarolta a gyermek lábait, s megcsókolta az összes lábujját. Így volt ez szokás Mórországban! Amikor kezét elvette, csodát látott: fehér volt a tenyere.

Azóta világos a mórok tenyere. Menj csak oda, nézd meg és testvérként köszönts őket!

Mire ösztönözte a szeretet a pásztorfiút?

Azon az éjszakán, amikor az égen megjelent a csillag, az angyal irányítása szerint útra keltek a pásztorok. Volt közöttük egy fiú, aki olyan kicsi volt és ráadásul annyira szegény, hogy a többiek nem akarták magukkal vinni, hiszen úgy sem tudott volna ajándékot adni az Istengyermeknek.

Ő azonban nem nyugodott bele. Egyedül indult el a hosszú útra, és meg is érkezett Betlehembe. Társai ekkorra már hazaértek, az istállóban pedig mindenki aludt: Szent József, Mária és az angyalok. Aludt az ökör és a szamár is, csak a kis Jézus volt ébren. Csendesén feküdt a szalmán, s talán elhagyatottsága miatt kissé szomorú volt, de nem sírt és nem nyugtalankodott, annál ő sokkal derekabb gyermek volt.

A Kisjézus a fiúra nézett, amint ott állt a pólója előtt teljesen üres kézzel. Nem volt nála még egy darabka sajt, még egy szál gypjú sem, amit odaajándékozhatott volna. A fiú is nézte a gyermeket. Ott feküdt szegény a szalmán és nem volt semmije, amivel unalmát elűzhette volna; sem csengettyűje, sem csörgőcskéje, sem egyéb játéka.

A pásztorfiú nagyon megsajnálta a kicsi gyermeket. Kezébe vette a piciny ökölcskéjét, kihajlította hüvelykujját, és a szájába dugta.

Ettől kezdve nem volt többé szomorú a Kisjézus, mert a szegény pásztorfiú a legdrágábbat ajándékozta neki, amivel egy pólás gyermeket meg lehet ajándékozni: saját hüvelykujját.

Mi kacagtatta meg a Jézuskát?

József úton volt Máriával, hogy Betlehemben közölje: Dávid családjából származik. Ezt a hatóságok ugyanúgy tudhatták volna, mint a magunkfajta emberek tudják, hiszen oly régóta benn van ez az Írásban. Ekkoriban jött le Gábor arkangyal – ismét titokban – az égből, hogy utána nézzen az istállónak, amelyben a Szent Család fog lakni. Még ennek a tisztán látó arkangyalnak is nehéz volt fölfognia, hogy miért a legszálamraméltóbb istállóban kell az Úrnak világra jönnie, és miért csak egy jászol a bölcsője. Legalább a szeleknek akart parancsolni, hogy ne súvítsenek olyan gorombán a réseken, a felhők pedig nehogy meghatódjanak és nehogy eláraszák könnyeikkel a gyermeket. Amikor végre fény gyúlt koponyájában, figyelmeztetni kellett még egyszer, hogy csak szerényen világítson és ne olyan fényesen kápráztasson és ragyogjon, mint a karácsonyi csillag.

Az arkangyal kiugrasztott az istállóból minden állatot: a hangyákat, a pókokat, az egereket. Elképzelhetetlen, mi történhetett volna, ha egy egér idő előtt megijeszti Máriát. Csak a számár és az ökör maradhatott benn. A számár, mert később szükség volt

rá az Egyiptomba való meneküléshez; és az ökör, mert olyan óriási nagy volt, hogy az összes mennyei seregek sem tudták volna elvinni a helyéről.

Végül egy sereg anyalkát helyezett el sorban a tető peremén. Valami kisleány anyalkák voltak, olyanok, melyek csak fejből és szárnyból állnak. Csendben kellett ülniük, figyelniük, s rögtön jelt kellett adniuk, mihielyt valami gonosz megtámadta a gyermeket meztelen szegénységében. Még egyet pillantott az angyalok körére, aztán megemelte szárnyait és elsuhogott onnan.

Jó volt így. Jaj, de mégsem egészen, mivel a jászol alján a szalmában egy bolha aludt. Ez a parányi szörny megmenekült Gábor angyal elől. Persze, ez érthető is. Hisz mikor volt dolga egy arkangyalnak bolhával!

És amikor a csoda megtörtént és a gyermek testet öltve feküdt a szalmán oly vonzó és megható szegénységben, az angyalok egészen oda voltak az elragadtatástól, s galamb módjára körülrepkedtek a jászol. Némelyik balzsamillatot legyezgetett a gyermekre; a többiek megigazgatták a szalmát, hogy egy szál se nyomhassa vagy szúrhassa meg.

Az ezzel járó zizegésre azonban felébredt az álomban alvó bolha. Halálra rémült, mivel azt hitte, kergetik, mint ahogy ez vele gyakran megesik. Körbeugrált gyorsan a jászolban, kipróbálta minden tudományát, azután a végső szükségstől hajtva belebújt a Kisjézus fölébe.

„Bocsáss meg! – suttogta izgatottan –, de nem tehettem mást; megölnek, ha elcsípnek. Rögtön eltűnök újra, isteni felség, csak hadd nézzen körül, hogyan tehetném ezt meg.”

Körülnézett tehát és már meg is volt a terve. „Hallgass ide, – mondta. – Ha minden erőmet összeszedem és te csöndben maradsz, akkor talán el tudnám érni Szent József feje búbját. Onnan pedig az ablakkeresztet vagy az ajtót.”

„Ugorj csak! – mondta a gyermek, úgy, hogy csak a bolha érthette meg. – Csendben maradj!” A bolha ekkor ugrott, de nem tudta elkerülni, hogy meg ne csiklandozza közben egy kicsit a gyermeket.

Ebben a pillanatban az Istenanya fölrázta álmából jegyesét:

„Ó, nézd csak! – mondta Mária lelken dezve – már nevet.”

Karácsonyi kenderkoszorú

Szükséges anyagok és eszközök:

- * Natúr (vastagabb) kenderzsinegek
- * Forma kinyomó (csillag stb. szaggató)
- * Alufóliával bevont kartonpapír
- * Rézdrót
- * Kartonból kivágott csillag
- * Száraz termések, mini toboz, stb.
- * OHO ragasztó
- * Olló

Elkészítés: A koszorú alapokat kenderzsinegből készítjük, amelyhez választhatunk vastagabb natúr kenderzsineget, vagy drótos kenderzsineget is. Levágunk a kiválasztott kenderzsinegből 2,5 métert, majd kettéhajtjuk és a zsineg felénél egy kb. 7 cm átmérőjű kört formázunk.

Először az egyik zsineget fonjuk körbe, majd amikor körbe értünk, akkor a másikkal

folytatjuk, ellenkező irányba vezetve a madzagot. Ezt folytatjuk váltakozva mindaddig, amíg a zsinegünk el nem fogy. Így egy kisebb méretű kenderzsineg koszorút kapunk.

Ha kész a koszorú, a két szálát összeköthetjük, vagy szilikonos ragasztóval – a szálát a fonat közé dugva – rögzítjük.

Színes kenderzsinegből kb. 1 métert vágunk le, majd csomózzuk rá az egyik végét a koszorúra, a képen látható módon, majd a koszorúfonat fonási irányával ellenkezően tekerjük rá a koszorúra.

Mikor körbe értünk, kössünk egy csomót a kezdőpontnál és ellenkező irányba vezetve is tekerjük rá a koszorúra a színes kenderzsineget.

A megmaradt színes zsinegeket úgy kössük el, hogy ezt akasztónak is használhassuk.

A koszorú dekorálásához arányos nagyságú díszítő kiegészítőket – csillagokat, terméseket stb. – használjunk.

A jeges hatású csillagokat OHO ragasztóval rögzítjük a koszorúhoz. A függő kis tobozokat száraira színes kenderzsineget ragasztunk, így lógatjuk be a koszorú közepébe.

A rézdróttal lazán körbetekerjük a koszorút. Készítsünk kenderzsinegből egy kis masnit, akár több színű zsineget is felhasználva, amelyet az akasztó alá kötünk.

Tipp: a koszorú alapot elkészíthetjük drótos kenderzsinegből is.

A dekorációhoz használhatunk kartonpapírból kivágott karácsonyi formákat, pl. csillagot, fenyőfát, angyalkát stb.

A csökönyös számár és az édes bogáncs

Abban a nehéz órában, amikor Szent József megtudta, hogy családjával menekülnie kell Heródes gonoszsa-ga elől, az angyal a szamarat is felébresztette az istállóban. „Kelj föl! – mondta neki a ma-gasból az angyal –, Szűz Máriát urával most Egyiptomba fogod vinni!”

A számárnak ez egyáltalán nem tetszett. Nem volt valami jámbor számár, sőt egy kissé inkább csökönyös. „Nem tudsz erről magad gondoskodni? – kérdezte bosszú-san. – Neked szárnyaid vannak, nekem meg mindent a hátamon kell cipelnem. És miért éppen Egyiptomba, mért nem jó egy köze-lebbi hely?”

„Biztos, ami biztos!” – válaszolta az an-gyal. Ez egy olyan felelet volt, amire egy számár csak azt mondhatja, hogy most már értem.

Kiballagott az istállóból és látja ám, hogy mennyi terhet gyűjtött össze számára Szent József: ágyneműt Máriának, egy csomag pelenkát a gyermeknek, egy láda aranyat, a király ajándékát, két tömjénnel és mirhával teli zsákot, egy egész cipót, sajtot és egy oldal füstölt húst a pásztoroktól, a víztömlőt és mindennek tetejébe még ott van Mária a gyermekkel! Ennek láttára a számár újból megmakacsolta magát. És nem értette meg őt senki a gyermek Jézuson kívül. „Mindig ugyanaz történik. Ezek a koldusok úgy jöt-tek ide, hogy semmijük sem volt, most meg már annyi mindenük van, hogy két pár ökör sem tudná elvinni. Én azonban nem vagyok szénás szeker!” – mondta a számár. Pedig úgy nézett ki, amikor Szent József mindent fölpackolt rá, még a patái is alig látszottak.

A számár kidomborította a hátát, hogy helyreigazítsa a terhet, majd megkockáz-tatott egy lépést, óvatosan, mert azt hitte, hogy összedől a rajta levő torony, mihelyt egyik lábát a másik elé teszi. De különös mó-don, csodálatosan könnyűnek érezte terhét, mintha lábai csak saját testét vitték volna, valósággal táncolni kezdett a sötétben a tuskók és a kövek között. Persze, nem soká-ig, mert újból elkezdett bosszankodni: „Mi-ért kell belőlem gúnyt űzni? – mormogta. – Talán bizony nem én vagyok az egyetlen számár Betlehemben, aki egyszerre négy zsák árpát is el tud vinni?” – Haragjában ne-kifeszítette lábát a fövénynek, és egyetlen lépést sem ment tovább arról a helyről. „Ha most még meg is üt engem – gondolta elke-seredve –, egész cókómókja az árokba repül!” József azonban nem bántotta. Egyik kezét a hátára tette, a másikkal a számár fülei felé

nyúlt, hogy megsimogassa. „Menj még egy keveset! – biztatta szelíden –, hamarosan pihenni fogunk!” Erre a számár felsóhajtott és újból baktatni kezdett, s közben így gondolkodott magában: „Ez valóban szent ember, még azt sem tudja, hogyan kell egy szamarat sietésre ösztökélni”.

Közben megvirradt, és a nap melegen kezdett sütni. József egy cserjésre bukkant, amely azonban nagyon száraz és tüskés volt, hiszen a sivatagban jártak. Ennek gyér árnyékában akarta megpihentetni Máriát. Lepakolt tehát és tüzet gyújtott, hogy levest főzzön. A számár ezt nagyon bizalmatlanul nézte. Ő saját takarmányadagját várta, de csak azért, hogy megvetően mondhasa: „Inkább megeszem a farkamat, mint a ti poros szénátokat!”

Szénát azonban nem kapott, sőt még egy harapás szalmát sem, mert Szent József – Máriáról és a gyermekről való gondos-kodása közben – teljesen megfélekezett róla. A szamarat óriási éhség fogta el. Olyat kordult a gyomra, hogy József ijedten nézett föl. Azt hitte, hogy egy oroszlán telepedett a bokorba, és az bődült ilyen nagyot. Időköz-ben megfőtt a leves is, mindnyájan ettek belőle. Előbb Mária evett, majd utána József kikanalazta a maradékot. A gyermeket is megszóptatta anyja, csak éppen a számár állt ott éhesen. Nem volt egyetlen fűszál sem, amit rágcshálhatott volna. Nem termett itt a kősvivatagban semmi – néhány bogán-cson kívül. „Kegyelmes Uram!” – mondta a számár haragosan és egy hosszú beszédbe

kezdett a gyermek Jézus előtt. Csak egy szá-már-beszéd volt ez, de nagyon ravaszul volt kieszelve. Rendkívül éles ésszel és világosan mondott el mindent, amit csak egy szenvedő teremtmény Isten előtt elpanaszolhat. „I-Á” – kiáltotta végül, ami annyit jelent, hogy „Így igaz, én számár vagyok!”

A gyermek mindent figyelmesen vé-gighallgatott, s amint a számár befejezte mondókáját, lehajolt, fölvelt egy bogáncsot és átnyújtotta neki.

„Jó! – mondta a számár, miközben szí-ve mélyéig megsértődött. – Nem bánom, megeszek egy bogáncsot. De te bölcs vagy, és előre láthatod, hogy mi fog történni. A tüskék úgy összeszürkálják a hasamat, hogy meg kell halnom, s azután nézhetitek, hogyan mentek Egyiptomba!”

Dühösen harapott a kemény kóróba, de rögtön tátva maradt a szája, mert a bogáncs nem úgy ízlett neki, ahogy várta, hanem úgy, mint a mézédés lucerna, vagy az illatos káposztalevél. Senki sem tudja elképzelni, csak egy számár, hogy milyen finom dolog is a bogáncs!

Elmúlt erre a csacsinak minden bosszú-sága. Áhítatosan egymás mellé rakta füleit, ami egy számár esetében annyit jelent, mintha mi összekulcsolnánk a kezünket.

A karácsonyfa díszítése spirálisan

A karácsonyfát sokféleképpen feldíszít-hetjük. Az egyik ilyen érdekes megol-dás, ha nem mindenhova teszünk díszeket, hanem egy spirálban helyezük el őket a fán. Induljunk el a fa csúcsától és haladjunk spirálban lefelé először egy fajta dísszel. Mikor elértünk a fa aljáig, kezdjük újra fentről egy másik dísszel. Olyan messzire rakjuk egymás alá a díszeket amilyen vas-tag spirált szeretnénk. Lehetőleg egy vagy két fajta színt használjunk csak, és abból is hasonló árnyalatokat. Végül az égőket is spirálba helyezük el a díszek közé. Ebben az esetben legjobb a színtelen vagy az egyszínű égősor.

A három fa legendája

Hol volt. hol nem volt, volt egyszer hegycsúcs. ahol három kis fácska állt és arról álmodozott, mi lesz majd belőle, ha megnő.

Az első fácska vágyakozva nézett fel a csillagokra, amelyek úgy szikráztak fölötté, akár a gyémánt. „Szeretnék kincsesláda lenni!” kiáltott fel. „Beborítva arannyal és telve gyönyörű drágakövekkel. Én leszek a legcsodálatosabb kincsesláda az egész világon!”

A második tekintetével követte a kis patakot, ami szokott útján csörgedezett a tenger felé. „Jó volna büszke hajónak lenni” – sóhajtott – „átszelni a viharos tengert, hatalmas királyokat vinni egyik parttól a másikig! Belőlem lesz a legerősebb tengerjáró az óceánon!”

A harmadik kicsi fa lenézett a völgybe. Férfiak és nők sietősen tették a dolgukat a forgalmas kisvárosban. „Én egyáltalán nem akarok elmozdulni erről a helyről” – mondta. „Szeretnék olyan magasra nőni, hogy amikor az emberek megállnak, hogy megnézzenek, felemeljék tekintetüket az ég felé és Istenre gondoljanak. Én leszek a legmagasabb fa a Földön!”

Múltak az évek. Eső jött és sütött a nap s a három kis fa nagyra és magasra nőtt.

Egy szép napon három favágó ballagott fel a hegyoldalon. Egyikük megpillantotta az első fát és azt mondta: „Csodálatos ez a fa! Éppen erre van szükségem.” És a fa eldőlt a fényesen csillogó fejsze csapásai alatt. „Most lesz belőlem az a szép kincsesláda” – gondolta a fa – „csodás kincseket kapok majd.”

A másik favágó a második fát szemelte ki. „Ez a fa erős. Pontosan ilyen kell nekem.” És eldőlt a második fa is a fejsze ütésére. „Végre átszelem a tengert!” – gondolta. „Büszke hajó leszek, királyoknak való!”

A harmadik fa úgy érezte, hogy egy pillanatra a szíve is megáll, amikor az utolsó favágó ránézett. Ott állt egyenesen és magasan, büszkén mutatva az égre. De a favágó nem nézett fel oda. „Nekem bármelyik fa megteszi” – mormogta.

Az első fa egy asztaloshoz került. De az öreg asztalos nem gondolt kincsesládára. Gyakorlott kezei alól egy jászol került ki. A szép fa nem gyémánttal és drágakövekkel lett tele, hanem fűrészporral és szénával az éhes állatok számára.

A második fa mosolygott, amikor a favágó elvitte a hajóépítőhöz. De nem valami nagy és erős tengerjáró hajó készült belőle, hanem a fűrészelés és kalapácsolás után egy egyszerű halászbárka állt a víz partján. Mivel túl kicsi és gyenge volt ahhoz, hogy tengerre szálljanak vele, ezért egy tavon hajóztak rajta egyik parttól a másikig. Minden nap átható halbűz töltötte be és lassan beivódott a hajó deszkáiba, gerendáiba.

A harmadik nagyon meglepődik, amikor a favágó gerendákra hasította és otthagyta egy farakásban. „Soha nem akartam más lenni, csak állni a hegytetőn és Isten felé mutatni.”

Sok-sok nap telt el és sok-sok éjszaka. A három fa már majdnem elfelejtette egykori álmát.

De egy éjjel egy fénylő csillag gyúlt ki éppen afölött az istálló fölött, amelyikben a jászol állt. Vándorok érkeztek és egy fiatal nő fektette gyermekét a jászol puha szalmájára. „Bárcsak jobb helyet készíthetnék neki!” – sóhajtott fel a férfi, aki mellette volt. Az anya megszorította a kezét és mosolygott. A csillag rásütött a fényes és erős fára. „Ez a jászol a legjobb hely neki” – mondta a asszony. És az első fa rájött, hogy most nála van a világ legnagyobb kincse.

Évek múltán egy este fáradt utasok szálltak fel a halászhajóra. Egyikük azonnal elaludt, ahogy a hajó kifutott a tóra. Éjjel hirtelen feltámadt a szél és a víz fölött hatalmas vihar kerekedett. A hajó hánycódott az óriási hullámok tetején. Tudta, hogy nem elég erős ahhoz, hogy az utasokat ilyen nagy szélben és esőben épségben a partra vigye. Ekkor felébredt a fáradt vándor. Felállt, kinyújtotta karját és annyit mondott: „Csend!” – és a vihar elült. Olyan gyorsan, mint ahogy kezdődött. A második fa tudta, hogy a leghatalmasabb király volt ott azon az éjszakán.

Egy péntek reggel előhúzták az utolsó fából készült gerendákat is a rég elfelejtett rakásból. Összeácsolták, majd egy tomboló és gúnyolódó tömegben hurcolták keresztül. Megborzongott, amikor néhány katona egy ember kezeit szögezte gerendáihoz. Rútnak és kegyetlennek érezte magát. De vasárnap reggel, amikor a Nap sugaraival fellármázta a levegőt és a Földről az öröm áradt, tudta a harmadik fa, hogy Isten szeretete mindent megváltoztatott.

Ez tette gyönyörűvé az első fát.

Ettől lett erős a második.

És ha valaki valamikor a harmadik fára gondolt, annak Istenre kellett gondolnia.

Norvég mese
Fordította Szabó Ági

Karácsonyi kiscsillag

Papírsablon alapján tetszésszerű anyagból kivágunk 2 csillagformát, ez lesz a csillag eleje-hátulja.

Varrógéppel átszaladunk rajta egy 2 cm-es terület elhagyásával, ahol majd kifordíthatjuk, és nem felejtjük el belevarrni az akasztóját sem, az egyik csücsökbe.

Kifordítjuk és egy kisolló segítségével teletömjük vattával, amit egyenletesen elosztunk a csücsökben is.

Kézi varrással és aranycérnával kezdjük felvarrni a szélére, (a gépi varrás mentén) körbe a vastagabb aranszálat, ekkor varrjuk le a 2 centis kimaradást is (a szál az akasztónál kezdődik és végződik).

Végül a flittereket és gyöngyöket úgy varrjuk fel, hogy a cérna a vattában fusson, a csillagon belül!

Legszebb ünnep a karácsony

*Legszebb ünnep a karácsony,
olyan, mint egy tündérálom.*

*Szép ragyogó karácsonyfa,
minden jóval meg van rakva.*

*Nem adnak itt semmit pénzért,
csak egy kicsi szeretetért.*

*Légy azért jó: télen-nyáron,
s beteljesül minden álom.*

Valóban a legszebb ünnep a karácsony. Most is, meg majd felnőttkorotokban is tapasztaljátok majd, hogy a szeretet ünnepe a legkedvesebb. A kellemes meleg a szobában, a szépen földíszített karácsonyfa, a meghitt hangulat, a szeretettel készített ajándék, a meglepetés, mind olyan, mint egy tündérálom.

Az **őbecsei Samu Mihály iskolában Józsa Zsuzsanna és Ferencz Hajnalka** magyartanár nő diákjai várnak rám: **Kiss Valentina, Rabóckai Xénia, Horti Varga Kornélia, Mester Réka, Horvát Tamara, Dancsó Beáta, Zsidai Róbert, Teleki Artúr, Gálfi Donald, Szerda Ákos, Dudás Arnold, Kaszás László, Szécsényi Emese, Vermes Manuel, Juhász Szabina, Pakai Anita, Zovkó Anita, Fehér Tímea, Kovács Angéla, Kaszás Krisztián és Óvári Szabina.** Mind ötödikesek. Nagyon szeretnek benne lenni az újságban, azért vannak ilyen sokan: huszonegyen. Elmondásuk szerint nemcsak a róluk szóló írásokat olvassák nagy szeretettel, hanem a más iskolák diákjainak története is jól elszórakoznak. Elkészül a csoportkép, s máris indulunk az osztályba, hogy elmeséljék, miért is szeretik a karácsonyt, milyen élményeikre emlékeznek vissza szívesen, milyen szokott lenni az ő karácsonyfájuk.

– Mi anyukámmal díszítjük a karácsonyfát – dicsekszik Valentina –, s örülünk, hogy boldoggá tesszük a kistestvéreimet, mert azt hiszi, a Jézuska hozza a karácsonyfát és alá az ajándékokat.

– Én is anyukámmal díszítem a karácsonyfát – teszi hozzá Xénia –, s mi is örülünk az alá helyezett ajándéknak. Egyszer régen, míg kicsi voltam, igazi, élő kiskutyát kaptam.

– Én meg tengerimalacot – fűzi hozzá Emese –, s olyan boldog voltam.

– Fenyődíszítéskor együtt van a család – jelenti ki Kornélia –, s az nagyon jó. Kiskoromban én is azt hittem, hogy a karácsonyfát a Jézuska hozza, de egyszer korán fölkeltem, s láttam, hogy anyukám és a tatám díszítik, s szomorú lettem.

– Úgy öt éves lehettem – mondja Réka –, amikor anyukámtól megtudtam az igazat. Én is szomorú voltam. Azóta segíték díszíteni. A karácsonyfa alatt lévő Teletabik kazettának azért nagyon megörültem.

– Már én is segíték díszíteni a karácsonyfát, rákötözöm a szaloncukorra a cernát – jelenti ki Tamara. Igazán örülök a szép karácsonyfának.

– A mi karácsonyfánk is nagyon szép szokott lenni – dicsekszik Beáta –, volt már tiszta ezüst- meg aranszínű is. Szoktam segíteni anyukámnak a kalácsokat sütni.

Róbert, Donald és Artúr is örül az ünnepnek, meg a sok szép ajándéknak, nadrágnak, pulóvernek, ahogyan Donald mondja, a gúnyának.

– Sose felejttem el – emlékezik vissza Arnold –, mennyire megörültem a mobiltelefonnak, amit a karácsonyfa alatt találtam.

Manuel, Angéla és Laci tavaly számítógépet kaptak karácsonyra. Meg persze karácsonyfát is.

– Karácsonykor jókat lehet játszani – mondja Ákos –, amikor jönnek az unokatesóim kellemes ünnepet kívánni. Meg este a családdal karácsonyi énekeket szoktunk énekelni.

– Nálunk is együtt van a rokonság – teszi hozzá Krisztián –, s jókat bulizunk.

Szabináéknál és Anitáéknál is álomszép a karácsonyfa, tele sujtással, dísszel...

Zovkó Anita meg segítkezik a kalácskészítésnél.

– Én apukámmal meg a testvéremmel díszítem a fát, s egyszer egy szép Barbie babát találtam a fenyő alatt.

Tímea hóról álmodozik, szerinte akkor szép a karácsony, ha fehér.

– Mi az udvaron lévő fenyőt szoktuk földíszíteni – magyarázza Tímea –, s nagyon szép, mikor esik a hó. Az ablakból szoktuk nézni, hogyan villognak az égők.

– Hozzánk a németországi rokonok jönnek – mondja örömmel Szabina –, s ilyenkor mézes diót, almát, mákos gubát szoktunk enni. Én is megörülök az ajándékoknak.

Kívánjuk hogy, sok-sok ajándék kerüljön a fa alá, s legyen fehér a karácsony!

Konc Erzsébet

Vár bennünket Maljovica

Mindannyian ezt kívánjuk, hogy végre legyen tél: hó, befagyott tó, hogy aztán kedvünkre korcsolyázhassunk, szánkózhassunk, síelhessünk...

Az **óbecsei Petőfi Sándor iskolában** arról beszélgetünk, ki miért várja a téli szünidőt. Köztudott, hogy már évek óta **Jáger Stevan**, az iskola tornatanára megszervezi a síelést, először is ő mondja el, miért is jó a hegyekbe menni, s éppen a bulgáriai Maljovicára.

– Most is, mint az előző években nagy az érdeklődés, nemcsak a diákok mennek, hanem a szüleik, testvéreik, ismerősök... Mindenkinek jó a levegőváltás, szép a természet, aki még nem tud, az megtanul síelni. Aki egyszer járt ott, az most is jön. Reméljük idén is lesz hó.

– Reméljük – mondja a nyolcadikos **Bálint Beáta** –, most már fölmegegyek a piros és fekete pályára is. Tavaly az utolsó napon akartam, de olyan hózápor kerekedett, hogy nem tudtunk síelni. Az idén utazok harmadszor. Nagy öröm ez. Jó a társaság, és az is fontos.

– Igen, az is fontos – kapcsolódik a beszélgetésbe **Jovanović Péter** –, meg én nagyon szeretek síelni. Már negyedszer megegyek, s mondhatom, minden pályát bejártam.

A nyolcadikos **Varga Sarolta**, **Bennárik Anna**, **Máriás Mónika** és a hatodikos **Szőkő Tamás** először mennek Maljovicára.

– Én már voltam síelni – dicsekszik Sarolta –, mégpedig Szlovákiában és Szlovéniában. Itt a testvérem volt, s nagyon dicsérte a helyet, meg a társaságot. Nagyon várom

Jáger Stevan

már, biztos sok baráttra lelek, mert a másik iskolából is jönnek.

– Még sose próbáltam, de szeretnék megtanulni síelni – mondja Anna –, az idén megegyek először. Már nagyon várom, hogy induljunk.

– Én is nagyon várom már – folytatja Mónika –, s szeretnék én is megtanulni síelni. Fölszerelésem még nincs, majd ott bérelek. Bizonyára jól fogunk szórakozni...

– A testvérem már volt Maljovicán – halljuk Tamástól –, s mesélte, milyen jó ott. Én is szeretnék megtanulni síelni. A barátaim is mennek, s remélem jól fogunk szórakozni. Addig is szeretnék mind több időt tölteni a szabadban. Ha lesz hó, szánkózni járunk a töltsére.

– Három évvel ezelőtt voltam Maljovicán – kapcsolódik a beszélgetésbe a hatodikos **Kovács Noémi** –, s tényleg jó volt. Meg-

Szabó Magda

Január

*A tó beállt, a tó türelmes,
bólint, ha a szél szól neki,
ám a patak nem engedelmes,
az fut, ha a fagy kergeti,
s mikor fehér inát harapják
a jég fogai, felkiált;
visszarengik ringó haragját
az aranyzemű vadlibák.*

*A hegy alját levágta a
köd fodros szélű kése: csak
a csúcs beszédes vonala,
a vár falai látszanak,
a pára tartja tenyerén,
a semmin ül a csúcs, a rom,
egy felleg kusza szövetén,
laza pára-boltozaton.*

*Minden fehér, csakhogy törékeny,
kemény, fehér ez, nem puha.
Karját lóbálja a fenyéren
egy állig üveg körtefa.
A fia is, egy csepp bokor,
színjátész, szűk üvegzekében,
ott cseng, nevetgél, ott guggol,
És térdét öleli a szélben.*

tanultam síelni, s még versenyeztem is. Második lettem a síversenyen. Ezúttal nem megegyek, de remélem, lesz hó, s az osztály biztosan sokat fog hólabdázni, szánkózni... Szeretek jó könyveket olvasni. Tervbe vettem hogy, elolvasom Gárdonyi Géza: A láthatatlan ember című regényét, melyet a Duna TV Mese-világ című versenyén a 3. helyezéért kaptam.

– Szeretném én is, ha lenne hó – mondja a nyolcadikos **Goór Enikő** –, akkor a barátaimmal mennénk szánkózni a Tisza-partra, a töltsére. Meg szervezzük a szilveszterezést. Lehet, hogy Dreára megyünk...

– Mi is tervezzük a barátaimmal a programokat – teszi hozzá a szintén nyolcadikos **Csepregi Éva** –, s ha lesz hó, akkor megyünk szánkózni... Sokat fogunk szórakozni, megyünk a diszkóba... Nagyon várjuk már a szünidőt!

Kellemes szünidőt, szép időt, sok-sok havat!

Koncz Erzsébet

TARKA OLDAL

1	2	3		4	CS		5	NY		6	7	8	E
9										10			
11													
M													
17													
K													
23	24												
27													
31													

Keresztrejtvény

Ágh István Varázslat karácsonyfára című meséjének három sorát olvashatod a rejtvényben.

Vízszintes sorok: 1. A versidézet első része (folytatás a függőleges 8. sorban), 9. Korszak, 10. Végtelenül rövid, 11. Szarajevó, 12. Hangtalanul kente, 14. Román népi körtánc, 15. A versidézet 3. része, 17. Fordítva lónév, 18. A -ról párja, 19. Fejetlen rém, 20. A versidézet 4. része, 22. A nátrium vegyjele, 23. Olasz város az Adria partján, 25. Fordítva néző, 27. Sápadni kezd, 28. Juttat, kissé népiesen, 30. R. S. Ó.

Függőleges sorok: 2. Mátka, 3. A -re párja, 4. Gyertyamaradvány, 5. A legyek lábatlan lárvája, 6. Fordítva végzet, 7. Történelemmel foglalkozó szakember, 9. A versidézet 2. része (folytatás a vízszintes 31. sorban), 12. Páros tánc (ék. h.), 13. Elgondolás, 14. Hidegvérű gerinces állat, 15. Ilyen veréb is van, 16. Z. Ó. A., 21. Ó. E., 24. Ókori nép Románia területén, 26. Zűr betűi keverve, 28. A fa része, 29. Kötőszó.

Betűrejtvények

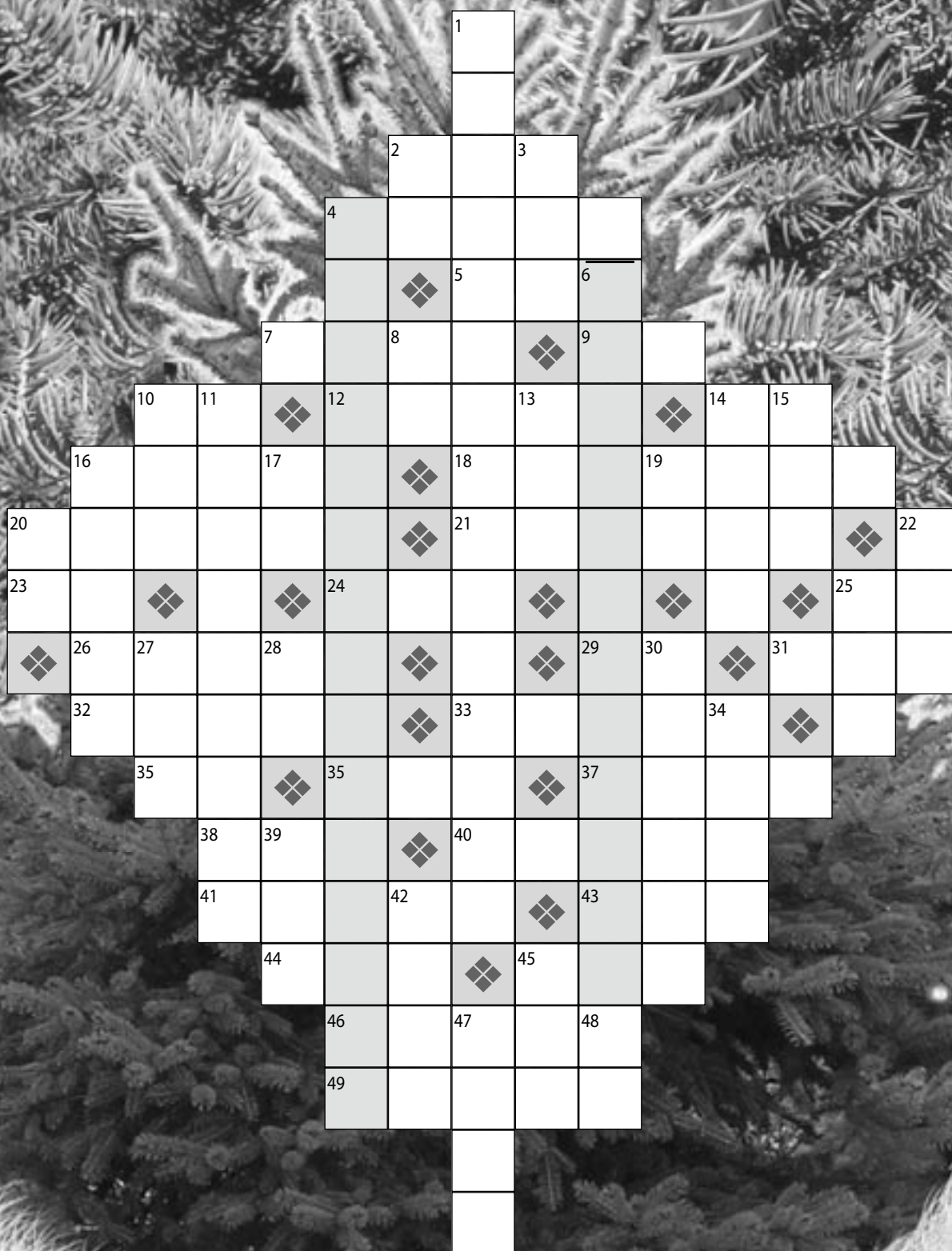
1	CS	N	Y
	KA	O	
2	J	DDDD	
	A	Á	
3	SZ	TET	
	E		
4	NEP	Ü	

Skandináv rejtvény (40–41.)

Ilyenkor, az ünnepi sütés-főzés közben hangzik fel szinte minden házban az a dal, amelynek első két sorát kell megfejtenetek.

	HOSSZÚ FASÍP	OROSZ FOLYÓ	SAJÁT ELŐNYÖD	TETŐ-KÉSZÍTŐ	BECÉZETT SZÜLŐ	A KARÁCSONY IS EZ	
	KELET	FINOM KELME	NÉVELŐ	GÁT BETŰI	NULLA	AUSZTRIA	
					CS	NY	GY
	NŐI NÉV		DEVECSERI GÁBOR FÜLÖNKEL ÉRZÉKELJÜK		NŐI NÉV	ELEGE VAN BELŐLE ÉDES MÁRTÁS	KÁLIUM LAKOMA
	49	ISKOLAI ÜGYELETES				NŐI NÉV ROMÁNIAI FOLYÓ	
KATI ELEJE		NYUGAT	SOK A	ÁLLATI TESTRÉSZ MINDENT ELMOD			
EGY	ZÁRAT EGYNEMŰI	AGRÁR-ESZKÖZ A. G. E.	AMERIKAI ÁLLAM SZÜLŐ			TETEJÉRE VÉGTELEN ATOM	
A RÉGIMÓDI TÖRTÉNET ÍROJA					IDŐ-MÉRŐ CSACSI-BESZÉD		TOMÁN MÁRIA
MEZEI RÁGCÁLÓ		DEHOGY!	OLASZ FOLYÓ SUGÁR	51 NÉVELŐ	FÉRFINÉV (ÉK. H.) SZÉN		
							NY

Ünnepi jókívánások

Vízszintes sorok: 2. Elme, 4. Értékes kártyalapok, 5. Fordítva bot, 7. Éled betűi keverve, 9. Orosz folyó, 10. Í. T., 12. Valamiért haragszik, 14. Feszítőeszköz, 16. Kenyeret vágott, 18. Hirtelen harag, düh, 20. Nagyon kedvel, 21. Irodalmi mű végére írott szöveg (ék. h.), 23. Gól nélküli focimeccs, 24. Spion, 25. E napon, 26. Izgalom, 29. Megszólítás, 31. Német névelő, 32. Bevásárláskor használjuk, 33. Keresztülér, 35. Mozi egynemű betűi, 36. Nem használ, 37. Lét, 38. Cet betűi keverve, 40. Érveket sorol fel, 41. Zacskó, 43. Kis Etel, 44. Táncot jár, 45. Ezen a helyen, 46. Nyáron pihen (az első négyzetben kétjegyű betű), 49. Pápai korona.

Függőleges sorok: 1. Vallási tárgyú színjáték, 2. Kötőszó, 3. Állatkert, 4. Jókívánásunk első része, 6. Jókívánásunk második része, 8. Erre fele, 10. Aromája, 11. Az embert körülvevő nem mesterséges környezet, 13. Zúdit, 14. Női név (ék. f.), 15. Kató T nélkül! 16. Koszt betűi keverve, 17. A föld felé, 20. Zombor, 22. Fontos fém, 25. A sav teszi, 27. Házmaradvány, 28. Fordítva ám! 30. Szerencsejáték, 34. Színültig, 39. Kopasz, 42. Szülői, 45. I. A. R., 47. Start, 48. A lantán vegyjele.

Segédorvosi talány

- Mit kell először is tudnia egy pálya-kezdő orvosnak, ha beteghez hívják?
- A címet.

Pusztai képzavar

- Hogy nevezik a hisztis madárijesztőt a hortobágyi határban?
- Dilibáb.

Nyári feladvány

- Miért süt a nap?
- Mert főzni nem tud.

Speciális igény

- Kérek egy kiégett villanykörtét
- mondja a férfi a boltban.
- Kiégettet? - csodálkozik az eladó.
- Igen. Sötétkamrába lesz.

Lábonfekvő megoldás

- Miért kopog a fapapucs?
- Mert nem éri el a csengőt.

Okos kutya

- Nekem nagyon okos kutyám van
- dicsekszik a skót. - Minden reggel önként, minden utasítás nélkül behozza a lépcsőházból a lakásba az újságokat.
- Na és? Mi ebben a különleges? Ezt bármelyik kutya megteszi, ha betanítják.
- Igaz, csakhogy én semmilyen újságra nem fizetek elő.

Biztos jel

- Doktor úr, kérem, valami baj van a memóriámmal - panaszkodik a beteg.
- Mióta?
- Mit mióta?

Tegeződünk?

- Áll a középkorú eladónő az üzletben a pult mögött. Bejön egy babakocsit toló asszony, és köszönés nélkül, csak úgy odavetve megkérdezi:
- Cumitok van?
- Mire a boltos:
- Cumink az van, de cumitokot nem tartunk.

Fogfájós férfi

- Mi az, megint fáj a fogad?
- Igen, de már nem sokáig.
- Hogyhogy?
- Kihúzatam az összeset, protézist csináltatok, és aztán ha fáj, bedobom egy pohárba, és utánadobok egy fájdalomcsillapítót.

Elégtelen

- Apu, a padszomszédom, az Attila egyest kapott - újságolja az iskolából hazaérve apukájának Janika.
- Mire az apuka:
- Ez egyáltalán nem lep meg. Attila olyan, mint az apja, az pedig egy nagy tökfílkó.
- Jani erre kiböki:
- Apu, én is egyest kaptam...

Képletesen

- Kémiaórán a tanár felír egy képletet a táblára, majd felszólítja az első sorban ülő Zsuzsikát:
- Nos, ez minek a képlete?
- Jaj, tanár úr, itt van a nyelvemen...
- Akkor köpjed ki gyorsan, mert ez a sósav!

Múértő

- De szép ez a szobor! Honnan van?
- Én magam faragtam ki egy hatalmas kötömbből.
- És honnan tudtad, hogy benne van?

Jó klíma

- Egy turista Floridában tölti a szabadságát. Kérdezi a taxist, hogy Florida tényleg olyan egészséges hely-e.
- Nézze, amikor idekerültem, nem volt hajam, nem tudtam beszélni, nem volt erőm arra sem, hogy keresztülmászak a szobán, és az ágyból is ki kellett venni, mert nem tudtam magamtól felkelni.
- És mióta van itt? - kérdezi a turista.
- Itt születtem.

Spórolás

- Téged Vincentnek hívnak, ugye?
- Igen.
- Akkor miért úgy írod alá a neved, hogy Vin?
- Mert így minden egyes aláírásnál megspórolok egy centet.

Szöveg nélkül

- Hát nem havat kértetek?

Nehéz kenyér

A postás fújta fel a hegyi fogadóba, és mérgesen odavágja a levelet a fogadónak. Mire a fogadós:

– Ha még egyszer ilyen mogorva leszel, napilapra fogok előfizetni.

Gleccser

A turistacsoport vezetőjét teljesen felbőszíti az egyik férfi örökös kérdezősködése.

– Honnan került ide ez a rengeteg kő?
– A gleccser hozta ide.
– És hol van most a gleccser?
– Elment, hogy újabb kőszállítmányt hozzon.

A nadrág

Egy szabóságban a megrendelő így szól a mesterhez:

– Uram, azt szeretném, ha bevinnének egy kicsit ebből a nadrágból.
– Bő magára?
– Olyannyira, hogy néhány lépést meg kell tennem, mire a nadrág is elindul utánam.

Bicska

Székely bácsi dobozos sört vesz. No-sza, elő a bicskát, körbevágja, s jóízűen kortyol. Eladó:

– De hát bácsi, nem úgy kell, itt van ez a karika, ha meghúzza, ki van bontva!
– Á, az csak olyanoknak kell, akiknek nincs bicskájuk.

Téves!

A féltékeny feleség talál egy telefonszámot a férje zakójában. Tárcsázza, és belevísít a kagylóba:

– Mindent tudok!
– Akkor miért hívtá a tudakozót? – hallatszik a válasz.

Szerető fiatok...

Egy asszony dicsekszik a szomszédjának az egyetemista fiával:

– Az én fiam olyan okos, hogy ahányszor levelet kapunk tőle, mindig elő kell vennünk a szótárt.
– Jó maguknak! Ha az én fiamtól levelet kapunk, mindig el kell mennünk a bankba.

Fölösleges aggodalom

– Nem lesz vékony ez a fal? – kérdi a leendő tulajdonos az építészvezetőtől.

– Nem, uram, erre még tapéta is jön!

Női dolgok

– Drágám – mondja Fruzsina a barát-nőjének –, ma olyan jól nézel ki, hogy alig ismertelek meg!

Kutyafáját!

Öreg hölgy lép be a henteshez a kutyájával. Az állat felugrik a pultra, megragadja az egyik húsdarabot, és kiszalad vele az üzletből.

– Öné ez a kutya, asszonyom? – kérdi feldúlva a hentes.

– Régebben én gondoskodtam róla, de ma már önellátó.

A gazdi

Egy állatkereskedésben az idős hölgy pulcsit akar vásárolni a kutyájának.

– Hozza el a kutyát, hogy megnézzük, melyik az ő mérete – mondja az eladó.

– Azt nem lehet, meglepetés lesz – válaszolja a néni.

– Mit gondoltok, elég kaját vettünk az ünnepekre?

– Mi az, hogy hogy nézek ki, főnök? Karácsonyfátüzhöz riasztottak!

Az első keresztrejtvény megszületése

A rejtvények és rejtélyek egyidősek az emberiséggel. A találós kérdések és fejtörők kezdetben szájhagyomány útján terjedtek, majd az ókori görögök le is jegyezték azokat.

A rejtvények őse a ma bűvös négyzetként ismert fajta. A legrégebb több mint 6000 éves, és egy kínai könyvben maradt fenn. Ezt a típust vették át indiai közvetítéssel, az egyiptomiak. Hitük szerint bűverő lakott a négyzetekben, és kőbe vésve a nyakban viselték őket. Talizmánnak tekintették, amely véd a rontás és a betegségek ellen. Görög közvetítéssel jutott el Európába a bűvös négyzet, és hiedelemvilága egészen a középkorig megmaradt.

A bűvös számnégyzeteken kívül ismerünk bűvös betűnégyzeteket is. Egy igen korai példája az ókori Pompeji romjai alól került a felszínre. Ez nemcsak egy rejtvény, hanem több annál, mert a Pater Noster (Miatyánk) betűiből állították össze és lóugrásban, bármelyik P betűről indulva, a Pater szót is összeolvashatjuk.

Az őskeresztrejtvény megalkotóját és keletkezésének pontos idejét nem ismerjük. A legenda szerint egy fokvárosi (Dél-afrikai Köztársaság) feje volt az, aki a helyi lapnak felajánlotta

„keresztosz-fejtörőjét”. Victor Orville angol föld-birtokos közlekedési kihágás miatt töltötte börtönét a börtönben. Ott, a cella falán az ablakrácsokon keresztül beszűrődő fényt kirajzolt árnyábrát töltötte ki önmaga szórakoztatására. A börtönorvos tanácsára küldte el az ábrát az egyik fokvárosi angol újság főszerkesztőjének, aki fantáziát látva benne közzétette a lapjában. A fejtörő rövidesen óriási sikert aratott az olvasók körében és Orville egymás után kapta az újságoktól a megrendeléseket. Mire kiszabadult, hatalmas vagyonra tett szert ötletéből.

De ez csupán az egyik történet a rejtvények legnépszerűbbjének születéséről!

Egy másik történet szerint 1913. december 21-én a New York World című újság hétvégi mellékletében jelent meg a világ első keresztrejtvénye. A fejtörőt az angol származású Arthur Wynne újságíró állította össze. A játék gyémánt alakú volt, a kérdések pedig az ábra mellett voltak feltüntetve. A keresztrejtvény olyan siker volt, hogy néhány éven belül minden újságban megjelent a rejtvényrovat is.

1924-ben adták ki az első, már több rejtvényt is tartalmazó könyvet, amely rögtön

Ő	S	Á	I	E
B	R	K	SZ	M
E	L	Ő	T	K
É	A	SZ	A	E
Ő	F	L	B	E

nagy siker lett. Az első kiadás egy nap alatt elfogyott. Innen már megállíthatatlan volt a keresztrejtvény sikere. Némely vonattársaság külön szótárakat helyezett el a vonatkocsikban, hogy segítse a rejtvényfejtőket.

Természetesen nemcsak pártolói voltak a keresztrejtvénynek, hanem ellenzői is. 1925-ben így írt a firenzei Diana d' Atheno lap szerkesztője: „Mindazok a napi- és hetilapok vagy folyóiratok, amelyek keresztrejtvényt közölnek, butítják az embereket. Azon nyomtatványok közül, amelyeket valaha is kiadtak a keresztrejtvények a legbárgyúbbak...” Elhamarkodott ítéletét mi sem jelzi jobban, mint a rejtvénykészítés és -fejtés máig töretlen sikere.

Időközben a rejtvény több fajtája is megszületett. A rejtvény a legkedveltebb szórakozások egyike lett, különösen azokban az időkben, amikor még nem volt sem tévé, sem komputer. Zseniális találmánynak számított a keresztrejtvény, hiszen növelte az ember szókincsét és logikáját. A Guinness Rekordok könyve szerint a legtöbb rejtvényt egy angol férfi állította össze 1963 és 2002 között, szám szerint 58 ezer feladatot.

Kétszázötvennégy éve született Déryné

1793. december 24-én született Déryné Széppataki Róza, az első magyar operaénekesnő, a vándorszínészet korának legnépszerűbb színésznője. Déryné Széppataki Róza még életében legenda lett.

Jászberényben jött világra Schenbach Róza néven. Apja gyógyszerészként dolgozott, s emiatt gyermekkorában a helybeliek Patyikás Rózsának hívták. Tiszta, csengő hangjára hamar felfigyelt a környezete. Először templomi körmenetekben való éneklésre kérték fel, s az ottani sikerek hatására érlelődött meg a vörös hajú, kis termetű, igénytelen külsejű gyermeklányban a gondolat, hogy boldogulását a színpadon keresse. Anyja eleinte hallani sem akart erről, ám kitartó ostrom hatására ráállt, hogy szerencsét próbálni Pestre utazzanak. Biztos volt benne, hogy a színigazgatók nem beteges külsejű, szeplős lányokat keresnek.

Schenbachné számítása nem vált be. A pesti karmester, aki maga sem várt sokat a lánytól, elámult, amikor Róza a Varázsfuvola egyik áriáját megszólaltatta. Így került Schenbach Róza Vida János Pesten szereplő színtársulatához.

Német családi nevét tükörfordítással Széppataki-ra magyarosította, majd amikor 1813-ban feleségül ment színésztársához, Déry Istvánhoz, felvette a Déryné nevet is.

A Dérynével kibővült magyar társulat egyszerre műsorára tűzhetett olyan darabokat is, amelyeket addig megfelelő énekesnő hiányában kénytelenek voltak félretenni.

Gyakran megtörtént, hogy a közönség sorából felkiabáltak a színpadra: Déryné énekeljen, s akkor ő, megszakítva a prózai előadást, dalra fakadt. A magyar főváros után Pozsony következett, majd diadalog sorozata Sopronban, Szombathelyen, Kőszegen, Győrben, Zalaegerszegen, Egerben. Szinte nem volt olyan helye az országnak, ahol fel ne lépett volna, s ahol megjelent, lázba hozta még a legközönyösebbeket is.

Mai szemmel is csodálatraméltó, hogy törekény fizikuma ellenére hogyan bírta a gyakori utazásokkal járó nem csekély fáradalmakat. Egészségével azonban nem volt semmi gond, hangja meg csak fényesedett, erősödött. 1823-ban Kolozsvárra került, ahol megszervezte az

operatársulatot, és sikerre vitte a magyar nyelvű operaéneklést. A Sevillai borbély előadásán valósággal tombolt a közönség. Ezután, ha a színház pénzügyi gondokkal küszködött, csak Rossini vígoperáját kellett műsorra tűzni, és a kiapadt kasszába dőlt a pénz. Szeretet vette körül, mindenütt dédelgették.

Utoljára 1868-ban lépett színpadra. Élete végén papírra vetette emlékeit, amely máig a legfontosabb és legátfogóbb forrásmunkája a magyar színjátszás hősökének. 1872. szeptember 29-én halt meg Miskolcon.

Babbage, aki megalkotta (volna) a komputer őst

Ki volt a számítógép atyja, feltalálója? A technikatörténészek – e téren – tökéletesen egyetértenek: Charles Babbage. De ki is volt tulajdonképpen korának egyik legnagyobb lángelméje? Egy technikatörténeti könyvben ez olvasható:

„A 19. században Charles Babbage (1792–1871) brit matematikus és feltaláló dolgozta ki a modern digitális számítógép alapelveit. Több új típusú gépet is kidolgozott. Ilyen volt a Difference Engine (differenciagép), amit logaritmustáblázatok készítésére tervezett az 1820-as évek elején. A gép a számolás eredményét a tervek szerint pontozóval közvetlenül a nyomda által használható fémlapra írta volna. A differenciagép bizonyos függvényértékek (négyzetek, harmadik hatványok, logaritmusok stb.) sorozatának kiszámítását különbségek, differenciák összeadására vezeti vissza. A gépet differenciagépnek nevezte el.”

De talán okosabb lesz, ha hagyjuk a csak a kitűnő matematikusok számára érthető magyarázatot! A történethez talán annyi is elegendő, hogy 1833-ban a differenciagép

elveinek továbbfejlesztésével tervezte meg az említett Babbage az Analytical Engine-t (analitikus gépet), amely – persze csak elvileg – a mai komputer ősténekinthető. A gép elkészítéséhez az angol hatóságoktól kapott előlegként 17 000 angol font támogatást, de a saját pénzéből is ráköltött mintegy 20 000 fontot.

A kormány azonban 1842-ben, miután még mindig nem voltak látható eredmények, megvonta támogatását Babbage munkájától. („Mi lenne, ha a gépet arra használnánk, hogy számolja ki, mikor fog működni?” – élcelődött akkoriban Robert Peel miniszterelnök.)

Az összámtógép végül is teljes egészében sohasem épült meg, pedig a modern számítógépek sok sajátosságával rendelkezett. Babbage univerzális gépet tervezett, amely adatbeviteli és eredménykiviteli egységből, számológéből és részeredmény-tárolóból állt volna. A gép lyukkártyákról olvasta volna be az információkat, tudott volna utasításokat és adatokat tárolni, matematikai műveleteket végrehajtani és adatokat is kinyomtatni. A tárolómű 200 részeredmény tárolására lett volna alkalmas. Erre a célra 1000 db, egyenként 50 fogaskereket tartalmazó oszlopot tervezett Babbage. Haláláig

ezen a gépen dolgozott, bár az építése már kezdetben megakadt: a kor finommechanikai lehetőségeivel ezt a gépet nem lehetett elkészíteni. Ha megépült volna, egy futballpálya területét foglalta volna el és öt gőzgép energiája kellett volna a működtetéséhez. A gépről Babbage kiterjedt levelezést folytatott kortársaival, igyekezett minél több emberrel megismertetni és elfogadtatni merőben újszerű elképzelését.

A gép működési elvei miatt azonban a legtöbb történész mégis Babbage-et és a munkatársát, Augusta Ada Byron (Augusta Ada Lovelace) matematikust (Lord Byron angol költő lányát) tartja a modern digitális számítógép igazi feltalálójának.

Louis Pasteur, a csodatevő

A tünetek emberen csak a fertőzést követő 30–50 nap múlva jelentkeznek, az első szakaszt levertség, nyugtalanság, láz jellemzi. Ezt erős nyáladzással kísért fékezhetetlen izgatottság követi, az idegrendszer károsodása miatt az izmok fölötti ellenőrzés romlik. A garat és a gége izmai begörcsölnek, olykor már a víz pusztán látványa kiváltja a nyelőizmok fájdalmas összehúzódását, innen a víziszony elnevezés.

A veszettség ellenszerének kidolgozását a 19. század második felében Louis Pasteur, a kor legnagyobb bakteriológusa kísérte meg. Pasteur addigra már felfedezte, hogyan lehet melegítéssel megakadályozni a bor megsgavnyodását és megmentette a francia selyemipart, amikor felfedezte a selyemhernyókat pusztító járvány kórokozót.

Érdeklődése ekkor fordult a fertőző betegségek felé, és kidolgozta a betegség csíraelméletét: azaz hogy a fertőző betegségek mindig mikroorganizmusokkal kapcsolatosak és a fertőzés tulajdonképpen a mikroorganizmus ájtutása a beteg szervezetből az egészségesbe. Az elmélet igazolásához a beteg szervezetben ki kellett mutatni, majd ki kellett tenyészteni az egészséges szervezetben nem található kórokozót, amely egészséges szervezetbe juttatva betegséget vált ki, végül az újabb beteg szervezetből is el kellett különíteni a továbbfertőzésre képes kórokozót.

Pasteur az 1880-as évek elején kidolgozta a lőpene és a baromfikolera elleni védőoltást. Ezután kezdett a veszettséggel foglalkozni, de

több nehézségbe ütközött. Az első rögtön a vizsgálati anyag, azaz egy veszett kutya nyálának beszerzése volt, ami szó szerint életveszélyes feladatnak bizonyult. A megszerzett mintát Pasteur nyulakon próbálta ki, a többhetes várakozási idő lerövidítésére a preparátumot egyenesen az agyba fecskendezte. A kórokozót nyúlra vitte át, mígnem elegendő mennyiségű alapanyag gyűlt össze. Pasteur azt is észrevette, hogy a sokadik kivat a kutyákra kevésbé volt fertőző. Ezen elgondolkodva megpróbálta a kórokozót melegítéssel gyengíteni és az két hét múlva már nem okozott fertőzést. Ezután a legyengített kórokozót ismét kutyába fecskendezte, majd az állatot egy veszett társával zárta össze. A harapás után a beoltott kutya ellenállónak bizonyult, azaz Pasteur megtalálta a veszettség ellenszerét!

Az oltást saját magát tervezte kipróbálni, de a sors közbeszólt. 1885. július 4-én egy kilencéves kisfiút, Joseph Meistert megmart egy veszett kutya. A sebeket jobb híján karbolsavval kezelték, majd a gyermeket Párizsba, Pasteurhoz vitték. A tudós elszánta magát a kísérletre, mert tudta: a gyerek akkor is meghal, ha nem tesz semmit. Így hát 1885. július 6-tól tíz egymást követő nap beadta az oltásokat. A kis Joseph meggyógyult.

Pasteur csodatevő híre ettől kezdve még nagyobb lett, élete végéig 350 veszett kutya marta embert gyógyított meg, a rettegett kórt a vakcina továbbfejlesztésével sikerült teljesen leküzdeni.

Louis Pasteur 1822. december 27-én született. Apja szegény tímár, a napóleoni háborúk résztvevője volt, fia sokat nélkülözött. Nem is volt jó tanuló, inkább a festészetben jeleskedett, kémiából közepesenl eseményt kapott jobb osztályzatot – a párizsi egyetem két kiváló professzor előadásait hallgatva mégis ez a tárgy kerítette vonzásába.

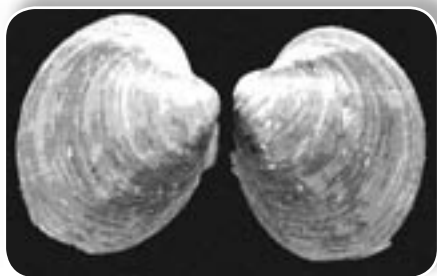
A veszettség emberemlékezet óta rettegett betegség volt. Az idegrendszert megtámadó kórra minden melegvérű állat fogékony, harapással állatról emberre is terjed.

A beteg állatok viselkedése olyan, mintha elvesztették volna az eszüket, innen a betegség neve. A veszett állat indokolatlanul agresszív és figyelmeztetés nélkül támad, de például a vadállatoknál megszűnik az embertől való óstönös félelem, a veszett róka szelíddé válik. A hosszadalmas és rendkívül fájdalmas betegség a védőoltás felfedezéséig kivétel nélkül halállal végződött.

A Föld leghosszabb életű állatai

Walesi tudósok Izland partjainál nemrégiben egy olyan kagylót találtak, amely a vizsgálataik szerint több mint négyszáz évet élt. Ezzel jelenleg ez a kagyló a bizonyítottan legtovább élt állati egyed a Földön. Az esemény kapcsán a tudósok nemrég összegyűjtötték, mely állatfajok egyedei érhetnek el akár emberi léptékkel mérve is matuzsálemi kort, melyek a világ leghosszabb életű állatai.

1. A kagyló

A kagylók héján látható gyűrűket megszámlálva, a fák évgyűrűihez hasonlóan, meghatározható az állat életkora. Ezt tették azok a tengerbiológusok is, akik Izland part menti vizeit vizsgálták. A tengerfenékről egy kagylót hoztak fel, amely az Arctica islandica fajhoz tartozott. A kutatók elmondása szerint a kagylóhéj növekedési gyűrűit vizsgálva következtetni lehetett annak korára: a kagyló 405-410 éves volt, így megdőlt az eddig ismert legidősebb állat életkori rekordja.

A tudósok még csak találgatni tudnak, hogyan képesek ezek a kagylók ilyen sokáig élni. Valószínűnek tűnik, hogy a tengeri életkörülmények hozzájárulnak e kagylók hosszú élettartamához – több kétszáz évnél idősebb egyedet ugyanis találtak már az Ír-tengerben és az Északi-tengerben is. Emellett a kutatócsoport egyik tagja azt gyanítja, hogy a kagylók fejlődésük során olyan képességet fejlesztettek ki, amelyek segítségével ellensúlyozni tudják az öregedés folyamatait.

A jelenleg ismert legidősebb állat az Arctica islandica tengeri kagyló tehát a 405-410 éves kor elérésére is képes.

2. A bálna

A második a listán a grönlandi bálna. E bálnák felnőtt korukra több mint 18 méterre nőnek meg, testsúlyuk már születé-

Vannak állatok, melyek élete percekben, órákban mérhető. Ugyanakkor léteznek igazi matuzsálemek is. Melyek ez utóbbi téren a rekorderek?
Megtudhatod mai rovatunkból. És hogy ez sok-e vagy kevés? Indulj ki abból, hogy az ember átlagos életkora jobbik esetben is 60-70 év.

sükkor eléri az egy tonnát, a kifejlett állatok akár 54 tonnát is nyomhatnak.

Számos esetet írtak le, amikor egy-egy bálnatetem bőrébe fúródva évszázados szuronyhegyeket találtak.

Tudományos mérések szerint a grönlandi bálnák átlagosan húsztól hatvan évig élnek, de néhány egyedet 135, 159, 172, sőt, 211 évesnek határoztak meg.

3. A teknősök

Talán nem meglepő, hogy tízes listánkon öt teknősfaj is helyet kapott. Őket összevontuk, így a harmadik helyezést érték el a sorban. Közülük is a madagaszkári sugaras teknősök élnek a legtovább. Egyes feljegyzések szerint egy teknős, amelyet James Cook angol felfedező ajándékozott a tongai királyi családnak 1773-ban vagy 1777-ben, még II. Erzsébet királynő 1953-as tongai látogatásakor is élt, így legalább 176 éves lehetett. Kimúltakor, 1965-ben elérhette a

188 éves kort. A sugaras teknősök egyébként súlyosan veszélyeztetett állatok, Madagaszkár déli részén élnek. Nem nőnek olyan nagyra, mint más hosszú életű teknős fajok, átlagos testtömegük körülbelül 16 kg.

(A világ egyik legnagyobb teknőse a Galapagos-szigeteken honos óriás teknős. A felnőtt állatok elérhetik a háromszáz kilogrammos testtömeget is, páncéljuk akár 120 centiméter hosszú is lehet. Bár a vadon élő egyedek életkora nem ismert, tavaly hunyt el egy nőstény Ausztráliában, amelyről a hagyomány úgy tartja, hogy Charles Darwin fogta 1835-ben a Galapagos-szigetek egyikén. A teknős ezután Angliába, végül Ausztráliába került. E történet szerint a teknős halálakor túllépte a 170. életévét.)

4. A pulykakeselyű

A legtovább élő madárfaj valószínűleg a pulykakeselyű. Észak- és Dél-Amerikában őshonos, számos, eltérő éghajlatú élőhelyhez is képes alkalmazkodni, a szubtrópusi erdőtől a sivatagig.

Dögevő, szinte kizárólag elhullott állatok tetemeivel táplálkozik, amelyeket azok szaga alapján talál meg, alacsony magasságból pásztázva a felszínt. A vadon élő egyedek ritkán haladják meg a húszéves életkort, de 118 éves pulykakeselyűről is szólnak beszámolók, amelyek megalapozottsága azonban ellenőrizhetetlen.

5. A közönséges ara

A közönséges ara az egyik legismertebb nagytestű papagájfaj. Élénk kék-sárga színezettsége miatt sokan tartják fogságban díszmadárként. Dél-Amerikában őshonos, ahol gyümölcsökkel, kemény héjú magvakkal táplálkozik. Valóban hosszú ideig élnek, nem ritka a hatvanéves madár. Egy angol újság beszámolója szerint egy közönséges ara elérte a 106 éves kort is. Tulajdonosa állítása szerint a madár 1899-ben kelt ki a tojásból, a második világháború idején pedig Winston Churchill brit miniszterelnök tulajdonában volt.

6. A hattyú

A hattyú hazánkban is honos nagy testű vízimadár, testsúlya elérheti a tizenhat kilogrammot is. A hím és a nőstény madár igen hasonló egymáshoz, mindkét nem közreműködik a fiókák kikeltésében: a hím gyakran őrzi a tojásokat, míg a tojó élelmet keres.

Általában nagyjából 30-35 éves korig élnek, viszont leírtak már 102 éves hattyút is.

7. A ponty

A vizeinkben is gyakori ponty és rokonai a halak között igen hosszú, akár száz évet is meghaladó kort élhetnek meg. Közülük is kiemelkedik a nemesített és díszhalaként tartott pontyváltozatok élettartama, amelyek tenyésztésének Kínában és Japánban régre visszanyúló hagyománya van. Ezek a halak, amelyeket világszerte koinak hívnak (a szó japánul pontyot jelent), állítólag kétszáz évig is élhetnek.

8. Az afrikai elefánt

Afrikában két elefántfaj él. Egyikük az afrikai szavannai elefánt vagy egyszerűen afrikai elefánt, a másik az erdei elefánt. Az afrikai elefántok átlagosan 70 évig élnek, élettartamuknak, az orrvadászat vagy betegségek közbelépése nélkül, őrlőfogaik kopása szab határt. Életük során általában hat őrlőfogkészletet használnak el: a fogak folyamatosan kopnak-töredeznek, helyüket újabb fogak veszik át. Az utolsó, hatodik fogkészletet a legtöbb elefánt hatvanöt-hetven éves korában veszíti el, e fogak helyett azonban már nem nőnek újabbak, az elefánt így nem képes táplálkozni, és hamarosan kimúlik.

9. Az alligátor

A két alligátorfaj – a mississippi alligátor és a kínai alligátor – egyedei gyakran meghaladják az ötvenéves kort, de a feljegyzések szerint az egyik példány, amely egy európai állatkert lakója, 1937 óta él ott, így legalább hetvenéves. Egy másik alligátor, amely a rigai állatkertben múlt ki az idén, legalább 72 éves volt. Amint nevük is mutatja, az alligátorok az Egyesült Államokban, illetve Kínában őshonosak. A kínai alligátor az egyik leginkább veszélyeztetett állatfaj bolygónkon: vadon kizárólag a Jangce folyó völgyében él néhány tucat példány. Ennél több egyedet tartanak a világ állatkertjei fogságban, így még van némi remény e faj megmentésére.

10. Az amerikai uhu

A legtovább élő bagolyfaj az amerikai uhu, a legidősebb példány 68 éves korában múlt ki. Egész Amerikában elterjedt, az itteni baglyokhoz hasonlóan kisméretűre, hüllőkre és rovarokra vadászik. Először kifinomult hallásával érzékeli zsákmányát, majd fejét a hang irányába fordítva követi prédaállatát. A feje két oldalán lévő „tollfülek” eltérő magasságban helyezkednek el, így a zsákmány hangja kis késleltetéssel éri el a hallójáratát. E késés alapján pontosabban meg tudja határozni a hang forrásának helyét.

A megunhatatlan Harry Potterről

A nyáron nagy várakozás előzte meg a Harry Potter-sorozat legújabb epizódját, a Harry Potter és a Főnix Rendje címűt. Meg is kezdődött a nagy harc, de még mindig nem a végső leszámolás. Ebben az epizódban Harry ősellensége, a gonosz Voldemort még soha nem küzdött ilyen durván és erőszakosan, alattomosan a varázslótanonc ellen, mint az ötödik tanévben. Roxfortban rendes oktatásra aligha számítottak Harryék. Meg aztán szembe kellett nézni a kamaszkori nehézségekkel is, elcsattant az első csók is. Mindezenre ezek a Potter-alkotások varázslatos szépségűek.

Most lássuk a sztárszereplőket.

– Most, 18 évesen bújtam ötödik alkalommal Harry bőrébe – meséli Daniel Radcliffe, azaz Harry Potter. – De aláírtam a szerződést két további epizódra is. De elmondhatom, hogy sokáig gondolkodtam, amíg ezt megtettem. Nem akarom, hogy beskatulyázzanak varázslófiú szerepébe, másra is alkalmas vagyok. Például színházban is szerepelek, a színpadon más karaktert formázhatok meg. Most az Equus című darabban lépek fel – majdnem teljesen meztelenül is megjelenek a színen, lovak és pucér hölgyek társaságában. Ez egy komoly történet, s ezért a színházi történetekhez komolyan állok hozzá...

– Én alakítom Harry legjobb barátját, Ron Weasley-t. Annak idején édesanyám nevezett be a szerepválogatásra. Egyik házivideómat küldte el a castingra, amelyen egy húzós rapszámot adtam elő. Azt mondták akkor a válogatók, hogy egycsapásra elnyertem mindenki rokonszenvét, és ezért azonnal behívtak meghallgatásra. Én jellememben is hasonlítok Ronra, én is irtózom a pókoktól. A valóságban is népes a családom. Azt viszont, hogy belezügtam Emma Watsonba,

azaz Hermionéba – tagadom... – vall önmagáról Rupert Grint.

– Azt mondják, hogy Hermione Granger nélkül elképzelhetetlen Harry Potter története – állítja Emma Watson. – Ezzel az alakítással már több rangos díjat nyertem. Arról is hallottam, hogy egy felmérés szerint a japán iskoláslányok többsége Hermionét tekinti példaképének, leginkább rá akar hasonlítani. El ne feledjem: most éppen dráma-színészetet tanulok...

Sok sikert ehhez, Emma!

– Én most játszottam először Harry Potter-filmben – jegyzi meg Helena Bonham Carter, Tim Burton rendező párja. – Bellatrix Lestrange szerepében egy gonosz figurát alakítok, aki nemrég szabadult az azkabani börtönből. Én vagyok Voldemort leghűségesebb szolgája. Mit mondjak? Hihetetlenül örültem a meghívásnak, mivel én is nagy Potter-rajongó vagyok. De akad számomra egyéb munka is. Johnny Deep-pel egy zenés filmet készítünk...

– Én vagyok Sirius Black – hallottuk Gary Oldmantól – Harry keresztapja. Engem sokáig mellőztek a rendezők a Leon, a profi és a Drakula-film sikere után. Mi okból, nem tudhatom. Tudod, nem akartam többé negatív hősöket alakítani, pozitív figurákat pedig nem találtak a számomra, egészen a Harry Potter-filmekig. Pedig megint „ördög” leszek a legújabb Batman-epizódban. Nem én leszek a denevérember tehát...

– Engem Cho Chang szerepére több mint 4000 jelentkező közül választottak ki – mondja Katie Leung. – Én lettem Harry álmának nője. Elcsattant az első csók is, Harry engem puszil meg. Ez életem első szerepe, ezért nehezen viselem el a népszerűséget. A szüleim gyakrabban nyilatkoznak, mint én. Minden kezdet nehéz...

B. Z.

Nagy durranások 2008-ban (is)

sze a port, kiktől menti meg a világot. Christopher Bale lesz az új Batman-film sztárszereplője. A gonosz, aki ellen felveszi a harcot, ezúttal Heath Ledger. Batman ebben az epizódban Gordon felügyelővel és egy kerület ügyésszel próbálja megtisztítani Gotham Cityt a bűnözőktől.

Folytatódik a **Narnia**-sorozat is. Az újabb rész címe: The Chronicles of Narnia: Prince Caspian. Andrew Adamson a rendező. C. S. Lewis történetében a Pevensy család csemetéi újra elvetődnek Narniába, abból a célból, hogy Caspian herceggel Miraz királyt gatyába rázzák. Velük tart a rettenhetetlen oroszlán, Aslan is. Nagynagy és általános meglepetésre a **Jurassic Park**-sorozatot is tovább nyújtják. Ebben a negyedik epizódban feltűnik Keira Knightley és Vince Vaughn is. Híreink szerint a dinoszauruszok ezúttal még vérszomjasabbak, még agresszívebbek lesznek. (Van is erre okuk, mert az expedíció tagjai megzavarják a nyugalmaikat.)

További címek és sztárok:

Iron Man (Robert Downye Jr., Terence Howard, Gwyneth Paltrow, Jeff Bridges. Végre, még egy Marvel-adaptáció! Iron Man 1962-ben „született”, most a moziban támad fel hősünk, hogy egy nagyvárosban megszüntesse az előidézett káoszt); **Starship Dave** (Eddie Murphy a sztárszereplő. Egy űrhajóról szól a mese, amelyet mindössze egy centiméter nagyságú földönkívüliek irányítanak. A dolog akkor válik érdekessé, amikor a hajó kapitánya belezúg egy földi lányba); **Hulk** (Edward Nortont látjuk majd a szörny szerepében. Ez nem az Ang Lee-verzió egyenes folytatása. Vadiúj kalandot látunk. A mese híven követi a rajzregény eseményeit. A mindig dühös atyafi egy mutánszal száll ringbe, akció akció hátán); **Wolverine** (Hugh Jackmant látjuk a X-Men-mozik előéletében, azokat az órákat, amikor Wolverin szuperhős mutánszá fejlődött); **Journey 3-D** (Brendan Fraser egy csoport ifjonccal megtalálja Verne Gyula Utazás a Föld központja felé című könyvének eredeti kéziratát. Kalandra fel – mondják lelkesülten, és útnak indulnak, hogy felderítsék: mit rejt Földünk belseje); **Hellboy**: Az arany hadsereg (Hellboy a pokolból visszatér a Földre, ám hamarosan összetűz Az arany hadsereggel); **Kungfu panda** (Az őserdőben vagyunk. Az állatok segítségül hívják a magatehetetlen pandát, mert állandóan veszélyérzetben élnek. Egy hóleopárd keseríti meg a mindennapjaikat. A panda kungfu leckéket vesz, és leszámol a foltos macskával); **Rambo** (Sylvester Stallone újra akcióban! Ennyit tudunk egyelőre. Az első fotók arról árulkodnak, hogy Rambo ezúttal az Amazonas vidékén csatangol és veri dagdra a gonosz srácokat).

Ennyit – most. 2008-ban bővebben is írunk majd a mozivilág eseményeiről, sztárokról, a készülő vagy bemutatott filmekről.

B. Z.

A következő évben is körülbelül 300–400 új mozifilmre számíthatunk. Mi mosta legtöbbet ígérő és legizgalmasabb címek közül válogattunk, lesznek tehát fontos alkotások. Hollywood továbbra is lelkesedik a gyermekfilmekért – a stúdiók szünet nélkül ontják az animációs csodákat; a horrorért – az álomgyárban előszeretettel porolják le a régik jól bevált sztorikat, újabb remake-eket gyártanak; ismét fegyverhez nyúl Rambo. Titkos tippekről azonban nem számolhatunk be, mert hát ezeket az alkotásokat még nem láttuk, csak a sztárlistáról, a cselekményről szereztünk tudomást...

A legnagyobb várakozást természetesen a régészprofesszor, Indiana Jones kalandját előzi meg, de visszatér a bőregér is, azaz Batman a **The Dark Knight** című mozifilmben. Az új Indy-film címe: **Indiana Jones és a kristálykoporsó királysága**. Ebben a mesében feltűnik az egyre népszerűbb Shia LaBeouf. Harrison Ford nem sokat törődik a ráncaival – elmúlt már hatvan is –, újra nyeregbe száll, de még mindig nem tudni, hogy kikkel rúgja össze

Tokio Hotel

Bill és Tom nagytitok alatt

Mitől olyan titokzatosak?

Varázslatos ikrek! Bill és Tom egy egész nemzedék példaképe. Mit tud ez a két srác, ami megérinti a lányok szívét?

Tom frizurastílusa kényelmes és laza. Ilyen haja van már három éve.

– Idegesítőnek találtam, hogy mindennap foglalkoznom kell a hosszú hajammal. Ezért lustaságból rasztatincseket készítettem magamnak. Azt sajnos nem tudtam, hogy ezt sokkal alaposabban tisztán kell tartani, mint a „rendes” haját.

Tomnak markánsabb az arcéle, mint testvérének, Billnek – ha nevet, fülig szalad a szája. Míg Bill elgondolkodónak, bizonytalanoknak tűnik, Tom szinte sugárzik a magabiztosságtól. Ezenkívül rajta sokkal hamarabb észre lehet venni a hangulatváltásokat. Nála minden egyértelmű, nem kell találgatni, mi nyomja a szívét. Ez teszi szimpatikussá Tomot. Egy srác, aki minden buliban benne van!

Tom báránybőrbe bújt farkas. Ártatlannak, játékosnak és bájosnak mutatja magát. Szeret flörtölni, s ebben van a sikere. Ha azonban túl forró lesz számára a talaj, inkább menekülésre fogja a dolgot. Ha valaki mégis megharagszik rá, nem tart sokáig, mert ártatlan kivert kutya pillantásával gyorsan a maga pártjára állítja az illetőt.

Bill néha gyengéd, néha kemény, néha megközelíthetetlen – Billt egy szinte varázslatos burok veszi körül, amely a hangulatai szerint változik. A fotókon gyakran tűnik hűvösnek és zárkózottnak, alig nevet és szinte soha nem borul ki. A színpadon viszont kirobbanó teljesítményt nyújt, mint egy vulkán. Ha Bill egyszer beindul, akkor senki sem állíthatja meg. Vicces, talpraesett, sokat nevet és beszél, mint a vízfolyás. Ezek az ellentétek teszik olyan csodálatra méltóvá Billt...

Pletykák, pletykák

Mi az igazság?

– DOHÁNYOZNAK-E AZ EGYÜTTES TAGJAI?

Tom és Georg igen, de titokban Bill is gyakran rágyújt. Hogy a többiek ne vegyék észre, sokszor újságokkal a kezében megy a vécére. Gustav viszont nem dohányzik.

Georg:

– A cigarettázás káros szenvedély. Mi nem szeretnénk rossz példaképek lenni, ezért inkább titokban csináljuk, a nyilvánosság előtt soha.

– ANNAK IDEJÉN VALÓBAN BELEHABARODTAK A FIÚK A BLOG 27 TAGJAIBA?

Egy lány sem került olyan közel a Tokio Hotel tagjaihoz az utóbbi időben, mint Alicia és Tola. Mindkét lány a Blog 27 tagjaként lép színpadra a Schrei című turné keretében, ahol együttesük a TH előzenekara. Sok rajongó fél attól, hogy a lengyel lányok, illetve Bill és bandája között komolyabb kapcsolat is kialakul.

Gustav:

– A lányok jó fejek, de nincs köztünk semmi. Csak a koncertek előtt találkozunk, azután pedig ismét elválnak útjaink, nekik ugyanis korán ágyba kell kerülniük.

Tom hozzáteszi:

– Egyébként egyik lány sem tud németül, és angolul sem beszélnek folyékonyan!

– TOMNAK TITKOS BARÁTNŐJE VAN?

Tomot mostanában gyakran látták feltűnni Lipcsében, így megindultak a találgatások, hogy ott lakik a barátnője.

Tom:

– Baromság! Egyszerűen ott szoktam vásárolni, és rokonaim is laknak abban a városban.

– A TH TAGJAINAK NEM LEHET BARÁTNŐJÜK?

Hivatalosan nem létezik ilyen tilalom.

– Egyszerűen nincs időnk tartós kapcsolatra – mondják a fiúk. Jelenleg mind a négyen egyedül vannak. Időközben ugyanis Gustav is szakított a barátnőjével, ám erről nem hajlandó nyilatkozni.

– Ez magánügy – mondja.

– BILL NEM ÉLŐBEN ÉNEKEL?

De igen, mindent élőben énekel, ha nem is mindig tökéletesen. Még a tévéfellépések során is élőben zenél a csapat, ami igazán ritkaságnak számít manapság.

– A LEMEZEN VALÓBAN NEM A SRÁCOK JÁTSZANAK A HANGSZEREKEN?

Természetesen minden hangszereken ők maguk játszanak, de a stúdiófelvételek során más zenészekkel is kiegészültek.

– Azt akartuk, hogy minden tökéletes legyen – mondja Tom. A következő lemezhez azonban már nem szeretnének vendégzenészeket hívni.

– LENGYELORSZÁGBA KÖLTÖZIK A TOKIO HOTEL?

Nem. A körülöttük lévő hisztéria azonban Európa keleti felére is áttért: Romániában, Csehországban, Lengyelországban és Magyarországon is egyre-másra alakulnak a rajongói klubok, és gyakran kerül a címlapokra a csapat.

– BILL TETOVÁLÁSA NEM IGAZI?

A Bill tarkóján látható zenekari logó valódi.

Bill:

– Titokban csináltattam, még tavaly. Az anyukám tombolt mérgében, amikor meglátta.

De akkor vajon miért tűnik elmosódottnak? Egy szakértő szerint olyan, mint egy kozmetikai tetoválás, amely majd az évek múlásával felszívódik, eltűnik.

– GUSTAV KORÁBBAN KÖVÉR ÉS SZEMÜVEGES VOLT?

Igen, így van. Most kontaktlencsét hord, és 165 centis magasságához 68 kilót nyom, ami majdnem eszményinek számít.

– GEORG TÉNYLEG KIEGYENESÍTI A HAJÁT?

Igen. A fotózásoknál egy fodrász simítja ki a fürtjeit hajvasalóval, egyébként viszont ő maga készíti el a frizuráját.

– AZ INTERNETEN KERINGŐ TELEFONSZÁMOK VALÓDIAK?

Az interneten időről időre felbukkannak olyan mobiltelefonszámok és e-mail címek, amelyeket a fiúknak tulajdonítanak. Sok rajongó ezt komolyan veszi, pedig egyik sem igazi.

Georg:

– Bár sok rólunk szóló internetes írást, hírt olvasunk, de sosem közöljük sem a címeinket, sem a telefonszámainkat. Ezúton is üzenem minden rajongónak, hogy ne dőljön be ezeknek!

Ki lehet manapság akkora sztár Amerikában, hogy Christina Aguilera meg sok más híresség lemezét leszorítsa a sikerlisták éléről? Nos, a helyes válasz: a Danity Kane

A Danity Kane nevű öttagú lányzenekar mindegyike az MTV Making the Band című 2005-ös valóságshowjának győztese volt. P. Diddy, a világhírű énekes, zeneszerző és lemezkiadó fantáziát látott a lányokban és a hónapuk alá nyúlt, melynek eredményeképpen hamarosan megjelent Danity Kane című bemutatkozó albu-

ZENEBONA

Bemutatjuk őket

Danity Kane

muk. A lemez hatalmas siker lett, hisz heteken belül az eladási listák élére került. A Danity Kane nevű R&B csapat azóta többször is szerepelt a tengerentúli sikerlistákon.

Nevüket a csapat egyik tagjának köszönhetik, aki szívesen rajzol különböző figurákat. Elmondása szerint éppen a stúdióban voltak, mikor az említett P. Diddy annak gondolatával játszadozott, milyen név lenne a legmegfelelőbb egy lánycsapatnak.

A lány ekkor épp egy különös alakot rajzolgatott. Erre P. Diddy megkérdezte, hogy hívják a karaktert, és a válasz a Danity Kane volt. A rapper-lemezkiadónak egyből megtetszett a név, amelyben szerinte minden benne van, ami egy új, friss csapatot jellemez. Mit lehet még mondani a csinos lányokról? Azt, hogy: várjuk a folytatást!

Itt a HIM új klipje

A finn love metal együttes új klipjét a napokban mutatták be. A Bleed Well című dalhoz forgatott videó mától már a különböző televíziós adókon is elcsíphető

Ville Valóék a klip élő felvételeit Los Angelesben rögzítették november 14-én és 15-én, az Orpheum Theatre-beli koncertjükön. A bulin felvett képsorok a 2008-ban megjelenő koncert DVD-jükön is szerepelni fognak.

Nemrég az is nyilvánosságra került, hogy a csapat jövő év eleji európai turnéján nem kisebb banda lesz a speciális vendég, mint a Paradise Lost. A koncertkörút február 16-án indul Berlinben.

Ville egy interjúban nemrég elárulta, hogy legnagyobb hatással a Black Sabbath volt rá, és szövegvilágával is valami hasonlót szeretett volna mindig is megteremtteni, mint a legendás banda.

A HIM legújabb, Venus Doom című nagylemeze szeptemberi megjelenése óta 77 000 példányban kelt el az Egyesült Államokban.

Rúzs Magdiék ajándékoncertet adtak Talmának

Minden idők legnagyobb magyarországi motorversenyzőjének évadzáró partijára több zenész is hivatalos volt. A rendezvényt 2007. november 25-én Budapesten a SYMA csarnokban tartották.

Egy igazi világ bajnoki volt, hiszen a 2007-es szezon legjobb, 125 köbcentiben versenyző sportolóját ünnepelhette a koncert közönsége. A Talmácsi Gábort ünneplő eseményen több népszerű magyar formáció lépett fel, akik nagy

örömmel tettek eleget a magyar hős meghívásának.

Az est 19 órakor kezdődött, az első fellépő Ganxsta Zolee és a Kartell volt, őket Gáspár Laci, a Hooligans, majd Rúzs Magdi követtek. A zenészek egyaránt 6-6 dalt adtak elő.

Ahogy ilyen esetekben illik is, a sztárvendégek ingyen léptek fel Gábor buliján, ezzel is tisztelve a világ bajnok előtt.

Talmácsi Gábor mindenkit nagyon sok szeretettel fogadott eme jeles alkalmából. A hírességek mellett számtalan meglepetés várta a nézőket, az est fénypontja természetesen az ünnepélyes díjátadás volt.

RÜGYFAKADÁS

Szeretet, béke, karácsony

*Hull a hó,
ez ragyogó!
Zúzmararajzok az ablakon,
hideg szellő repked a házakon.
Eljött hát végre a tél gyermeke,
kopogtat az ajtókon a keze.*

*Együtt jönnek vele a decemberi ünnepek,
karácsony, újév meg az „ünnepi emberek”:
Mikulás, Luca, Télapó.
Na végre itt vannak, jaj, de jó!
Az ünnepek eljönnek hozzánk,
a szeretetet hozzák.*

*Béke és szeretet ünnepe a karácsony.
Minden házba beköltözik a két fő dolog,
lehet, hogy elfojtják, mégis ott mocorog.
Ilyenkor megrezzen testünk, lelkünk,
a szeretet lángol fel bennünk.*

Fehér O. Tamara, 7. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

Karácsonyra várva

Közelednek az ünnepek. Nálunk szokás szerint ilyenkor nagy az izgalom és a sietség. Takarítunk, díszítjük a szobákat, sokféle kalácsot sütünk.

A decemberi ünnepek közül a karácsony áll a szívemhez a legközelebb.

Mikor reggel felkeltünk, anyukám már süt-főz a szentestére. A testvérem és én reggel még egy kicsit lustálkodunk az ágyban, de azért időben felkelünk, rendet teszünk. Apukám behozza a házba a fenyőfát, amely a mennyezetig ér. Már kisgyerekkorom óta mindig azt mondom a szüleimnek, hogy nagy és magas fenyőfát vegyenek, mert ilyet szeretnék. Amikor a fenyőfa a szobában van, bátyámmal a csillogó díszeket rakjuk rá. Apukám teszi fel a fenyőfa tetejére a díszet, mert ő a legmagasabb. Mikor a karácsonyfa készen van, mindenki a szobájába megy, és az ajándékokat csomagolja. Csengő jelzi az igazi bensőséges ünnepség kezdetét. A karácsonyfa, a fenyőgyanta illata, a szikrázó csilagszóró sercegése, a tündöklő gyertyafény elkápráztat bennünket. Este a nagyszüleim jönnek hozzánk vacsorázni. Először az almához, a dióhoz és a fokhagymához látunk hozzá, amit mézbe mártunk, majd a többi finomság következik. Mikor megvacsorázunk, a nappaliba megyünk a fenyőfához az ajándékokat kibontani.

Ilyenkor jó kapni, de a legjobb adni. És ebben az a legeslegjobb, hogy együtt van az egész család.

Remélem, mindenhol így telnek az ünnepek, ilyen meghittén. Kellemes ünnepeket kívánok mindenkinek!

Becseji Tímea, 7. osztály
Jovan Mikić iskola, Szabadka

Készülünk karácsony ünnepére

December van. Számomra ez a legszebb hónap, mert tele van meglepetéssel és meghittséggel.

Advent első vasárnapján meggyújtjuk az első adventi gyertyát. Anyával közösen beszéljük meg, kinek mi lesz a dolga. A testvérem, Orsi és én a lakás díszítésében veszünk részt. Különböző díszeket készítünk és ajándékot csomagolunk. Apa a fenyőfa beszerzésével van megbízva. Az idén Orsi kijelentette, hogy betlehemet is szeretne a karácsonyfa alá. Még soha sem csináltunk. Anya megígérte neki, hogy ez is meglesz. Anyának jut a legtöbb munka. A sütés, főzés mellett a munkahelyén is helyt kell állnia. Mivel közeledik a félév, engem is jobban ellenőriz a tanulásban. Lassan előkerülnek a tavalyi díszek. A lakás napról napra szebb. Anya ilyenkor azt mondja, hogy a lelkünket is tisztítsuk meg és díszítsuk fel. Ezt azért mondja, hogy ne vitázzunk egymással. Orsi és én ilyenkor elszégyelljük magunkat, mert a vita köztünk mindennapi dolog.

Mire elfűjük minden évben az utolsó adventi gyertyát, tele vagyunk szeretettel. Az ajándék szétosztása szentestén történik. A kíváncsiság majd kifűrja az oldalunkat csomagbontásig. Az idei karácsonyra én is készítettem meglepetést. Remélem, örülni fog neki mindenki a családban.

Pelle Ármin, 5. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

Karácsony

Közeleg a karácsony. A szeretet ünnepe. Mindenki megkezdte az ünnep előtti nagytakarítást, próbálja helyre tenni a lelki dolgokat, és közben reménykedve várja a fizetést.

Mert ugye a karácsony nem is karácsony adakozó Jézuska nélkül. Fenyőfa, csillogó-villogó üveggömbök, nagy távirányítóval működő lámpácskák, a fa alatt felsorakoztatva szebbnél szebb csomagok apu-anyu szemefényének!

Valóban csak ezt jelentené a karácsony? Nem gondolunk az ünnep lényegére, átsiklunk a hagyományok felett és a karácsony varázsa néhány óra alatt szertefoszlik?

Én szerencsésnek mondhatom magam, mert egy kis faluban, egy zárt közösségben élek, ahol a hagyományok igaz nem csorbitatlanul, de élnek, és nemcsak az öreg nének és bácsik emlékeiben. Itt a karácsony a család, a falu és az isten ünnepe. A sudár fenyőfa a szoba díszé. Alatta a szalmával bélelt jelképes jászol. Ide fog lepihenni a Jézuska.

Az étrend is különleges. Böjti, de annál érdekesebb, hiszen ilyet csak karácsony böjtjén eszünk.

Előételként mézbe mártott diót, fokhagymát és almát. Ezután következik a bablevés, majd a mákösztés és szilvakompót. Este, az éjfél mise után találják a kocsonyát. Egy külön tányérba mindenből merünk egy csöppnyit, hogy a Jézuskát is megvendégljük.

Karácsony napján disznóhúst kell enni, baromfit semmiképp, mert szétkapirgálja a szerencsénket.

Estefelé összejön a család. Átérezzük az együttlét örömét, mert ez a karácsony igazi lényege, hogy egymás ajándékai vagyunk.

Várjuk az idén is örömmel és reménykedve a karácsonyt, amely ha csak egy napra is, de szeretetet, békét, megnyugvást és megbocsátást hoz az emberek szívébe.

Martonosi Máté, 6. osztály
Gligrorije Popov iskola, Kisorosz

A jövődő karácsony

A szoba sarkában állok. Villogó díszek pompáznak rajtam, a család áhítattal néz rám. Apa, anya, kisiú. A nővér Amerikában él, csak holnap érkezik haza, mert a gépek ilyenkor késnek.

Én vagyok a karácsonyfa. Az ünnep díszé. Alattam pedig az ajándékok állnak, pontosan kilenc darab. A kisiú engem néz, de közben lopva az ajándékokra pillant. Vajon melyik lehet az övé? És vajon holnap mit fog kapni a nővérétől, Johannától? Míg ő ezen gondolkodik, apja gondolatai máshol járnak. „Vajon Judit örülni fog az ajándékának? Öt darab Bob Marley-s cédét vettem neki. Igaz, Bob Marley-t fiatal korában hallgatott, de azért biztosan örülni fog. Ezt a zenét nem lehet megenni.” Judit azon gondolkodik hogy vajon Márk örülni fog-e a Jamaicás sálnak. Ő is szereti a reggae-zenét, akárcsak Judit fiatalabb korában. „Olyan jól jönne most nekem néhány Bob Marley-s cédé” – gondolja Judit. Johanna az Amerikai Egyesült Államokban tölti a szentestét. Arra gondol, hogy milyen jó lesz holnap viszontlátni a családját, és bemutatni nekik vőlegényét, John-t. Reméli, hogy a családjá örülni fog.

A karácsony a legszebb ünnep. Na és az ajándékok? Csak a szaloncukor egy kicsit lefelé húzza az ágaimat.

Beretka Judit, 8. osztály
Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Érkezik a Télapó. Radnić Tomi szabadkai tanuló rajza

Ünnepi készülődés

Minden ünnep közül a karácsonyt várom a leginkább. A család, a világo sság és a szeretet ünnepe. Van az embernek ugyan születésnapja, de nekem mégis a szenteste áll a legközelebb a szívemhez.

Advent első vasárnapján meggyújtjuk az első gyertyát, és levelet írunk a Jézuskának, hátha olyan ajándékkal lep meg bennünket, amelyet szeretnénk. Már évek óta együtt díszítem a fenyőfát anyukámmal és az öcsémmel. A miénk a legszebb és a legnagyobb az egész családban. Tele van díszekkel, szaloncukrokkal és szebbnél szebb színes égőkkel. Fényáradat lepi be a szobát, amikor bekapcsoljuk az égőket. Karácsony napján meglátogatjuk a nagymamákat és a dédikeket. Együtt örvendezünk a kisdéd megszületésének. Majd jókat lakomázunk.

Sok piros betűs ünnep van a naptárban, de a karácsony a legszebb mind közül. Kár, hogy egyszer van évente.

Bús Levente, 5. osztály
Október 10. iskola, Szabadka

Odin gyermeke

A viking trológia Tim Severin csodálatos műve. Az író számos utazáson és expedíción vett részt. Ezenkívül jeles előadó és filmrendező. Több nyelven is beszél.

A könyvek szép kidíszített borítása elbűvölt. Hamar kezembe kaptam, és beleolvastam. Az eleje azonnal megtetszett, és nyomban megvásároltam az első részét. Nem bántam meg.

Első rész: az Odin gyermeke a 11. században játszódik. Odin a vikingek főistene volt. A regény mitológiai szálakat is hordoz magában, de igaz történeteken (sagakon) alapul. Egy Thorgils nevű viking harcos történetét meséli el egyes szám első személyben. A főhős hetvenéves korában keresztény papnak állt, és unaloműzésképpen írta le önéletrajzát. Törvénytelen gyermekként jött világra. Az apja Grönland alapítójának második fia, Leif Ericsson, aki egy ötven év körüli asszonnyal került kapcsolatba. Őt volvának (boszorkánynak) tartották. A viszonyukból egy fiúgyermek született, akit Thorgilsnak neveztek el. Akkoriban ez elég közönséges névnek számított, Thort, a villámlás istenét dicsőítette. Majdnem minden második ifú ezt a nevet viselte. Kezdvé a Thortol a Thorsteinen keresztül a Thorvaldig. Thorgils kétéves koráig anyjával élt, amíg Izlandon be nem következett egy komoly betegség, amely az anyja, Thoguna halálát okozta. A csecsemő egy hajón Grönlandra érkezett, későbbi nevelőanyja, Gudrid segítségével. Ott találkozott apjával, akinek felesége nem akarta befogadni a jövevényt. Így ő a már említett Gudridnál cseperedett fel, és különböző kalandokba keveredett, sőt néhány nagyobb csatába is. A történet a Vérszerződés és a Király emberével folytatódik. Nekem legjobban az tetszik, ahogy bemutatja az akkori vikingek életét. Ajánlom mindenkinek, aki szereti a középkori kalandregényeket.

Kőrösi Balázs, 8. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Karácsony. Szabó Anita topolyai tanuló rajza

RÜGYFAKADÁS

Decemberi ünnepek

*Mikulás bácsi, Luca néni,
Jönnék hozzánk mind,
Decemberi ünnepek,
Jaj, de szép mind!*

*A karácsony is ekkor jó,
Finom étel akkor fő.
Decemberi ünnepek,
Jaj, de szép mind!*

*Ünnepeljük szilvesztert,
Ez az év is jól eltelt.
Decemberi ünnepek,
Jaj, de szép mind!*

Vígh Szilveszter, 7. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

Újév

Vidáman keltem fel reggel, mert tudtam, hogy egy nagyon szép ünnep következik: az újév.

Felkeltem, reggeliztem, aztán felöltöztem. Apu a szobákat díszítette, anyu a konyhát, a testvérem meg én a karácsonyfát. Csak úgy csillogtak-villogtak az égők a fán. Melegséget éreztem a szívemben, mert akkor a legszebb az ünnep, ha a család együtt van. Anyu abbahagyta a díszítést, és elkezdte az asztalt készíteni az ebédhez. hamarosan hívott ebédelni, majd a malacot sütötte, mi meg apuval a kint lévő fákat díszítettük. Amikor abbahagytuk a díszítést, egy kicsit lepihentünk. Anyu éjfél előtt szólt, hogy megyünk a városba megnézni a tűzijátékot. Nagyon szép volt az, amikor a szivárvány színei villogtak az égbolton. Mikor hazaértünk, kinyitottuk a pezsgőt. Öröm volt hallani a poharak koccanását. Ezután malacsültet ettünk és ünnepeltünk.

Remélem, mindegyik újév ilyen jól fog elmúlni.

Horvát Ibolya
Október 10. iskola, Szabadka

Kedvenc könyvem

Hogy őszinte legyek, nekem nem olyan a kedvenc könyvem, mint az emberek többségének. Én ezt egyáltalán nem érzem szégyennek, mert mindenki azt nyilvánítja kedvenc könyvének, amelyek az ő szívének kedves. Persze ezek az én nézeteim. Kedvenc könyvem pedig az angol-magyar szótár.

Szótáram története viszont egyáltalán nem különleges. Pár éve, mikor Magyarországon jártam egy bevásárlóközpontban, megpillantottam ezt a kis, kék és piros fedelű könyvet. Akkoriban nem volt még számológépem, szóval gondoltam ez később még jól fog jönni, ha akkor még nem is vettem hasznát. Most már tudom, hogy jó döntés volt. Egy valamit viszont bának: nem vettem meg a párját, a magyar-angol szótárt. Majd legközelebb.

A könyv kemény borítást kapott, benne 418 hófehér lap található. Az első kiadás 1995-ös. Az enyém, ahogy a könyvben szerepel, hű maradt a legelső kiadáshoz, tehát változatlan lenyomat, és 2000-ben adták ki. Magay Tamás és Kiss László állította össze. A budapesti Akadémiai Kiadó adta ki. 18 000 címszót és 8000 állandósult szókapcsolatot, valamint példát tartalmaz. Észrevételeim szerint sokkal megbízhatóbb, mint egy számítógépes szótár. Ez utóbbiakban néhol szinte nevetséges hibákat lehet találni.

Azt kell hogy mondjam, hogy ez a könyv sokkoló hatású, és ezt a legkomolyabban mondom. Egyes angol szavak magyar jelentése teljesen meglep néha. A benne található kifejezések kiejtése pedig nemegyszer kihívás, szóval senki se mondja, hogy nem tud szórakoztatni lenni egy szótár! Csak meg kell benne látni a szépséget. Ráadásul hasznos is, nem úgy mint egyes könyvek. Persze az is nézőpont kérdése, hogy ki mi tart hasznosnak. De egy szótárra a hasznos jelző kétség kívül mindig ráillik.

A művet annak ajánlom, aki angolt tanul, vagy annak talán, akire ez a fogalmazás kedvcsinálóan hatott angol nyelvtanulás szempontjából.

Zsótér Szabolcs, 8. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

RÜGYFAKADÁS

Macska a zongorában

Nyáron, amikor unalmamban a könyvespolcon keresgéltem, találmra leemeltem ezt a könyvet.

Pöttyös fedőlapja felkeltette a figyelmemet. Illusztrációként egy kislány ül a zongora előtt, egy macska pedig a kottafüzetet hajtogatja. A regény címe: Macska a zongorában. Írója: Nagy Franciska. A könyv a Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadóban készült Budapesten, és 1988-ban adták ki. Az első oldalra a nővérem beleírta a nevét. Tehát tőle örököltém. Gyorsan átlapoztam az alkotást. Nem is olyan vastag, gondoltam, csak 288 oldalas, és jó nagy betűkkel van írva. Neki is fogtam az olvasásnak. A regény főszereplője Gigi. Ez a név úgy ragadt rá, hogy kiskorában azt mondta: gígi. Így nevezte a körtét, a kacsát, a hőembert, a tehenet, majdnem az egész világot. Két fiú- és egy lánytestvére volt, így a házban hangoskodásból és csínytevésből nem volt hiány. Gigi vékony, copfos, vidám kislány volt. Nagyon szerette a zenét, titokban vágyott egy hangszerre. Ez a vágya teljesült is. Édesapja egy alkalommal Boronka János kádármesterrel beszélgetett. Ő elmesélte, hogy unokahúgának volt egy zongorája a háború alatt. Amikor bombáztak, egy teherautóval őhozzá hozták megőrzésre. Mivel máshol nem volt hely, így a pajta egyik sarkába került a zongora. Boronka bácsi egy pár malacért odaadta Gigi apjának a hangszer, mivel a gazdája Bécsbe ment lakni. Többé már úgysem fog rajta játszani. Amikor Gigi meglátta a zongorát, boldogságában majdnem sírva fakadt. Órák hosszágig keresték a hangszernek a helyet. Végül egy szobát átrendeztek, hogy beférjen a zongora. Mivel a pajtában a tyúkok ráugráltak, tele volt szórva szénával, ezért meg kellett tisztítani. A billentyűsor kissé foghíjas volt, de Gigi így is nagyon örült. A zongorát Alajosnak nevezte el a család, mert egy bécsi zongoragyártó, Alois Kern neve volt belevésve.

Gigi anyja a templomban orgonált, így a lánya lassan megtanult tőle játszani. Egyenként próbálgatta pötyögtetni a billentyűket. A zongora alatt aludt egy szalmazsákon, míg édesanyja vissza nem parancsolta az ágyba. A ház tele volt macskákkal, ezek belebújtak a hangszerbe, és élvezték a zongora rezzenéseit. A faluban nem volt zeneiskola, ezért elköltöztek a városba. Itt az emeletes ház lakásába nem fért be Alajos. Gigi belebetegedett, mert szívéhez nőtt a zongora. Szülei látták lányuk szomorúságát, és vettek egy új, kisebb hangszer. Nekem nagyon tetszett a regény. Gigi, a falusi kislány zongoraművész szeretett volna lenni, és kitartóan gyakorolt, hogy álma valóra váljon.

Ezt a könyvet leginkább lányoknak ajánlom, mert egy kislányról szól, akinek az érzéseit és szorgalmát ismerjük meg a regényben.

Honák Tímea, 8. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Az első hó

*Reggel, mihelyt felébredtem,
széjjel néztem, megrebbentem.
Tetőablakomon hó burka,
udvarom tőle fehér, tiszta.*

*Az utcákat fehér takaró borítja,
a nénike a járdát takarítja.
Eközben bent a meleg házikóban,
tűz ropog a kandallóban.*

*Az erdőben is hóhatár,
ezüst fenyő, szép, sudár.
Már a nyúl is körbejárta,
körbejárta, úgy csodálta!*

Fehér O. Tamara, 7. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

Tíz kicsi néger

Sokat olvasok. Meglepő, de a sok könyv közül habozás nélkül ki tudom választani a legjobbat. Kétségtelen, hogy Agatha Christie Tíz kicsi négere viszi el az Aranypálmát.

Belegondolni is rossz, hogy majdnem kimaradtam e könyv rejtelseiből, hisz mikor apukám ajánlotta, először nem akartam elfogadni. Akkor még eszem ágában sem volt krimi olvasni, annak ellenére, hogy a tévében szívesen nézem. Általában ifjúsági könyveket olvastam/olvasok, de ez a könyv kivétel.

Mikor az ember először pillantja meg, arra gondol, vajon hány éves lehet ez a könyv? Borítója kicsit szakadt. Lapjai megsárgultak, mint az őszi falevél, amit nem csodálok, hisz még a nagyapám olvasta. Nincsenek benne képek, csak a fedőlapján látható egy porcelán négerfigura, aminek fontos szerepe van a könyvben. Ezenkívül van még rajta egy kalap, gyeritya, lemezjátszó, és nem utolsósorban egy olyan hurok, amely az ember felakasztására szolgál.

A mű arról szól, hogy tíz egymásnak ismeretlen ember, egy csodálatos helyre, a Néger-szigetre kap meghívást, egy V.A.Lucky (valaki) nevezetű személytől. E három nőnek és hét férfinak a múltjában egyaránt van valami, amit legszívesebben kitörölnének az emlékezetükből. De a tulajdonost nem találják sehol... A csodálatosnak ígérkező napokat egyre félelmetesebb események árnyékolják be... A (megmaradt) vendégeken úrrá lesz a rettegés... A szigetre tízen érkeztek, de vajon hányan fognak hazamenni a „nyaralásról”?

A könyv hátulján nem hiába van ott ez a mondat: „Agatha Christie talán legjobb, leghíresebb művét tartja kezében az olvasó.” Mikor apukám ideadta, őszintén szólva nehezen kezdtem el olvasni. Aztán mire végre rászántam magam, akkor az első fejezetben már összezavarodtam. Itt majdnem letettem a könyvet, de hála annak a mottómnak, hogy „Amit elkezdek, azt be is fejezem!”, mára már rég elolvastam. Sőt! Egyre gyakrabban gondolkodom azon, hogy még egyszer „megeszem”.

E könyvet azoknak nem tudom ajánlani, akik egy hétig olvassák, aztán egy hétig a kezükbe se veszik, utána meg újrakezdi. Erre oda kell figyelni. Ha szétszórtak vagyunk, és nem tudunk a műre koncentrálni, akkor inkább el se kezdjük olvasni. De meggyőződésem, hogy aki elkezdi e regényt, az egy napot sem bír várni, hogy folytassa.

A Tíz kicsi néger Agatha Mary Clarissa Miller írta, azaz írói nevén Agatha Christie. Amerikai származású angol regény- és drámaíró volt. Az angol detektívirodalom klasszikusává lett. Két híres „mesehőst” is ő „hozott világra”. Az egyik a híres nevezetes Hercule Poirot, a kissé komikus belga mesterdetektív, a másik pedig Miss Marple, a jellegzetes angol vénkisasszony, aki mindent kiszaglász.

Hát lassan a vége felé járunk e könyv bemutatásának. Remélem, elnyerte a tetszéseket ez az izgalmas és rejtélyes regény, és ti is el fogjátok olvasni.

Prokop Adrien, 7. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Szánkóztunk. Nagy Abonyi Tamás szabadkai tanuló munkája

Mese-játék

Harmadik díj az óbecsei Petőfi iskola tanulójának

Szűcs Budai Engelbert

ADuna TV Mese-játék elnevezésű vetélkedőjét november 6-a és 9-e között szervezték meg Budapesten, ahol összesen nyolc csapat mérte össze taudását. Négy magyarországi iskola (Monor és Rád, illetve két iskola Budapstről), valamint négy határon túli iskola tanulói versenyeztek. Kárpátaljáról Beregszász, Erdélyből Szatmárnémeti, Felvidékről Kassa, Vajdaságból pedig az óbecsei Petőfi Sándor iskola képviselői vettek részt a vetélkedőn.

– Szeptember közepén értesítettek a Duna TV-ből, hogy meghirdették ezt a

Kezdődik a felvétel

vetélkedőt. Túl sok részletet nem tudtunk a versenyről, de rögtön elfogadtuk a meghívást. Megkaptuk a mesecímeket, a népmesegyűjteményt, amiből felkészültek a tanulók – mondta **Máté Ágota**, a Petőfi Sándor iskola igazgatónője.

Szűcs Budai Engelbert magyartanár foglalkozott a négy kiválasztott tanulóval, **Vukov Anita**, **Csúzdi Noémi** és **Sinkovics Áron** ötödikkal és a hatodikos **Kovács Noémival**.

– A magyar népmeséket kellett nagyon jól ismerniük a tanulóknak, azokat, amelyeket Jankovics Marcell dolgozott fel. Hanganyagról, DVD-filmekről készültünk, de sokat olvastunk is. A vetélkedő során volt olyan feladat is, hogy

elindítottak egy mesefilmet, és be kellett fejezni.

A tanár úr szerint a mesefeldolgozások és a szövegek gyakran eltértek egymástól, ezért kellett filmet is nézniük.

– Olyan filmet is bemutattak, amelyben egy bizonyos tárgy különbözött attól, ami a meseszövegben volt. Erre kellett rájönniük a csapatoknak. Nagyon meg vagyok elégedve a teljesítménnyel. Versenyezőink szépen helyt álltak, számtalan dicséretet kaptak a zsűritől a szép beszédért, a kreativitásukért. Őszintén mondom, engem is megleptek leleményességükkel – fejezte be a tanár úr.

Arra a kérdésre, hogy miként zajlott a felkészülés, Vukov Anita elmondta, hogy nagyon sok mesét kellett elolvasniuk, sok megfilmesített mesét néztek meg, valamint egymás kérdéseire kellett válaszolniuk.

– A megmérettetésen mindig egy-egy csapat versengett egymással. Mi a selejtezőben a szatmárnémeti csapat ellen léptünk fel, és 6:4 arányban győztünk. Sajnos az elődöntőben a kiválóan felkészült és a végső győztes kassaiakkal találtuk magunkat szemben, akiktől 8:6 arányban kaptunk. Sok érdekes versenyfeladatot kaptunk. Volt, amikor egy meserészletet kellett eljátszanunk, vagy be kellett fejezni az elkezdett mesét, illetve kérdésekre kellett válaszolnunk – mondta Csúzdi Noémi.

A versenyzők azt is elmondták, hogy szabadidőjükben a Fővárosi Nagycirkuszban vendégszereplő kínai cirkusz előadását tekintették meg. A petőfik végül a harmadik helyet szerezték meg. Minden versenyző külön ajándékot kapott, míg az iskola egy DVD-lejátszóval lett gazdagabb.

A műsorvezető és az ötletgazda Rózsa György volt. A vetélkedőről készült felvétel december 25-étől az újév első napjáig lesz kísérhető 17.15-től a Duna TV műsorán.

Ricz Róbert

Noémi, Anita, Áron és Noémi a megérdemelt díjaikkal

Ködös kárpit

A z indián nyár búcsúja óta a téli mezején járunk. Egyre rövidebbek a nappalok, és ezt csak fokozza, hogy reggelente gyakran szürkén gomolygó semmiben úszik a határ. Időnként két-három napra hó lepi be a tájat, de ez még nem az igazi tél.

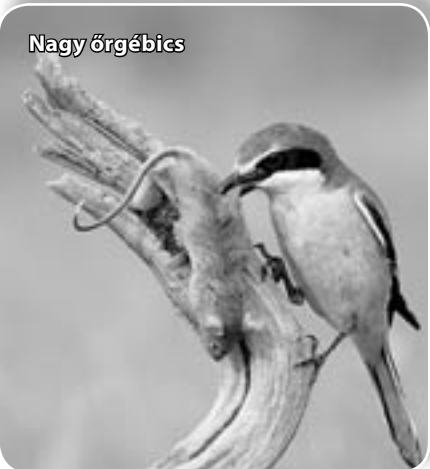
Kékes rétihéja

A téli mezők egyik jellegzetes vendége a **kékes rétihéja**. Alacsonyan, a rétihéjakra jellemző imbolygó repüléssel keresi zsákmányát. Ha pockot vesz észre, hirtelen fordulattal csap le rá, de zsákmányolási próbálkozásainak csak egy része sikeres. Ha a pocok eltűnt a föld alatt, és üreset markolt, néhány másodpercig tűnődve álldogál, azután könnyedén felemelkedik, és tovább kutatja a legelőt rágcsálók után.

Pockokra és egerekre les az ugyancsak téli vendégként érkezett **nagy őrgébics** is. Könnyű észrevenni, mert mindig valamilyen kiemelkedő ponton, bokor csúcsán vagy villanyvezetéken ül, és várja, hogy zsákmány bukkanjon fel a közelben. Gyakran madarászik is, kenderikét, tengelicét, nádi sármányt vagy kék cinegét fog. Áldozatát gyakran feltűzi, és ha szarkák vagy varjak nem előzik meg, zsákmánya maradványaihoz később visszatér.

Nagy őrgébics

A rétihéjék, egerészölyvek, áttelelő vörös vércsék számára akkor kezdődik a nehéz időszak, amikor havazni kezd, és vastag fehér paplan borítja be a mezőket. A **pockok** nem szívesen jönnek a felszínre, a hólepel

Fülesbagoly

alatt készítenek kacskaringós járatokat. Ezeket tavasszal, az olvadás után megtalálhatjuk. A mezőkön vadászó erdei **fülesbaglyok** zsákmányállatai között ezekben a hetekben mindig megnő a madarak, főleg a verebek aránya, de a köpetvizsgálatok során ugyanezt tapasztaltam a gyöngybagoly esetében is.

Mezei pocok

A **mezei nyúl** nappal a talajon vagy a hóban készített sekély vackában pihen, és csak szürkületkor indul táplálkozni. Havas időben a nyomokat követve látjuk, hogy néha igen nagy távolságot tesz meg egyetlen éjszakán. Közben állandóan figyelnie kell, nem közelít-e ellenség valahonnan. A mezei nyúl egyetlen fegyvere a futás, a menekülés. A települések környékén gyakran kóbor kutyák kergetik meg, de gyorsasága a legtöbb esetben megmenti. Sokat segít az is, hogy teljes körben lát, így futás közben is szemmel tudja tartani üldözőjét.

A mezei nyúl egyébként a párosodási időt kivéve magányosan él, és megszokott területéhez erősen ragaszkodik. Ha felugrik előttünk valahol, eleinte testét ellapítva teljes sebességgel menekül, de ha azt látja, hogy nem üldözik, egy idő után futása lassul, majd megáll, figyel, és egy nagy félkör után újra megszokott területére tér vissza.

Fagyöngy

Vacka a földön vagy a hóban készített sekély mélyedés, amelyben az uralkodó széliránnyal szemben fekszik. Ha úgy látja, hogy az ember elhalad mellette anélkül, hogy észrevenné, nyugodtan fekvé marad, de elég egy pillanatra megállni, hogy máris felpattanjon, és rohanva meneküljön.

Zöld küllő

A behavazott erdő sok mindent elárul abból, ami az éjszaka folyamán történt. Az öreg tölgyesben a **sárga fagyöngy** hóra hullott bogyói azt jelzik, hogy a léprigók még az esti szürkület idején is táplálkoztak odafent. Helyenként **vaddisznók** túrták szét a havat, hogy az avarban makkok után kutassanak, de megtaláljuk a szarvasok nyomait is.

A **szarvasok** már ősszel csapatokba verődtek, külön a bikák és külön a tehenek. Előfordulnak nagyszámú csapatok is.

Kemény, havas telek idején, amikor kevés a táplálék, különösen a nagy létszámú tehéncsapatok vándorolnak, új, élelemben gazdagabb területet keresnek. A szarvasok a hegyekből is rendszeresen a völgyekbe húzódnak a téli időszakra.

A csapatok számára a legnagyobb veszélyt a zavarás jelenti. Többek között ezért nem szabad kutyát vinni, és szabadon engedni az erdőben. A téli, inséges időben végzetes lehet a kutyák által üldözött, menekülő vad energiavesztesége, különösen a legyengült példányok esetében.

Ha Magyarország északi részén járunk és sikerül télen eljutnunk egy nagyobb erdőbe, nagy mancsok lenyomatát láthatjuk a hóban. A **hiúz** valamikor Európa minden erdővel borított területén előfordult, de a vadászok kíméletlen üldözése miatt a legtöbb helyről eltűnt. Németországban és Svájcban nagy anyagi ráfordítással a visszatelepítésé-

vel próbálkoznak. Magyarországra a szlovákiai hegyek felől természetes úton érkezett ez a gyönyörű nagymacska, és jelenleg már kis példányszámban állandónak tekinthető.

A hím valamivel nagyobb, mint a nőstény, testtömege a húsz kilogrammot is meghaladhatja. Jellemző az állat pettyezett bundája, pamacsos fülei és rövid farka.

Viszonylag hosszú pofaszakállal a feltételezések szerint, a parabolához hasonlóan, a hallását erősíti. Hallása valóban kitűnő, ennek vadászat, zsákmánykeresés közben nagy hasznát veszi.

A hiúz a sűrű erdőkben tanyázik, elsősorban a zavartalan, az emberek által kevésbé járt területrészekben telepszik meg. Vadász-

területe akár 40 négyzetkilométeres is lehet. Elsősorban éjszaka jár zsákmány után, a nappali órákat alkalmas rejtekhelyen, barlangban vagy sűrű bokor alatt pihenve tölti, de szívesen sütkérezik is a délelőtti órákban. Nagyon sok pockot és egeret fog, emellett nyulakat és madarakat zsákmányol. Alkalma egy-egy szarvasborjú vagy őzgida is áldozatul eshet, de ez a vadállományra nem jelent komolyabb veszélyt.

Az embert messze elkerüli. A párosodás ideje a tél végén, kora tavasszal van, a nőstény több mint két hónapi vemhesség után általában két-három kölyköt ellik. Ezek körülbelül fél évig szopnak, de anyjuk már

néhány hónapos korukban hústáplálékra is szoktatja őket.

Ha a havas téli parkba lépünk, az első pillanatban talán üresnek tetszhet, de néhány perc után már mindenütt az élet jeleivel találkozunk. Valahol a magasban harkály kopácsol, a repkénnyel borított öreg tuskó alól **ökörsem** repül át a legközelebbi sűrű bokorba, az egyik juharfán **süvöltők** táplálkoznak jóízűen. Nagyszerű látványt nyújtanak a havas ágakon ülő piros mellű hímek.

A **zöld küllő** a hó alatt is megtalálja a dermedten pihenő hangyákat, kemény csőrével a fagyos talajt is meglékeli, hogy a zsákmányhoz jusson. Amikor odébb repül, gyakran jellemző, hangos „klü-klü-klü-klü” kiáltását hallatja. A fák és bokrok ágain kóbor cinegecsapat keresgél, hozzájuk néha egy-egy fakusz vagy kis fakopáncs is csatlakozik. Az etetőre persze más madarak, **zöldikék**, **mezei verebek** és **fenyőpintyek** is járnak, ahol pedig a parkban **mókusok** tanyáznak, őket is a napraforgó rágcsálása közben figyelhetjük meg. A magas fenyőfák ágain gyakran erdei fülesbaglyok töltik a nappali órákat. Mozdulatlanul ülnek, csak narancsvörös szemekkel követik kíváncsian az alattuk járó embereket.

Rudyard Kipling

A dzsungel könyve

(Részlet)

Maugli testvérei

Éppen hét óra volt, jó meleg este borult a Szioni dombokra; Farkas apó fölébredt délutáni álmából, vakarózott, ásítózott, s egymásután nyújtogatta ki a mancsait, hogy az álmodást kirázza belőlük. Farkas anyó úgy hevert, hogy nagy szürke orrát keresztülfektette négy hancúrozó, visító kölykén. A hold beragyogott a barlang száján, ahol a farkascsalád lakott.

– Aúúh! – szólalt meg Farkas apó – ideje már, hogy vadászni induljak.

Éppen le akart rohanni a domb oldalán, amikor egy lomposfarkú kis árnyék jelent meg a küszöbön, s azt nyivákolta:

– Jó szerencse járjon veled, farkasok fejedelme! Jó szerencsét és erős fehér fogakat kívánok dicső gyermekeidnek is, hogy sohasse feledkezzenek meg azokról, akik éheznek ezen a világon.

A sakál volt az, Tabaki, a tányérnyaló. Az indiai farkasok megvetik Tabakit, mert mindig rosszban sántikál, nagy pletykafészek és húsfafatokért meg bőrdarabokért turkál a falusi szemétdombokon. De azért félnek is tőle a farkasok, mert Tabaki könnyen megvész, könnyebben, mint akárki más a vadonban. Olyankor aztán elfelejti, hogy valaha félt valakitől, végigszágul az erdőn, s megmar mindenkit, aki az útjába kerül. Még a tigris is elfut, elbújik, ha a kis Tabaki megvész, mert a veszettség a legszörnyűbb dolog, ami vadállatot érhet. Az emberek tudós szóval „víziszonyrak” nevezik az ilyesmit, de az állatok „devani”-nak, örvénynek mondják, és menekülnek előle.

– Hát gyere be és nézz körül – mondta Farkas apó –, de itt egy falás nem sok, annyi enniváló sincs.

– Nincs ám, farkasnak – felelte Tabaki –, de olyan hitvány kis teremtesnek, mint én vagyok, lakoma a száraz csont is. Nem arra születünk mi, Gidur-logok, sakálok, hogy kényeskedjünk, válogassunk.

Ezzel a barlang mélyébe osont, itt megtalálta egy őzbak csontját. Volt valami kis

hús is rajta s boldogan nekiült, hogy megropogtassa a maradékot.

– Köszönöm szépen a megvendéglést – mondta a száját nyalogatva. – Milyen szépek ezek a dicső gyermekek! Milyen nagy a szemük! Már ilyen kicsi korukban! Igaz, igaz: eszembe juthatott volna, hogy királyok gyermekei már kiskorukban is királyfiak.

Persze Tabaki éppen olyan jól tudta, mint akárki más, hogy káros dolog az, ha gyerekeket szembedicsér valaki; hízott is a mája, hogy Farkas anyó és apó nyugtalanak látszott.

Tabaki csendesen üldögélt, és örült a hitványságnak, amit elkövetett; aztán fájdalmas hangon mondta:

– A nagy Sir Kán, elhagyta régi vadászterületét. Azt mondta, hogy a jövő hónapban ezek közt a dombok közt szándékozik vadászni.

Sir Kán a tigris volt, aki húsz mérföldnyire onnét, a Vengunga folyó partján lakott.

– Ahhoz nincs jussa! – szólalt meg haragosan Farkas apó. – A vadon törvénye szerint nincs joga költözni, ha jóelőre be nem jelenti. Tíz mérföldnyi környéken elriaszt minden vadat, már pedig nekem mostanában kettő helyett kell vadásznom.

– Nem hiába nevezte az anyja Lungrinak, Bénának – mondta csendesen Farkas anyó.

– Az egyik lába születésétől fogva béna. Ezért nem tud mással boldogulni, csak szarvasmarhával. Így aztán a Vengunga mentén lakó parasztok megharagudtak rá, s most idejön, hogy a mi parasztjainkat is megharagítsa. Tűvé teszik majd érte az erdőt, amikor már messze jár, nekünk meg menekülni kell a gyerekeinkkel, ha felgyújtják az avart. Igazán, nagyon hálásak lehetünk Sir Kánnak!

– Elmondjam neki, hogy milyen hálásak vagytok? – kérdezte Tabaki.

– Takarodj innét! – ordított rá Farkas apó. – Takarodj és eredj vadászni a gazdáddal! Itt már egy estére éppen elég bajt csináltál.

– Megyek – mondta nyugodtan Tabaki. – Már hallhatjátok is Sir Kán szavát odalenn a bozótban. Kár is volt fáradnom a hírhorzással.

Farkas apó fülelni kezdett, s a kis folyó felé futó völgyben hallotta is a tigris száraz, haragos, egyhangú üvöltését. Kíérzett belőle, hogy a tigris nem akadt zsákmányra, s nem bánja, ha az egész vadon megtudja ezt.

– Adta bolondja! – mondta Farkas apó. – Ilyen lármával lát éjjeli munkához! Hát azt hiszi ez, hogy a mi őzbakjaink is olyanok, mint azok a kövér vengunga-parti szarvasmarhák?

– Csitt! – mondta Farkas anyó. – Nem szarvasmarhára vadászik az ma, nem is őzbarka, hanem emberre.

Az üvöltés zümmögő kurrogássá változott; nem lehetett tudni, merről hallatszik. Az a hang volt ez, amely néha úgy megriasztja a szabad ég alatt háló favágókat és cigányokat, hogy egyenest a tigris torkába rohannak.

– Emberre! – mondta Farkas apó, valamennyi fehér fogát megmutatva. – Hm! Hát nincs elég bogár és béka a víztartókban, embert kell neki enni, méghozzá a mi földünkön?!

A dzsungel törvénye, amelynek egyetlen parancsa sem ok nélkül való, minden vadállatnak megtiltja, hogy embert egyék,

kivéve, ha ezért öli meg, hogy gyermekeit megtanítsa az ölés mesterségére. De akkor is a maga csapatának vagy törzsének vadászterületén kívül kell rá vadásznia. Igazi oka pedig ennek a tilalomnak az, hogy az emberölés után, előbb vagy utóbb, fehér emberek jönnek, elefántháton, puskával és száz meg száz barna ember, gongokkal, rakétákkal, fáklyákkal. Ezt minden teremtetett állat megsínyli a vadonban. Maguk közt azonban azt mondják okul a vadállatok, hogy az ember a leggyöngébb, legvédtelenebb teremtettség a világon, hát nem dicsőség legyőzni. Mondják azt is – és ez igaz –, hogy aki embert eszik, megrühösödik és kihull a foga.

A kurrogás hangosabbra vált s a végén teli torokkal harsant fel az „Ááá”, az ugrásra készülő tigris kiáltása.

Aztán üvöltés hallatszott, tigrishez nem illő üvöltés, Sir Kán torkából.

– Elhibázta! – szólt Farkas anyó. – No, mi baj?

Farkas apó kiszaladt néhány lépésnyire s hallotta Sir Kán vad dörmögését, mormogását, amint a bozótban csetlett-botlott.

– A bolond! Beleugrott a favágók tűzébe, és megégette a lábát – mondta morogva Farkas apó. – Tabaki vele van.

– Valaki fölfelé jön a dombon – mondta fülét hegyezve Farkas anyó. – Vigyázz!

A bozótban halkan megzörrentek a bokrok, és Farkas apó ugrásra készen húzta össze magát. Aztán... ha valaki megfigyeli, a legcsodálatosabb dolgot látta volna életében: a farkas feleugortában megtorpant. Nekilódult, mielőtt még látta volna, hogy mire ugrik, aztán igyekezett megállni. Az eredmény az lett, hogy négy-öt lábnyira ugrott föl egyenesen a levegőbe s majdnem ott ért le megint a földre, ahonnan felpattant.

– Ember! – horkantotta. – Emberkölyök! Nézzétek!

Egyenest az orra előtt, egy alacsony ágba kapaszkodva, meztelen, barna kisgyerek állt, akkora, hogy éppen csak járni tudott. Soha még ilyen pici, gödröshúsú vakarcs nem került éjnek idején farkas barlangjába. Fölnézett Farkas apó arcába és nevetett.

– Emberkölyök? – kérdezte Farkas anyó. – Ilyet se láttam még életemben. Hozd ide.

A farkas megszokta, hogy hordozza a kölykeit, akár egy tojást is szájában tud tartani anélkül, hogy eltörné. Farkas apó

erősen összefogta állkapcsával a gyerek nyakszirtjét, de a foga még csak meg sem karcolta a bőrét, úgy tette le a kölykei közé.

– Milyen kicsi! Milyen csupasz és milyen vakmerő! – mondta szelíden Farkas anyó. A csöppség utat tört magának a farkaskölykek közt, hogy közelebb kerülhessen az anyafarkas meleg bundájához. – No né! Együtt szopik a többivel. Lám, lám. Hát ilyen az ember kölyke. Ugyan volt-e már olyan farkas a világon, aki azzal dicsekedhetett, hogy emberkölyök van a gyerekei közt?

– Hallottam egyszer-egyszer ilyesmiről, de nem a mi csapatunkban történt, és nem is az én időmben – mondta Farkas apó. – Egy szál szőre sincs. Megölhetném, csak a lábammal kéne hozzányúlnom. És, nézd csak: fölnéz, nem fél!

A holdvilágot most kirekesztette valami a barlang nyílásából. Sir Kán nagy, négy-szögletes feje és válla nyomakodott be rajta. Tabaki a háta mögött nyivogott:

– Felséges úr, felséges úr, ide osont be!

– Nagyon megtisztel bennünket, Sir Kán – mondta Farkas apó, de igen haragos volt a tekintete. – Mit kíván, Sir Kán?

– A zsákmányomat. Egy emberkölyök jött erre – mondta Sir Kán. – A szülei elszaladtak. Add ide.

Sir Kán, amint Farkas apó mondotta volt, beleugrott a favágók tűzébe s igen dühös volt, mert fáj a megégett lába. De Farkas apó tudta, hogy a barlang szája szűkebb, semhogy a tigris beférhetne rajta. Már ott is, ahol most volt, összeszorult hely híján a válla meg a két mellső lába, s olyanforma helyzetben volt, mint aki hordóban akarna verekedni.

– A farkasok népe szabad nép – mondta Farkas apó. – Nekünk csak a csapat vezére parancsol, holmi csikosbőrű mészáros soha. Az emberkölyök a miénk, megölhetjük, ha akarjuk.

– Eh, akarjátok vagy se, ki mer itt akarásról beszélni? A bikára mondom, akit megöltem, csak nem állok itt ez előtt a kutyaöl előtt, hogy a jussomért könyörögjek? Én beszélek itt, hé, Sir Kán!

A tigris bömbölése végigmennydörgött a barlangon. Farkas anyó lerázta magáról a kölyköket és előreugrott. Szeme, mint két zöld hold a sötétségben, úgy nézett bele Sir Kán lángoló szemébe.

Mikszáth Kálmán

Bede Anna tartozása

Mind együtt ültek a bírák. Ott künn a köd nekinehezedett az idomtalan épületnek, s szinte összébb szorítá annak falait, ráült az ablakokra, és elhomályosítá a jégvirágokat. Minek is ide a virágok?

A teremben nehéz, fojtott levegő volt, ködmön- és pálinkaszag, s a legfelső ablaktáblán csak lassan, lomhán forgott az ólomkarika.

A bírák fáradtan dőltek hanyatt székeiken, az egyik behunyta szemeit, s kezét bágyadtan leeresztve hallgatta a jegyző tollának percegését, a másik ásítózva dobolt irónjával a zöld asztalon, míg az elnök, letolva pápaszemét orra hegyére, izzadó homlokát törle kendőjével. Szürke, hideg szemei fürkészve szegeződtek az ajtóra, melyen most távozik az imént letárgyalt bűnügy személyzete, a beidéztet tanúk és vádlottak.

– Van-e még odakünn valaki? – kérdi vontatott, hideg hangon a szolgától. – Egy leány – mondja a szolga.

– Hadd jöjjön be az a leány.

Az ajtó kinyílt, és a lány belépett. Üde légáramlat surrant be vele, mely szelíden meglegyintette az arcokat, s megcsiklandozá a szempillákat: a vastag ködön át mintha egy sugár is lopózott volna az ablakhoz, és ott táncolna a jégvirágok között, megsokszorozva magát a tárgyalási terem falain és bútorzatán.

Takáros egy terem. Délceg, arányos termet, melyre a kisvirágos ködmönke olyan módosan simult, mintha szoborra lenne öntve; fekete szemei szendén lesütve, magas, domború homloka elborulva, megjelenésében báj, mozdulataiban kecs, szoknyája suhogásában varázs.

– Mi járatban vagy, gyermek? – kérdi az elnök közönyösen. (Az ilyen merev, szigorú hivatalnoknak nincs érzéke semmi iránt.) A lány megigazítja fekete kendőjét a fején, és mély sóhajjal feleli:

– Nagy az én bajon, nagyon nagy. Hangja lágy és szomorú, a szívekig hat, mint a zene, mely mikor már elhal is, mintha még mindig zendülne a levegőben, elváltoztatva mindenkit és mindent.

A bírák arca nem olyan mogorva többé, a király képe meg az országbíróé is odább nyájasan integet neki a néma falról, hogy csak beszélje el azt a nagy bajt. Ott az írás, elmondja az: csakhogy azt még előbb meg kell keresni a keblében, ki kell gombolni a pruszlík felső kapcsát, s kezeivel benyúl ni érte. Ó, a csúf kapocs! Ni, lepattant... leesett. Milyen elbűvölő látvány, amint lehajol érte szemérmesen, s az írás is kihull onnan. A kegyetlen szürke fej, az elnöké elfordul, csak a nagy, kövér kéz van kinyújtva az írás felé.

– Egy végzés! – dünnyögi, amint szúró szeme elszalad az iraton.

– Bede Anna felhívatik, hogy félévi fogsázbüntetését mai napon megkezdje.

A lány szomorúan bólint a fejével, s amint azt mélyen lesüti, hátracsúszik rajta a gyászkendő, s a gazdag fekete haj egy vastag fonata kioldózva ömlik arcára. Jobb is, ha eltakarja, mert ha fehér lilium volt előbb, olyan most a szegénytől, akár a bíbor.

– Ma egy hete kaptuk az írást – rebegi töredeztve. – Maga bíró uram hozta, meg is magyarázta az értelmét, édesanyám pedig így szólt, szegény: „Eredj, lányom, a törvény törvény, nem lehet vele tréfálni.” Hát én el is jöttem, hogy kiálljam a fél esztendő.

Az elnök kétszer is megtörölgeti a szemüvegét, mérges, hideg tekintete fölkeresi a kollégák arcát, az ablakot, a padlót, a nagy vaskályhát, melynek likacsos ajtaján szikrázó tűzszemek nézik vissza mereven, és azt morogja önkéntelenül: „A törvény.”

Majd újra meg újra végigolvassa az idéző végzést, azokat a kacskaringós szarkalábakat a fehér lapon; de bizony következetesen azt mondják, hogy Bede Anna orgazdaság vétsége miatt félévi fogságra van ítélve.

A bádogkarika örült sebességgel kezd forogni. Bizonyosan szél támadt odakünn, aminthogy rázza is már az ablaktáblákat, s mintha valakinek a hazajáró lelke volna, hideg borzongatást keltve besüvit a nyílásokon: „A törvény törvény.”

A kegyetlen fej helyeslést bólint a túlvilági hangnak, a nagy kövér kéz pedig a csengettyűt rázza meg a törvényszolgának:

– Kísérje ön el Bede Annát a fogházi felügyelőhöz.

A szolga átveszi az iratot, a lány némán fordul meg, de pici, piros ajka, amint görcsösen megmozdul, mintha szavakat keresne.

– Talán valami mondanivalód van még?

– Semmi... semmi, csak az hogy én Erzsi vagyok, Bede Erzsi, mert tetszik tudni, a testvérnéném, az az Anna. Ma egy hete temettük szegényt.

– Hisz akkor nem te vagy elítélve?

– Ó édes Istenem! Hát miért ítélnének el engem? Nem vétek még a légynek sem.

– De hát akkor minek jössz ide, te boldog?

– Hát úgy volt az, kérem, hogy mialatt „ez a dolga” a király tábláján járt, meghalt.

Mikor kiterítve feküdt a virágos kamrában, akkor jött ez a parancsolat, a „fél esztendő miatt”, hogy mégis ki kell állnia. Ó, mennyire várta! Beh jó, hogy nem bírta kivárni. Nem ezt várta...

Könnyei megeredtek a visszaemlékezésben, alig bírja folytatni:

– Amint ott feküdt mozdulatlanul, becsukott szemekkel, örökre elnémulva, megsiketülve, megígértük neki az anyámmal, mindent jóváteszünk, amit a szeretője miatt elkövetett. (Mert nagyon szerette azt a Károny Gábort, miatta keveredett bűnbe.) Azt gondoltuk hát...

– Mit, gyermekem?

– Azt, hogy legyen meg a teljes nyugodalma a haló porában. Ne mondhasa senki, hogy adósa maradt: édesanyám a kárt fizeti ki, én meg a vármegyénél szenvedem el helyette azt a fél esztendő.

A bírák egymásra néztek mosolyogva: „Milyen naiv, milyen együgyű lány!” Az elnök arca is, mintha nem volna már olyan szertartásosan hideg. Sárga kendőjével nem is annyira a homlokát törli; talán lejjebb valamit...

– Jól van, lányom – szól halkán és szelíden –, hanem megállj csak, most jut eszembe...

Széles tenyerét homlokára tapasztja, s úgy tesz, mintha gondolatokba mélyedne.

– Igen, igen, nagy tévedés van a dologban. Hibás írást küldtünk hozzátok... Nagy, méléző szemeit élénken emeli fel a lány az öregre, s mohón szól közbe:

– Lássák, lássák! Olyan fájó szemrehányás van hangjában, hogy az öreg elnök megint a zsebkendőhöz nyúlt. A kegyetlen ember egészen el van érzékenyülve. Odalép a lányhoz, megsimogatja gyöngéden azt a hollóhaját a fején.

– Odafont másképp tudódott ki az igazság. Eredje haza, lányom, tisztelem édesanyádat, mondd meg neki, hogy Anna nénéd ártatlan volt.

– Gondoltuk mi azt! – suttogá, s kis kezét szívéhez szorította.

Takács Zsuzsa

Karácsonyi vendég

*A harminc körüli, vézna idegen
taxival jön és késve. Őt
hívjuk meg minden karácsony ebédre.
Ő távolba szakadt apánk; vagyis:
rossz útra tért lányunk, ő aki
keresetét erre az útra kuporgatta,
aki nyakán átvetett sállal ül
a brokátruhás nők és pecsétgyűrűs
férfiak között, vaskos történeteket mond
és ujjait a spárgamártásban áztatja közben.
Türelmünk családi próbája ez a nap,
ahogy a puding próbája az evés.
Hajunk kihull, megrogynak térdeink,*

*de ünnepi mosolyunk töretlen, bár
befelé csorgó könnyeink túlzottan is
sósak, lélegzetvételünk túl szapora,
s félünk, újra látnunk az elvesztettet,
kár volt. De ki értene egy hangot
a hangok összefüggése nélkül?
Ő, aki asztalhoz vezetett minket,
asztalt bont, elmosogat, felmos.
A maradékot háromszázhatvanöt részre
osztja, és köszönés nélkül távozik.
Ő a bűnbak, depressziónk és viszálunk
kiváltó oka. Ő az áldozati bárány, fehér
abroszunkon otthagyja vére pecsétfoltjait.*

Takács Zsuzsa (1938) mai magyar költő. Versének titokzatos szereplője, a „karácsonyi vendég”, nem evilági figura, nem létező személy. Ki ő, hogyan értelmezed? Kit (vagy mit) takar képzeleted szerint ez az absztrakció?

Kedves Olvasó Tanulók!

A ballada irodalmi műfajáról ötödikben tanultok először; örökérvényű népköltészeti és irodalmi alkotások értelmezése révén sajátíthatjátok el műfajalkotó sajátosságait. Töredékességről, kihagyásos jellegéről, szépítésről, balladai homályról és madártávlat-szemléletről hallottatok. A ballada azonban nemcsak versbeszédet és -formát jelent. Karakterisztikái megjelenhetnek prózaművekben: drámai feszültségűvé alakítják a novella, a rövidtörténet vagy az elbeszélés menetét.

Mikszáth Kálmán prózairói opusába – ha olvassátok rovatunkat – már van betekintésetek. Egy korábbi számunkban A fekete város című regényéből olvashattatok részletet és nagyszerű elemzést is, amelyet olvasó tanulók alkottak. Most novellisztikáját vizsgáljuk meg!

Általános sikert hozó novelláskötetei **Tót atyafiak** és **Jó palócok** címen, 1882-ben jelentek meg. A két kis kötetbe foglalt elbeszéléseket és novellákat balladai történetekként fogadta be olvasóközönsége. Az újabb értelmezések a műfaji változatot is megnevezték: epikoballada. Vagyis olyan novellákról és rövidtörténetekről van szó, amelyeket a ballada sajátosságai szerveznek: tragédiát bontanak le, valamilyen bűnt rejtenek, amelyeknek vázlatos-utalásos elbeszélése kerül sor a történetben.

A **Bede Anna tartozása** című novellát két balladatípus elvei formálják. Egyrészt a szégyenbe esett lány tragikus történetét beszéli el, melynek főhőse Bede Anna, másrészt ún. szeretetpróbát jelenít meg. Ennek főhőse Bede Erzs, aki kiállja a próbát. Hogyan? Értelmezzétek! S milyen érdekes lenne kideríteni – mert csak néhány szóban történik rá utalás – mi történt Bede Annával. Találjátok ki és meséljétek el rovatunkban!

Rudyard Kipling örökérvényű regényéből, **A dzsungel könyvéből** is olvashattok részletet mai számunkban. Világhírű alkotás. Miért esett rá választásom? Elmondom. Nézegettem az interneten a gyermekpályázati rovatokat, s rábukkantam egy rajzpályázatra, amelynek témája az „állatok karácsonya”. Nagyon érdekesnek találtam. S mindjárt Kipling jutott eszembe. Tekintsünk bele az állatok világába!

Az irodalom nem önmagában álló jelenség, összefüggésben áll, együtt hat más művészeti ágakkal, tudományterületekkel és -jelenségekkel. Ezért kérhetlek benneteket egy irodalmi rovat keretében, **rajzoltátok meg, milyennek képzelitek el az állatok karácsonyát**, vagy erdei világát Kipling regénye alapján! Várom rajzaitokat!

Jó munkát! És várom történet-rekonstrukcióitokat!

Bence Erika

Windows-történelem

A Microsoft (a Windows operációs rendszerek és több irodai alkalmazás gyártója) 1975-ben alakult. Az IBM PC-ken futó MS-DOS operációs rendszerének 1.0-ás változata 1981-ben jelent meg, a legutolsó pedig, a 6.22-es DOS, 1994-ben. A karakteres felület hátrányait később a Windows ablakkezelő rendszer enyhítette: a grafikus felhasználói felület kényelmesebbé tette a számítógép használatát, a felhasználónak már nem kellett a DOS parancsokat megjegyeznie, és azok begépelésével vesződni. A Microsoft a grafikus felület ötletét az Apple Mac OS korai verziói nyomán kezdte el fejleszteni. A Microsoft részt vett a korai Macintosh szoftverek (pl. Word, Excel) fejlesztésében, és megalkotta saját grafikus felületét, amely képes volt a kisebb teljesítményű PC-ken futni.

Az alábbiakban – kihasználva a kétoldalas komputerrovat adta lehetőséget – az asztali, úgy is mondhatnánk: házi használatra szánt Windows-vonal fejlődését mutatjuk be.

1985: Windows 1.0

A Windows első verzióját 1983-ban jelentette be a Microsoft, s végül 1985 novemberében 100 dolláros áron került kereskedelmi forgalomba. A Windows 1.0 nem volt teljes értékű operációs rendszer, hanem valójában a DOS egyfajta kibővítése, és így annak gyengeségeit és korlátait is örökölte. A korai Windows tartalmazott jegyzet-tömb, számológép, óra és naptárprogramokat; lehetővé tette a DOS-beli fájlkezelési műveletek grafikus környezetben való elvégzését, az egérhasználatot, új szoftverkörnyezetet biztosított az irodai alkalmazásoknak, és lehetővé tette a programok párhuzamos futtatását, és a feladatok közti váltást. Mindemellett azonban kimaradtak belőle olyan alkalmazások, melyek az üzleti felhasználók szemében vonzóbbá tehetnék volna. Az Apple jogi kifogásai nyomán a Windows 1.0 nem használhatott egymást átfedő ablakokat és lomtárát, melyet a Microsoft később licencszerződéssel vett át.

1987: Windows 2.0

A Windows 2.0 már kihasználta az Intel 286-os processzorának számítási képességeit, a kiterjesztett memória használatának, és a programok közötti kommunikáció lehetőségét.

A fejlődő grafikus megjelenítés lehetővé tette egymást átfedő programablakok kirajzolását

is. A felhasználók testre is szabhatták a grafikus környezetet, és egyes műveletekhez billentyű-kombinációkat is rendelhettek. A Windows 2.03 verziója pedig már az Intel 386-os processzor új képességeit (a programok védett módban való futtatása, kiterjesztett memória használata) is ki tudta használni.

A Windows 2.0 népszerűbbnek bizonyult elődjénél, amit részben annak is köszönhetett, hogy a Microsoft egy csomagban szállította új grafikus irodai alkalmazásaival (Excel és Word for Windows), melyek DOS-ból is indíthatók voltak, és futásuk idejére a Windows-t is elindították, majd bezárásukkor leállíthatták. Az első sikeres Windows alkalmazás, melyet nem a Microsoft fejlesztett, a korábban Macintosh gépeken is használt Aldus Pagemaker volt, melynek népszerűsége a Windows sikeréhez is nagyban hozzájárult.

1990: Windows 3.0

A Microsoft 1990 májusában bocsátotta útjára a Windows 3.0-as verzióját. Az ablakkezelő rendszer Intel 386-os, vagy újabb processzort igényelt, futtatásához a DOS legalább 3.1-es változata, 2 MB fizikai memória és 8 MB merevlemez-tárhely volt szükséges.

Az új Windows platform támogatta a 16 színt megjeleníteni képes videokártyákat, a Programkezelő áttekinthetővé tette a programok hasz-

nálatát, de emellett tartalmazta a Fájlkezelő alkalmazást, valamint lehetővé tette a nyomtatási sor kezelését. A személyi számítógépek rohamos terjedésével a DOS + Windows 3.x lett az első igazán elterjedt PC-s operációs rendszer.

A 149,95 dolláros áron forgalomba hozott 3.0 verzió minden addigi szoftvereladási rekordot megdöntött: két év alatt mintegy 10 millió példányban kelt el. Hasonlóan jó fogadtatása volt az 1992-ben kiadott 3.1 változatnak, amely a megjelenését követő első két hónapban egymillió példányban kelt el, és először magyarul is hozzáférhető volt. A Windows 3.1 („Janus”) verziójában jelentek meg a TrueType betűkészletek. Ezzel a változattal párhuzamosan megjelent a Windows for Workgroups 3.1, amely a munkacsoportok számára kínált költségkímélő megoldást helyi hálózat kialakítására. 1993-ban a továbbfejlesztett Windows 3.11 („Snowball”) verziót kiegészítették hálózatos tulajdonságokkal és kommunikációs lehetőségekkel, valamint 32 bites funkciókkal.

Érdekességgént jegyezzük csak meg, hogy a Jó Pajtást ekkor két XT 8088-as, egy PC 286-os („szerkesztő”) és egy 386-os („tördelő”) gépen készítettük, az elsőnek 20, a másodiknak 40, a harmadiknak pedig „óriási”, 160 megabájtos merevlemeze volt, s erre telepítettük szerkesztőségünk első Windows-át is, mely a 3.1-es verziószámot viselte és magyarul „beszélt” velünk.

1995: Windows 95 („Chicago”)

A Microsoft Windows 95 1995 augusztusában jelent meg, és a forgalomba hozatal első négy napján egymillió példányban fogyott el.

Teljes 32 bites felépítésének köszönhetően, a Windows 3.x rendszereknél gyorsabb és megbízhatóbb működést tesz lehetővé. A Plug&Play szolgáltatásnak köszönhetően felismeri a gépünkben lévő hardverelemeket és megkönnyíti a később beépítendő alkatrészek konfigurálását is. Javított felhasználói felület – a Start gomb, illetve a Start menü, mint a grafikus felhasználói felület új eleme a Windows 95-ben jelent meg először. Az egér jobb gombjával kattintva egy objektumra (fájl, könyvtár, parancsikont, vagy akár az Asztal) vonatkozó parancsok listáját, az ún. helyi menüt használhatjuk. Itt használhat-

tunk először hosszú, akár 255 karakteres fájlnéveket is, de ekkor még csak az angol ábécé betűi szerepelhettek bennük.

1998: Windows 98 („Memphis”)

A Microsoft 1998. június 25-én bocsátotta útjára új operációs rendszerét, a javarészt Windows 95 alapokra épülő Windows 98-at. Az új Windows nem tartalmazott olyan radikális változtatásokat, mint amilyen a Windows 95 grafikus felülete volt a korábbi, 3.1-es verzióhoz képest. Viszont jelentősen bővült a támogatott hardverek köre (DVD-lemezek kezelése, USB eszközök, AGP-t használó videokártyák vagy az Intel Pentium processzorok MMX utasításkészlete), a nagy tárolókapacitású merevlemezek kihasználására a 2 GB-nál nagyobb partíciókon a FAT32 fájl-rendszert is használhattuk, a Windows-t képessé tették több monitor kezelésére, és az Internet Explorent integrálták az operációs rendszerbe (Active Desktop).

A Windows 98 volt a Microsoft első olyan operációs rendszere, melynek tervezésekor kifejezetten az otthoni felhasználók igényeit vették figyelembe (pl. játékok, multimédia-alkalmazások, az internet használatának megkönnyítése stb.). A Windows 98 azonban kevésbé alkalmas folyamatos működést, nagyfokú stabilitást igénylő, kritikus rendszerek működtetésére. A „kék halál”, a program- vagy hardverhiba esetén felbukkanó figyelmeztető képernyő fogalom má vált a rendszerhibák miatt bosszankodó felhasználók körében.

1999: Windows 98 SE

A Windows 98 Second Edition a Windows 98 frissítéseként 1999. június 10-én jelent meg. A Windows 98 funkciói mellett tartalmazta az Internet Explorer 5.0-as változatát, a Netmeeting 3.0 internetes csevegőprogramot (mely a webkamerával rendelkező felhasználók számára videoátvitelt is lehetővé tett), lehetővé tette az otthoni hálózatra kötött gépek között az internetkapcsolat megosztását, és továbbfejlesztett

multimédiás szolgáltatásokkal, a Microsoft DirectX technológiával egészült ki. A Windows 98 SE a 2000. évi dátumváltással kapcsolatos hibajavításokat is tartalmazta, valamint kijavította elődje számos stabilitási problémáját

2000: Windows Me („Georgia”)

A Microsoft 2000. szeptember 14-én bocsátotta útjára a Windows 95 és Windows 98 termékvonalba illeszkedő új operációs rendszerét, a Windows Millennium Editiont. Újdonságai gyakorlatilag minimálisak voltak: az Internet Explorer 5.5 és a Windows Media Player 7 egyébként is letölthetőek voltak a Microsoft weboldaláról. A Windows Me-ben bevezetett, említésre méltó változtatások: a DOS funkciókhoz való hozzáférés korlátozása, a rendszerfájlok védelme, rendszervisszaállítás. Ez a Windows verzió csekély népszerűségnek örvendett ugyan a „szakik” körében, de szerkesztőségünkben hat gépen futott éveken át hibátlanul.

2001: Windows XP („Whistler”)

A Windows XP a „céges rendszerek vonalába tartozó” Windows 2000 továbbfejlesztett programkódjára épül, az otthoni és az üzleti felhasználók számára különböző verziókat kínálva: ezek a Home Edition és a Professional.

A Windows XP új képi stílusokat és témákat hozott, amelyek jól látható, 24 bites színezésű ikonokat, illetve adott feladatokhoz jól társítható egyedi színeket alkalmaznak. Az új típusú Start menü alkalmazkodik a felhasználó munkavégzéséhez. Elsőként az öt leggyakrabban használt program ikonja jelenik meg, az alapértelmezett böngésző- és levelezőprogram ikonjai pedig mindig elérhetőek. A leggyakrabban használt fájlok és alkalmazások az egyszerűbb elérhetőség érdekében csoportosítva jelennek meg. Egyetlen kattintással elérhető a súgó, illetve a

rendszer beállításához szükséges eszközök.

A Windows XP-ben egyesül a DOS-ra épülő asztali Windows operációs rendszerek csoportja (Windows 1.0, 2.0, 3.x, 95, 98, Me), valamint az NT mag fejlesztésével, a vállalati felhasználókat kiszolgáló (Windows NT, Windows 2000) különálló termékvonallal.

2007: Windows Vista („Longhorn”)

A Windows Vista nevet viseli a Microsoft következő, XP utáni verziója. Kereskedelmi forgalomban 2007 januárjától kapható, a magyar nyelvű verzió 2007 márciusában jelent meg. Több lényeges újítást tartalmaz a Windows XP operációs rendszerhez képest (mivel ezekről nemrég már írtunk, itt csak összefoglaljuk):

- * Áttervezett, új szolgáltatásokkal bővített felhasználói felület („Aero”).

- * Internet Explorer 7 – a böngésző új verziója már kezelni fogja a lapfüleket és az RSS csatornákat

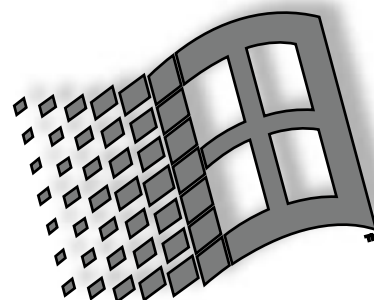
- * Új, DirectX alapú grafikus környezet („Avalon” – Windows Presentation Foundation), mely kihasználja a modern grafikus kártyák nyújtotta 3D szolgáltatásokat.

- * A Windows programozási környezetet (Win32 API) felváltja a .NET Framework 3.0 (korábbi nevén WinFX).

- * A vírusirtó programok fejlesztőit speciális programozási felület (antivirus API) segíti.

- * Natív DVD írás/újírás az operációs rendszer szintjén. A Microsoft szándékai szerint az újírható DVD veszi majd át a floppy, mint hordozható médium jelenlegi helyét.

- * Új telepítő eszköz, mely lehetővé teszi a Windows Vista gyors, néhány perc alatti telepítését

A marosvásárhelyi Kultúrpalota

Most egy olyan épületbe látogatunk el, mely Erdély kapujában van ugyan, de többé-kevésbé ugyanaz a „csapat” tervezte és építette, amely a gyönyörű, szecessziós szabadkai városházát is megalkotta.

A marosvásárhelyi Kultúrpalota 1911–1913 között épült, dr. Bernády György polgármester idejében, a város közösségének áldozatkészségéből, Komor Marcell (1868–1944) és Jakab Dezső (1864–1932) építészek tervei alapján, a Lechner-iskola szellemében, szecessziós stílusban. A kivitelezéssel a Grünwald Testvérek és Schiffer céget bízták meg. Csodálatos a pécsi Zsolnay gyár színes cserepeivel fedett majolika tetőzete. Az épület homlokzatát a Körösfői-Kriesch Aladár (1863–1920) tervei alapján készített nagy mozaik, fémdomborítások és féldomborművek díszítik. A főbejárat homlokzatát Kallós Ede (1866–1950) kódomborművei (Dósa Elek, Teleki Sámuel, Bolyai Farkas, Bolyai János, Mentovich Ferenc, Pech Vilmos) és négy bronzdomborműve (Szent Erzsébet legendája, a két Bolyai, Aranka György és Erkel Bánk bánja) ékesíti.

Az előcsarnokot Körösfői-Kriesch Aladár tervezte. Ő készítette a Táltosok és a Székely mesemondás című nagyméretű falfestményt, mely a belépőt fogadja. A többi freskó is az ő munkája.

Ugyancsak itt helyezték el a II. világháború után, Beethoven és G. Enescu szobrát (bukaresti szobrászművészek munkái). A 45 méter hosszú előcsarnok két végét óriási velencei tükrök zárják le.

Az emeletre vezető, carrarai márvánnyal díszített két lépcsőházban találjuk Nagy Sándor (1868–1950) és Róth Miksa (1865–1944) üveg-festményeit, melyek Jókai Mórt, Kossuth Lajost, Petőfi Sándort, illetve Liszt Ferencet, Erkel Ferencet és Munkácsy Mihályt ábrázolják.

A hangversenyerem 800 személy számára készült (15x18 m). A belső díszítést és a festést a hatvanas években újították fel az eredeti minták alapján, de eltüntették a főpályáról a város címerét. Ebben a teremben helyezték el a jägerdorfi Rieger testvérektől, a világhírű orgonakészítőktől vásárolt 63 regiszteres, 4463 sípos, elektromosan és levegővel működtetett meszterorgonát, mely építésének idején, 1914-ben, a legnagyobbak közé tartozott. Legnagyobb sípja 7 m hosszú, 38 cm széles és 60 kg súlyú, a legkisebb 8 cm hosszú és 4 mm széles. Az idők folyamán sok károsodás érte, de most teljesen felújítva szolgálja a zenekedvelő marosvásárhelyi közönséget. Fellépett itt Bartók Béla, Pablo Casals, Ian Kubelik, George Enescu (hétszer), David Ojsztrah és még sokan mások. A két világ-

háború között filmvetítéseket is tartottak itt.

A kisterem is hangversenyek számára épült 300 hellyel, de irodalmi összejöveteleket is tartanak benne. Csodálatos az az üvegfestmény, amely a Bethlen Gábor tudósai között címet viseli. Thoroczkai-Wigand Ede, Nagy Sándor és Róth Miksa alkotása.

A Tükörterem a Kultúrpalota gyöngye – állapítja meg Marosvásárhely története című munkájában Kiss Pál. A terem két végét lezáró velencei háromrészes tükör csoport növeli a térhatást, akárcsak az előcsarnok esetében. Csodálatosak a zöldes színekben pompázó oszlopok, falburkolatok, bútorok és azok az ablakképek, amelyeknek tervezője, Nagy Sándor, Thoroczkai-Wigand Ede és kivitelezője Róth Miksa.

Thoroczkai-Wigand Ede tervezte a Hajdánában régös-régen, A nagyúr kapuja, Sátoros palota, Réka asszony kertháza, Csaba királyfi bölcsője, Réka asszony kopjafája című nagy üvegfestményeket és a kis képek közül Réka asszony deszkás ablakát és a Perosztó székét. Nagy Sándor a székely népballadák alapján készítette a Júlia széplány, Kádár Kata, Budai Ilona és a Szép Salamon Sári című ablakfestményeket. Művészi értékük elismeréseképpen ezeknek az üvegfestményeknek lett volna a feladatuk, hogy a San Francisco-i díszítőművészeti kiállításon (1914) Európát képviseljék. Kitért azonban az első világháború, s így csak az odajutott vázlataik részesültek elismerő kitüntetésben. A második világháborút az üvegfestmények a Kultúrpalota alagsorában elraktározva vészték át. A bútorzat is sajátos: az asztalok és a székek túlnyomó része tulipán alakú, meggyzínű és zöld kárpittal borított, összhangban a fal színével. A termet fogadások és kulturális események lebonyolítására szánták.

A képtárban található a Kultúrpalota legértékesebb, egyre bővülő gyűjteménye, amelynek alapját dr. Bernády György a magyar államtól kapott 68 képpel vetette meg, 1913-ban. Itt állították ki – a II. világháború után – jeles festők, mint Lotz Károly, Paál László, Munkácsy Mihály, Barabás Miklós, Vida Árpád, Ferenczi Károly. Feszti Árpád, Bordy András, Nagy Imre, Th. Aman, N. Grigorescu, St. Luchian, D. Mirea, A. Ciupe, Miklósi Gábor, Pittner Olivér, Mohi Sándor, Piskolti Gábor, Nagy Pál, Gh. Olariu, Széchy András és mások képeit, illetőleg Izsák Márton, Kulcsár Béla, Hunyadi László, Ion Vlasiu szobrai. Ma már ez a kiállítási terem is szűknek bizonyult az 1990-ben leltárba vett 1006 festmény, 709 grafika, 153 faragvány és 71 dísz tárgy számára.

A Kultúrpalota földszinti részét a Képzőművészeti Alap foglalja el, ahol rangos kiállításokat

szerveznek a ma élő képzőművészek munkáinak bemutatására.

A Városi Könyvtár, amelynek dr. Molnár Gábor volt a megszervezője, 1912-ben nyitotta meg kapuit, 40 000 kötettel, de ma már közel 1 000 000 könyvvel rendelkezik, ezen felül számos ösnyomtatvány és könyvritkaság birtokosa, pl. Plautus vígjátékának könyve, 1541-ből, Thuküdidész: Athén története, 1527-ből, Varlaam: Cartea Românească de invățătură, Iași, 1643-ból. A könyvtárhoz tágas olvasóterem is tartozik.

A Zeneiskolát (zenekonzervatórium) dr. Bernády György alapította 1908-ban, a jelenlegi Grand Szálló helyén állt épületben (az Albina tér 36 szám alatt). Az igazgatással Metz Albertet bízták meg, aki kitűnő tanári kart toborzott össze Henszelmann Gyuláné Erkel Sarolta, Gömör-Viktorné Maleczky Marika, később Chován Richárd, Simor Jenő, Tonházi Ferenc, Ferenczi Petronella, László Árpád és mások személyében, akik nagy hírű iskolát hoztak létre. Az intézet 1913 február havában költözködött be a Kultúrpalotába, ahol 1965-ig működött.

Az Állami Filharmonia folytatója az 1908-ban alapított Zenekonzervatórium időszakos koncertjeinek. Az intézmény Csiky Boldizsár igazgató vezetésével vállalta a város zenéi életének irányítását, rendezvényein sok hazai és külföldi előadóművész és karvezető lépett fel. Az évente, tavasszal megtartott Zenei Napok híre túljutott az országhatárokon. A Maros Megyei Múzeum történelmi részlegét a 60-as években helyezték a Kultúrpalotába, a zeneiskola helyébe. A múzeumnak sok helyi jellegű kiállítási tárgya van, de anyagának egy része a megye területéről származik (a maroskeresztúri, maroszentannai, malomfalvi, búzásbesenyői ásatások leleteiből, valamint a főúri kastélyok és udvarházak történelmi ereklyéiből).

Az idők folyamán a Kultúrpalotában talált otthonra a városi mozi (1913–1957), a Román Színművészeti Iskola (1934–1940), a Képzőművészeti Akadémia (1937–1949), a Zenei és Képzőművészeti Liceum (1949–1970) és a Népi Alkotások Megyei Háza (1950–1990).

Ha Marosvásárhelyen jártok, ne mulasszatok el megtekinteni!

UTAZZ VELÜNK!

Újév Kínában

Elég könnyen megtaláltuk a lépcsőt: forgalmas volt, és igencsak me-
redék. Nem tudom, hány méterre másztunk fel, de az biztos, hogy több
ezer lépcsőfokot megtettünk, mert a 1200-as jelölést még láttam jóval a
csúcson lévő kilátó előtt. Útközben több pihenő is volt, egyik helyen jeges
vízzel és egy kis pohár csokifagyival pótoltam a lemozgott energiát. Sajnos
a kilátásból a meleg és a pára miatt nem sokat élvezhettünk.

Az újévi ünnep negyedik napján reggel 10-kor Happy Valley, vagyis
a shenzeni vidámpark felé vettük az irányt. A megszokott 113-as busszal
mentünk (szinte mindenhová ezzel a busszal közlekedtünk), és a hagyomá-
nyos újévi tömegnyomorba érkeztünk. Az utakon annyi autó volt egyszerre
(természetesen több oszlopban álltak), mint amennyi sáv volt festve az
úttestre, így a busz nem is tudott megállni a megállóban, csak egy vele
párhuzamos sávban tudtunk leszállni.

A szokásos lökdösődés és a pirosan való tömeges gyalogosátvonulá-
sok után, végül elértünk a vidámpark bejáratához, ahol már hosszú sorok
kigyóztak. A 140 yüanos (kb. 120 dinár) belépő egy kicsit drága volt, de
elvileg abból zárásig annyi mindent próbálhat ki az ember, amennyit csak
akar. Azonban, mint ez kiderült, ez nem is jelent túl sokat.

Az első kismemelt eszközt nevezhetném vízciszszárnak. Egy kevésbé
magas változatát már másutt kipróbáltam, és nagyon tetszett. Ez egy kicsit
nagyobb, magasabb és vízesebb volt. Egy 20 fős csónakban 3 yüanért vásá-
rolt, esőkabátként szolgáló szemeteszsákba beöltözött emberek ülnek, le-
húznak egy tartórudat, és elindulnak lassan egy vadnyugati tájat idéző kis
utcsákskán. A kanyargós utca végén a csónakot felhúzzák egy igen meredek
emelkedőn, majd egy pár méteres kanyar után következik a meredek zuha-
nás. A lejtő végül egy nagyobbacska tóban végződik, ahol az esés hatására
feltörő vízár teljesen beborítja a csónakban ülő embereket. Akinek szeren-
cséje van, csak egy kicsit lesz vizes, páran azonban eléggé átázva jöttünk ki
a csónakból. Még jó, hogy hamar megszáradtunk a napon.

Elég jó kis élmény volt, leszámítva, hogy több mint egy órát kellett
sorban állni a tűző napon. A meleget enyhítette egy nagy adag jégkása,
amit egy tölcse-szerű műanyag pohárba töltöttek: az aljára pár darab
ananászkockát tettek, arra egy nagy gombóc jégkását, és mindezt nyakon
öntötték valami zöld színű, leginkább rágógumi ízű öntettel. Üdítő volt a
nagy melegben, bár kissé bizarr.

A csónakos élmény után elindultunk a leglátványosabb eszköz felé: ez
egy kesze-kusza és igen gyors hullámvasút volt, azzal a kis apropóval, hogy
az emberek nem kocsikban, hanem székekben ülnek, így a lábuk csak a
levegőben lóg. Emellett többször fejtetőre fordulva lebegnek.

A sor kétszer olyan hosszú volt, mint az előzőnél, így várakozás közben
többször sétálgattunk, és megnéztük, mi minden kapható a kisebb stan-
dokon. A legtöbb helyen ugyanazt lehetett venni: főtt kukoricát (kemény
és sötét volt, sójuk pedig nem volt), valami barna színű vízben főtt tojást,
különböző tűzdelt húsokat (ezeket mindenféle köret nélkül, csak egyna-
gukban eszik) és dobozos levest (amit forró vízzel fel kell önteni).

A sorban előttünk fiatalok álltak. Az egyik rámköszönt (többen is így
tettek, ahogy megláttak bennünket), valami cukros gyümölcslel kínál,
és nem sokkal később a kezében volt egy kis rondácska színes plüsskutyá,
amire véletlenül rápillantottam, és már nekem is adta. Később ugyanebből
a csoportból mások fényképezkedni akartak velünk: ha erre jár az ember,
ne lepődjön meg, hogy ebben az egykor elzárt világban még ma is kicsit
látványosságként tekintenek a külföldiekre.

A kínai újév Shenzenben élményekkel teli volt: egyszer mindenki láto-
gasson el ebbe a világba, ahol nap mint nap tapasztalhat valami, európai
ember számára szokatlant.

U. M.

Kína egy nagy ország: olyan nagy, hogy az újév is akkor van náluk,
amikor ők akarják, s ez nem egészen esik egybe a mi újévünkkel...
Egy magyar fiatalember hosszabb szolgálati úton járt ebben a tá-
voli, egymilliárd lakosú országban, s az alábbiakban az ő tollából közöljük
új évvel kapcsolatos élményeit.

Január 28-án elérkezett a kínai újév... Shenzenben, Dél-Kínában dol-
goztunk, és az újév számunkra a kikapcsolódás öt napját hozta a farszto
munkanapok között.

A kínaiaknál ez csöndes családi ünnep (ellentétben a karácsonnyal, ami
náluk a bulizás, szórakozás időszaka). Így mi is nekivágtunk az ünnepnek!

Az első napon, szombaton egy hatalmas virágpiac felé vettük az irányt,
ami bizony igencsak a város szélén volt. Ez a piac csak évente egyszer nyí-
lik meg, minden kínai újév előtt, és szombaton este ért éppen véget. Így
kihasználtuk a kínálkozó lehetőséget. Valóban döbbenetesen nagy piac
volt, négy hosszú sorral, töménytelen mennyiségű növényvel és virággal:
a legtöbb nárciszból, valamiféle nádrudacszerű darabokból összerakott
kis építményekből, narancsfákból, fura, torz citromszerű növényből és mű-
virágból volt kapható. Emellett még rengeteg újévi díszítőelem, közöttük
számtalan giccsesebbnél giccsebb kapott helyet. Több helyen apró régi-
ségekkel teli standok is álltak, mindenféle ásványi és kőszerű kacatokkal. A
sorok két végén virágokból kirakott hatalmas figurák díszeltek...

Ebéd után újra átvirgáztunk magunkat a kínai tömegben: ez utóbbit
nehezítette, hogy a már reggel óta tartó esőzés folytán minden második
embernél volt esernyő, azonban mind a mi szemmagasságunkban. Így vi-
gyáznunk kellett, nehogy valaki kiszúrja a szemünket. Útközben mindenki
beszerzett valami apróságot: itteni szokás szerint, keményen alkudtunk a
kiválasztott apró kincsekért.

Újév másnapján a Splendid China nevű hatalmas park volt soron, amely
mellett egy másik kulturális park, a China Culture Villages is helyet kapott.
A Splendid China egy miniatürizált Kína: apróbb makettekben mutatják be a
különböző tartományokat. Még a kínai Nagy Fal is helyett kapott. A Culture
Villages pedig normál méretű házakból álló, amolyan skanzenféle: a falusi
életet mutatja be showmúsorokkal és bazárokkal fűszerezve. Több órán
keresztül sétáltunk végig a parkokon, és valójában nem is sikerült minden
szegletét bejárjunk.

Sikerült egy showmúsort elcsípnünk a Li Village-ben: színes ruhába
öltözött fiúk és lányok kötéllel körbetekert, különböző méretű fém bűgő-
csigákat dobta aprócska tányérokba, és amennyiben sikerült a mutatvány,
a csigák egy darabig forogtak. Egy ember pedig azt is bemutatta, hogy
hogyan szedtek, és egy farúd segítségével hogyan hámoztak meg egy
nagyon vastag héjú, kókuszdióra emlékeztető növényt, amit később meg
is kóstoltam: teljesen semleges, lényegében víze volt.

Többórás séta után láttuk, amint egy nagyobb tömegnyi ember egy
színpad közelében kezd gyülekezni: táncos, színes forgatag, díszes kocsik
felvonulása, egy kínai hangszereken játszó lánycsoport, egy bűvész, végül
egy hatalmas tűzijáték részesei lehettünk.

Hétfőn... még mindig újév, de egyre kevesebb petárda- és tűzijáték-dur-
rogtatást lehetett hallani. Elindultunk az egyik közeli hegy felé, amelyről azt
mondták, hogy lépcső vezet fel a csúcsára.

Kívánságotokra:

Bemutatjuk a Good Charlotte rockbandát

Három Jó Pajtás-olvasó kérte, írjunk már egyszer a Good Charlotte-ról is egy rövid, képes ismertetőt. Hát íme, tessék, ismerjük meg az együttes tagjait!

**Benjamin
Levi
Madden**

Benjamin Levi Madden (gitár és ének)

Született: 1979. március 11-én
Szülőváros: Waldorf/Napptown
Magasság: 170 cm
Hajszín: barnásfekete
Szemszín: barna
Nőideáll: Jessica Beale
Kedvenc ennivalója: pizza
Kedvenc színe: fekete és világoskék
Kedvenc tévéműsorai: The Simpsons, Saturday Night live, 7th heaven (Jessica Beale)
Kedvenc munkaszüneti napja: a karácsony
Kedvenc filmje: Another State of Mind és Sid and Nancy
Kedvenc történelmi személyisége: Luther Márton

Joel Ryan Rueben Madden (énekes)

Született: 1979. március 11-én
Szülőváros: Waldorf/Napptown
Hajszín: barna
Nőideáll: Natalie Portman
Kedvenc ennivalója: keksz (és általában minden rágcálnivaló)
Kedvenc színe: babakék
Kedvenc tévéműsorai: The Simpsons,

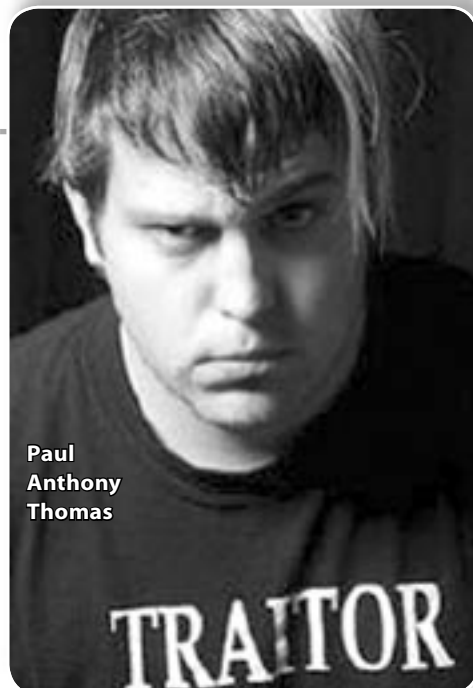

**Joel Ryan
Rueben
Madden**

Martin, Southpark and sienfield
Kedvenc munkaszüneti napja: a karácsony
Kedvenc filmjei: Another State of Mind, Sid and Nancy, Star Wars
Kedvenc történelmi személyisége: Elvis Presley
Ezt is jó tudni a testvérekről: A középiskolában csúfolták őket szegénységük miatt. Apjuk 16 éves korukban hagyta el őket.

Paul Anthony Thomas (basszusgitár)

Született: 1980. október 5-én
Szülőváros: Waldorf
Hajszín: barna
Nőideáll: Christina Ricci
Kedvenc ennivalói: olaszos kaják
Kedvenc színe: fekete
Kedvenc filmje: Jacobs ladder
Kedvenc tévéműsora: The Simpsons
Kedvenc munkaszüneti napja: amikor nem dolgozik
Kedvenc együttesei: Pixies, Joy Division, Bauhaus, Sebadoh, Skinny Puppy, Mobb Deep, Wu-Tang, Tool, The Misfits, Lagwagon, Rage Against the Machine, New Order and Fugazi
Hobbija: Play Statiton, versírás, dobolás

**Paul
Anthony
Thomas**

**William
Dean
Martina
Billy**

William Dean Martina Billy (gitár)

Született: 1980. június 15-én
Szülőváros: Napptown/MD
Nőideálljai: Angelina Jolie, Mandy Moore, Jennifer Lopez, X-tina
Kedvenc háziállatai: Bunji, Sam, Cash (kutyák), és Nelly, Nelson, Stellar (macskák)
Kedvenc ennivalói: pizza, bab és egy japán fogás, a szusi.
Kedvenc színe: fekete
Kedvenc filmjei: Star Wars, The Crow, Who framed roger rabbit?, Nightmare before Christmas
Kedvenc tévéműsora: The Simpsons
Kedvenc munkaszüneti napja: a karácsony

2007 legjei

Katye Melula

- A legszebb énekesnő: KATYE MELULA
- A legszebb magyar tinisztár: LOLA
- Aki a legtöbb díjat gyűjtötte: AVRIL LAVIGNE
- A legjobb pasi: JAY-Z
- A legszebb anyukajelölt: CHRISTINA AGUILERA
- Az év botrányhőse: BRITNEY SPEARS
- A legjobb fiúcsapat: TOKIO HOTEL
- A legjobb lánycsapat: SUGABABES
- A legsikeresebb énekesnő: RIHANNA
- A legsikeresebb énekes: JUSTIN TIMBERLAKE
- A legjobb újonc: KANYE WEST
- Akitől sokkal többet vártunk: 50 CENT
- Az év kellemes meglepetése (csapatban): Összeállt a SPICE GIRLS.
- Az év kellemes meglepetése (egyéni): NICOLE SCHERZINGER
- Az év csalódása: EMINEM
- Aki tartja a formáját: RÚZSA MAGDI
- A legjobb rock: LINKIN PARK
- A legjobb magyar: MARK
- Aki a legtöbb pénzt költötte kenceficére: BEYONCE
- A leggyakoribb pletykahős: JENNIFER LOPEZ

Avril Lavigne

Beyonce

Az ünnep fűszerei

Karácsonyhoz hozzátartoznak a jó illatok. Ilyen a mézes süteményé, az illatos gyertyáké, az élő fenyőfáé. De ilyenek a fűszerek is, így a vanília, a szegfűszeg, a fahéj, az ánizs.

A vaníliát kellemes, édeskes aromája miatt hazájában, Mexikóban még ma is igen széles körben használják, és a természetgyógyászatban is helyet kapott, lecsendesíti a haragot, a feldúlt lelkiállapotot. A szegfűszeg baktériumölő, fertőtlenítő hatása miatt széles körben használható. Javítja az emésztést, feledtet a kellemetlen élményeket. A fahéj a világ legősibb fűszere. A fahéj-olajos bedörzsöléssel nő a biztonságérzet, oldódnak a szorongások. Az ánizs hányáscsillapító, alkalmas a szédülés, a fejfájás, az asztma és a keringési betegségek gyógykezelésére.

Mióta koccintunk?

Pogány őseink imádták az isteneiket, tiszteletükre gyakran áldoztak fel állatokat. Kivágták a legnemesebb részeit, s azokat tették az oltárlapra, hogy a legfinomabb hús füstjét élvezzék az odafönt tanyázó istenek. Az ételáldozat mellé természetesen italáldozat is járult. Díszes edényben bort vittek az oltárhoz, felajánlották az istennek, s az első kortyot a tűzre loccsantották. Ha az egészet rázúdították volna, a tűz kialudt volna, és nem égett volna el rajta az áldozati hús. Mivel csak az állat legnemesebb részeit és csupán az első korty bort áldozták fel, hús is, bor is maradt a szertartás után. Hogy ne vesszen kárba, leültek lakomázni. És mivel az istenek jóvoltából ehettek-ihattak bőségesen, sűrűn mondtak áldomást rájuk.

A pohárköszöntő szokása is pogány eredetű. A kereszténység terjedésével megtiltották ugyan a pogány étel-italáldozatokat, de az áldomás megmaradt. Némileg átalakult, mert az emberek immár nem az istenekre ittak áldomást, hanem egymásra,

főként ünnepi alkalommal. Idővel az is szokássá vált, hogy a távolabbi ismerőst csak a serleg felemelésével éltették, de akit barátjukká fogadtak, azzal össze is koccintották az ivóedényt. Ezt a koccintást akkortájt nagyon komolyan vették, az összetartozás örök zálogának tekintették. Áldomással pecsételtek meg minden üzletkötést, és áldomást ittak valamennyi fontos ceremóniánál. Alkúpohárnak nevezték az egyezséget megpecsételő áldomást, például ha új cselédet vagy új mesterembert fogadtak fel egy háznál.

Napjainkban a koccintásnak már nincs ekkora jelentősége, de most is a barátság jele. Amikor koccintunk vagy egymás egészségére iszunk, poharunkat a jobb kézben kell tartani, mégpedig alul, a talpánál, hogy a másik könnyen hozzáférjen poharával a poharunkhoz.

S. J.

Ha karácsony, akkor hal

Elképzелhetetlen a karácsony hal, a legtöbb helyen ponty nélkül. Ez ugyanúgy hozzátartozik az ünnephez, mint a karácsonyfa, a szaloncukor, az ajándékozás, az ostya, a méz, a fokhagyma.

De miért éppen a hal kötődik a karácsonyhoz?

A kereszténység korai korszakában a halat szimbolikus jelként kezelték, amelynek jelentése: Krisztus Isten fia, megváltó. A római katakombákban található ókeresztény falfestményeken a hal az oltári szentség szimbóluma, az utolsó vacsora ábrázolásokon pedig ott szerepel a kenyér és a boros kehely mellett még a korai középkorban is. A pápa által viselt halászgyűrű Péter apostol gazdag halfogásának bibliai leírására vezethető vissza. Maga a hal a kenyérrel együtt az úrvacsora jelképévé lett. A keresztény szemlélet arra is utal, hogy egykor, az özönvíz idején isten haragja a halakat megkímélte és a keresztények a keresztség által hozzájuk hasonlókká válnak. Ezért lett a karácsonyi asztal része a hal is.

Karácsony a Karácsony-szigeteken

Egészen kézenfekvő, hogy a Karácsony-sziget onnan kapta a nevét, hogy karácsonykor fedezték fel. Valóban így volt. A Csendes-óceánban levő Mikronézia részét képező szigetet James Cook kapitány, a híres angol utazó fedezte fel 1777. december 24-én és rajzolta fel a Csendes-óceán térképére. Vitorlásából egy csónakra szállt, majd erről lépett a sivár, lakatlan korallzátonyokra. „Nem valószínű, hogy sokáig életben maradna az, akit magára hagynának ezeken a partokon” – mondta akkor. Ma már persze más a helyzet.

A sziget a legrégebbi atoll a világon, és alig egy-másfél méterre emelkedik ki az óceánból. Területe 606 négyzetkilométer, amelynek csupán harmadrésze szárazföld, a többi lagúna, belső tó. Az 1800 lélekszámú őslakosság mindössze ötven-hatvan éve jelent meg a szigeten. Gilberti nyelven beszélnek, ezen a sziget neve Kirimati. Halászatból és főként turizmusból élnek. Sok turista ünnepli ugyanis évről évre, már csak elnevezése miatt is a Karácsony-szigeten a szentestét. A különleges, trópusi karácsony egyedülálló élmény. A szigetlakók ilyenkor tartják az

esküvőket, ajándék kerül a legszegényebb kunyhókba is, és az iskolákban természetesen szünet van. Csak karácsonyfa nincs, és Téliapó vagy Mikulás sem, hiszen itt nem csúszna a szán, a havat nem ismerik, és persze, a rénszarvas sem honos errefelé. Vannak viszont gyönyörű, színpompás madarak, pálmafák és kókuszdió! A madarakat különösen nagy becsben tartják, trágájukból, a guanóból nyerik a foszfátot, amely kiváló importcikk.

A sziget lakossága katolikus, ezért ünneplik ők is a karácsonyt.

Ha azonban a térképre nézünk, könnyen felfedezzük, hogy léteznek a világ egy más táján is Karácsony-szigetek, mégpedig az Indiai-óceánban. Ezekre a szigetekre ugyancsak karácsony napján, pontosan 1643. december 25-én tette ember a lábát, William Mynors, a Kelet-Indiai Hajózási Társaság kapitányának személyében. Ezek az apró szigetek is sokáig lakatlanok voltak, mígnem kalózkodó népesítették be. Fehér karácsony itt sincs, sőt karácsony sem, egészen egyszerűen azért, mert a lakosság buddhista és muzulmán.

Talán azért is többen ismerik a Csendes-óceánban ringatózó pici Karácsony-szigetet!

(bl)

Adventi koszorú, a várakozás gyöngye

Az adventi koszorú megalkotásának gondolata egy evangélikus teológus, Johann Heinrich Wichern nevéhez fűződik. A német férfi olyan ember hírében állt, aki melegséget, biztonságérzetet vitt a gyermekek szívébe minden tétével, cselekedetével. 1833-ban Hamburgban ő alapította meg a Csendes Hajlék nevű árvaházat. Az egyik alkalommal elhatározta, hogy a hatalmas ebédlőben fából készült óriási karikát függeszt a mennyezetre, amelyre 23 gyertyát erősít, és ezeket szépen sorban, december elsejétől egészen december 23-ig egyenként meggyújtják. Később az eredetileg huszonhárom gyertyát négy fehér, és húsz vörös váltotta fel, napjainkra ez a karácsonyvárás egy-egy hetét jelképező négy gyertyára változott, a karikából koszorú lett, amelyet zöld ágakkal, szalagokkal díszítünk. A legtöbb családban maguk készítik az adventkoszorút, és ebben az a szép, hogy a kicsik, nagyok ezzel megkezdik együtt a készülődést a karácsonyra.

Az adventi koszorú minden elemének megvan a maga szimbolikája, értelme. A koszorú a végtelenséget jelzi, nincs se kezdete, se vége, ezáltal az örökkévalóságot jelenti. A zöld az élet maradandóságának

jelképe, a sárga és az arany küldetése a hosszú téli esték felderítése. A legfőbb jelkép a gyertya, amely a kereszténységben Krisztussal azonos. A gyertya is megsemmisül, miközben fényt ad, miként Krisztusnak is meg kellett halnia, hogy az embereket megváltssa. „Szent dolgokról ne beszélj tűz nélkül!” – szól az ősi intelem, gyertyagyújtáskor a láng fényét és melegét, bensőséges hangulatát nem pótolja semmi sem. A gyertya a láng, a kanóc és a viasz egysége, a szentháromságot testesíti meg.

Az ünnep csak akkor lesz igazi, ha legbelül születik! Öltöztessük lelkünket is ünneplőbe, merítsünk erőt az adventi koszorún fellobbanó gyertyák fényéből, lángjából!

T-t

Jobb ízű a falat...

Karácsonykor együtt a család, jobban odafigyelünk a terítésre, de figyelünk oda az étkezés illemtanára is. És persze, nem árt ezeket úgy megjegyezni, hogy életünk természetes részévé váljanak, azaz állandó jelleggel alkalmazzuk.

Az étkezés illemtanának legfontosabb kérdése, hogy mit mivel együnk...

Kézzel ehetjük a kenyeret, törünk a szeletből, nem harapunk bele, és késsel sem szabdaljuk, a kálácsot, a szendvicset, a sonkás és szalámis zsemlét, a virslit, a rákot, a száraz süteményt, a kukoricát, a fánkot, a legtöbb gyümölcsöt. Nagykanállal fogyasztjuk a levest és egyes főzelékeket. Kiskanalat használunk a teához, kávéhoz, kakaóhoz, ha a kanalazást, a kevergetést abbahagytuk, és isszuk ezeket a folyadékokat, akkor a kanalat vegyük ki a csészéből. Ugyanígy kiskanállal esszük a lágy tojást, a befőttet, a krémeket, a felfújtat, a madártejet, a fagylaltot, a habos tortát, a tejszínes epret, illetve a bogysós gyümölcsöket. Nagyvilla jár a salátához, a főzelékhez, a burgonyához, a vagdalt húshoz, a pörköltökhöz. Kisvillával esszük az előételt, a rántottát, a tükörtojást, a halat, a rétest, a tortát, a süteményeket. A késsel nem esszünk, csak vágunk, illetve villára segítünk vagy kenünk például vaját, liptóit, kőrözöttet, májpástétomot, húskrémet. Halat csak villával esszünk, késsel hozzá nem érünk, ez az illem-szabály még abból az időből maradt ránk, amikor az acélpengéjű kések elszíneződtek a haltól, az étel rossz ízt kapott, a vágószerszám pedig kellemetlen, nehezen illanó szagot. A karácsonyi halat tehát mindenképpen villával fogyasztjuk!

(T-z)

Csendes éj

Mióta hangos a Csendes éjtől a karácsony reggelébe forduló éjszaka? És honnan ered e dal egyáltalán?

– Valami tirolai népdal lehet – vélték néhányan.
– Az semmiképp! – állították a népzene kutatók. – Ha bármilyen népdal lenne, mi tudnánk róla. Inkább egyházi éneknek tűnik, vagy népi ihletésű műdalnak. De ha az, ismernünk kéne a szerzőit.

Am a szerzőket nem ismerte senki a zeneművészek ama 1844 karácsonyán rendezett berlini konferenciáján, ahol e vitát provokáló kérdések először merültek fel. Pedig akkor német nyelvterületen már húsz-egynéhány éve énekelték a dalt, és közel húsz éve ismertek voltak idegen nyelvű változatai is.

Végül egy hegedűs, Klaus Habe nyomozta ki és tette közzé a Stille Nacht, heilige Nacht történetét. Íme a történet:

1818. december 23-án a Salzburgtól nem messze fekvő Oberndorf papja, Joseph Mohr bekopogtatott a szomszédos Arnsdorf tanítójához, Franz Xaver Gruberhoz azzal, hogy nem fogja tudni megtartani másnap a karácsonyi misét, mert elromlott a kis falu templomának orgonája.

A tanító, aki régi barátja volt Mohrnak, megígérte, hogy átlátogat, hátha tud segíteni. De az orgonát ő sem tudta megjavítani. Ellenben volt egy ötlete.

– Én komponáltam már néhány éneklet – mondta. – Te remekül verselsz és jól gitározol. Mi lenne, ha íránk ketten egy új, gitáron előadható karácsonyi dalt, és az festenél alá az éjféli misét?

Mire felvirradt, meg is írták, s 1818. december 24-én, az oberndorfi templom éjféli miséjén gitárkísérettel elénekelték. Az orgona elnémulásáról értesült gyülekezetet úgy meghatották vele, hogy az emberek telesírták a zsebkendőjüket.

Néhány hét múlva aztán megérkezett Zillertalból egy Mauracher nevű orgonaépítő mester a templomi hangszer megjavítása céljából, s hírére vevén a történetnek, elkérte a dal kottáját, hogy elvigye Tiroliba, a zenerajongó Strasser kesztyűgyárosnak. Az viszont az egyik lipcsei üzletfelét lepte meg vele a következő karácsonyon. Így ment a kotta újabb másolatokban kézzel kézre, s terjedt tova a dallam ajkáról ajkra.

Csak hogy Mohr a szerzők nevét szándékosan nem írta rá a kottára, mert attól félt, hogy ha előjárói fülébe jut az akkoriban még merőben szokatlan gitáros mise híre, kitör a botrány. És félelme nem is volt alaptalan.

Ha a berlini Klaus Habe útitársnyát nem köt, hogy nekivágjon a felfedezőútnak, tán mindkettőjük nevét elmossa idő és feledés. De Habe jókor látott nyomozáshoz. Mikor a szálakat felgöngyölítve Oberndorfba ért, még sokan éltek a Stille Nacht ősbemutatójának szem- és fültanúiból. Sikerült beszélnie Mohrral és Gruberrel is, akik még mindig ódzkodtak a nyilvánosságtól, de Habe csak világga kürtölte hírüket.

Neki hála, Oberndorf immár minden karácsonykor turistaközponttá válik. Külföldiek százai lepik el kis templomát, hogy születésének helyén hallgassák meg a Stille Nachtot az éjféli misén, s a falucska ilyenkor éjjelnappal üzemelő postahivatalának jászolos alkalmi bélyegzőjével küldjenek haza a dal eredeti kottáját ábrázoló képeslapokat.

Mert ha nem is népdal a Csendes éj, az emberek szívében azzá vált.

A Csendes éj kottáin Gruber szerepel zeneszerzőként és Mohr szövegíróként, egyesek azonban tudni vélik, hogy a dal zenéjét ketten írták. Gruber is ezt mondta Habénak. Joseph Mohr azonban nem engedélyezte, hogy komponistaként szerepeltessék, azt állítván, hogy csak néhány javítást eszközölt a kottában, s teljesen Gruber műve a megzenésítés.

A dal mindenesetre kettőjük szerzeménye. És az idő bebizonyította, hogy remekmű.

Hogy télen se fázzunk

Ha télen fokozottabb fizikai erőfeszítést végzünk, gyorsabb tempóban kapkodjuk a levegőt, ez nem tud az orrban felmelegedni, túl hideg marad. A légutak és a tüdő igen nagy felülete, „védtelen” a beáramló levegővel szemben, s ha ez túlzottan hideg és száraz, akkor valósággal marja, „égeti” az érintett területeket. Soha ne szégyelljétek hát, zord időben mindig védjétek az arcotokat, takarjátok be az orrokat egy jó meleg sállal vagy kendővel. A sál vagy a kendő ugyanis megszüri a beszívandó levegőt, és kissé megemeli a hőmérsékletét mielőtt a légutakba kerülne.

Azt se feledjétek, hogy a végtagokat is melegen kell tartani. Ne hagyjátok, hogy a kezetek és lábatok túlzottan lehűljön. Ha hosszabb kirándulásra, túrára mentek, száraz, meleg, vastag talpú cipőt vegyetek fel. Több zoknit is húzhattok bele, de arra ügyeljétek, hogy a cipő

ne legyen túl szoros, mert a lábnak hely kell a mozgáshoz.

A kesztyű és a sapka is nélkülözhetetlen fegyvert jelent a hideg ellen. Testünk melegének a 25 százaléka éppen a fej felületén keresztül távozik! A nagy hidegben a bőr is fokozottabb védelemre szorul: használjatok testápolót, kéz- és arc krémeket, és nagyon fontos az ajakápoló (szőlőszír) – mert védik, óvják a bőrt a berepedezésektől, a kiszáradástól.

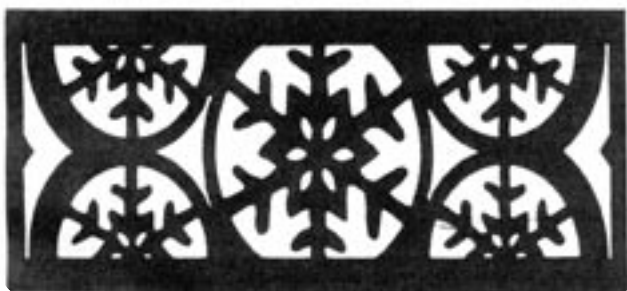
A szakemberek szerint, miután eleget ettünk, ittunk, bekentük a bőrünket, rétegesen felöltözködtünk, sapkát, kesztyűt húztunk, bebugyoláltuk arcunkat, nem árt, ha lelkiileg is felkészülünk a nagy hidegre. Mit is jelent ez? A hideggel egyszerűen meg kell barátkoznunk, nincs ugyanis értelme a hidegre panaszkodnunk. Inkább vegyünk fel egy újabb pulóvert, de ne morogjunk, ne idegeskedjünk a hideg

miatt. Ha az ember idegeskedik, az görcsöket idéz elő, s ennek következtében a vér nehezebben kering, a légzés nem egyenletes, a vér oxigénellátása nem megfelelő. S hogy ennek mi lesz az eredménye? Még jobban fogunk fájni...

T-z

Karácsonyi lámpás

Játsszunk mást!

Diószállítás

Két csapat oszlopban áll fel, egymástól két méterre. Mindkét oszlop élén a csapatkapitány áll. Azt oszlopok előtt 4-4 szék van egymás mögött egy-egy lépésnyi távolságban. Az első székre négy diót teszünk.

A játékvezető az első versenyzőknek 2-2 darab hurkapálcát ad a kezébe (a hurkapálcák körülbelül 25 cm hosszúak). A versenyzők feladata, hogy a hurkapálcákkal az első széken lévő diókat megfogják egyenként, és egy székkal tovább szállítsák őket. A hurkapálcákat foghatjátok egy kézzel vagy két kézzel.

Ha az első versenyzők az első székről a másodikra szállították a négy diót, akkor átadják a hurkapálcákat a következő versenyzőknek, akik a második székről a négy diót a harmadikra szállítják. És így tovább. Ha már mind a négy dió a negyedik széken van, akkor visszafelé kezdődik a szállítás.

Ha leesik a dió, csak a pálcákkal lehet felvenni őket.

Győzz az a csapat, amely több szállítást végzett.

ZSIBONGÓ

A meghitt hangulathoz jól jöhet egy papírlámpás. Hozzávalók: fekete kartonpapír, színes hártypapír, olló, ragasztó, teamécse, tányér, alacsony üveg pohár.

Egyforma nagyságúra vágjátok ki a kartonpapírt és a hártypapírt, a hosszúságuk legalább negyven centiméter legyen. Rajzoljátok rá a kartonra valamelyik mintát, de ha mást szeretnétek, azt is lehet, majd vagdossátok ki a felesleges részeket. Ezután ragasztózzátok be a kartont a hátlapján, és simítsátok rá a hártypapírt. Végül ragasztátok össze a hengerpalástot. A teamécsest tegyétek a pohárba, gyújtsátok meg a mécsest, majd a poharat tegyétek rá egy tányérra. Ezután helyezétek rá az általatok készített lámpát. Meglátjátok, a sötétben gyönyörűen világít majd, meglephetitek vele szüleiteket, nagyobb testvéreiteket is.

(T-z)

Tudod-e, hogy...

...a karácsonyhoz fűződő ajándékozás már a régi rómaiaknál is divatban volt?

Ők az újév alkalmával küldözgettek egymásnak ajándékokat. Céljuk a sikeres évkezdést biztosítása volt.

...a fenyőfa feldíszítésének szokása 1570-ben kezdődött a németországi Brémában?

Onnan terjedt el Ausztriában, majd hozzánk is megérkezett. Csehországban először egy színházi rendező állított karácsonyfát 1812-ben.

...tájainkon sem mindenki állít élő fenyőfát?

A felmérések szerint a lakosság hatvan százaléka ragaszkodik a friss karácsonyfához, 33 százalékuk a műanyag karácsonyfát részesíti előnyben, 7 százalékuk pedig egyáltalán nem vásárol karácsonyfát, kizárólag asztali vagy fali díszítőelemekkel teszi szebbé az ünnepet.

...milyenek voltak az első karácsonyfadíszek?

Kezdetben papírrózsákból, piros almákból, aranyozott dió- és mandulaszemekből álltak. Az első gyertya 1750-ben került a karácsonyfára.

...nem mindenhol viselnek bundát, sapkát, csizmát a Télapók?

A Bermudákon például, ahol karácsonykor is 25–30 fok meleg van, a Télapó fürdőnadrágban és szörfdeszkan érkezik a gyerekekhez, de azért puttonya neki is van, tele ajándékokkal.

A Megváltó bölcsője

Jacopo Bassano:
A pásztorok imádása

Egyedül álldogált a félhomályban, lassan esteledett, s körülötte mély csend honolt. Talán csak az a csillogó szemű mezei pocok neszelt, amelyik az imént surrant be az istálló ajtaján. „Brrr! De hideg van kinn a mezőn – mondta –, ideje egy jó meleg téli szállás után nézni.” Csillogó fekete szemeit körbejártatta, elégedetten körbeszimatolt, s apró bajszeit megremegette újra megszólalt: „Nos, nem egészen olyan, mint egy illatos éléskamra, de legalább meleg.” S hirtelen olyan fürgén, ahogyan jött, belefúrta magát a szalmakupacba – éppen alá. „Na, szép kis társbérlet – gondolta a kis jászol –, remélem, nem fognak folyton cincogni, ugrálni és hangoskodni...”

Már nagyon várta haza barátait: a két bús szemű tehénkét, a mindig elégedetlenkedő szamarat és a cserfes kecskét, aki mindenbe belekotyogott. „A barátaim, hisz oly régóta lakunk együtt. A barátaim” – gondolta, pedig sohasem beszélgettek,

és sohasem váltottak egy igazán barátságos szót... Mégis mindennap hazavárta őket, hiszen úgy összetartoztak már, mint esőcsepp a hatalmas felhővel, virág a réttel. Mondhatni, jóban és rosszban kitartottak egymás mellett, hidegben és melegben, télen és nyáron egyaránt. Különösen, ha este a gazda őmellé kötötte a két bús szemű tehénkét! Megrakta őt illatos szénával, s barátai mélázva ropogtatták vacsorájukat, közben persze meséltek. Meséltek arról, hogy aznap merre jártak, kivel találkoztak, s hogy mit hallottak már megint az emberektől. A kis jászol szívesen hallgatta meséiket.

Ó, az emberek! Egészen különös teremtmények! Néha szótlanul munkálkodnak az istálló csöndjében, néha pedig hangosan kiabálnak barátaival. A szamar azt mesélte egyszer, hogy az emberek is szeretnek együtt lakni egy nagy istállóban, amire a cserfes kecske azt mondta,

hogy az nem is istálló, hanem ház. Az egyik bús szemű tehénke pedig hozzátette, hogy az ő gazdájuknak „családja” is van ám. Hogy a „család” pontosan mit is jelent, a kis jászol nem tudta. „Lehet, hogy mi is család vagyunk, hiszen szeretünk együtt lakni” – tűnődött, s végre megérkeztek barátai.

– Ripp-ropp! Láttad azt a sok embert az utakon?

– Láttam bizony, ripp-ropp. Egy haszontalan kis emberke meg is kergetett!

– Összeíráás, úgy hallottam!

– Múú, de búús voltam, mikor a gazda nem szólt hozzám egy szót sem ma este.

– Eengem seem simogatott meeg.

– Hiáába, sok a dolga. Tele van a nagy istálló vándorokkal, akiket még sohasem lááttam.

– Neem istálló, haneem fogadó – mondta a cserfes kecske, s már majd' vitába kerekedett az elégedetlenkedő

számárral, amikor hirtelen kinyílt az ajtó, s a gazda egy emberpárt tessékelt befelé.

– A fogadóban már nincs hely számotokra. Ha megfelel, eltölthetitek itt az éjszakát.

– Hálásan köszönjük – mondta csendesen egy kedves hang, s miután bezárult mögöttük az ajtó, letelepedtek a kis jászol mellett.

„Ó, ezen az estén minden olyan más” – gondolta. „Az új lakók körül is szinte remeg a levegő. Mintha valamire készülnének, feszülten várnának valamit... csendesen tesznek-vesznek. Már a két bús szemű tehénke sem ropogatja a szénát, s még a cserfes kecske is szótlanul figyel.” A kedves hang most fel-feljajdul és elcsitul, a nagyobbik látogató pedig sietve motoszkál a kis jászol belsejében. A világgjáró mezei pocok sem cincog, csillogó szemeivel érdeklődve követ minden mozdulatot.

Hirtelen egy vékonyka hang tölti be az egész istállót! – Mi lehet ez? – kérdezi magában a kis jászol, s mintha neki felelné a számár, így szól:

– Gyermeksíráás!

– Múú, milyen aranyos! Búú, de bájos!

– örvendeznek a tehénkék.

– Meegszületett, meegszületett – kiáltott a cserfes kecske.

– Csaláád, ez egy csaláád! – szólalt meg újra a számár. – Vigyáázz ráá! – mondta a kicsiny jászolnak, aki közben észrevette, hogy a kis vékonyhangú „valami” már benne fekszik.

A kis jászol még sohasem látott ilyet, de sejtette, hogy ma este valami igazán nagyon fontos dolog történt. Azt is érezte, hogy most különleges feladata van. Megpróbálta hát összeszedni minden melegét, s úgy vigyázni a halkan szuszogó kis jövevényre. Barátai is, a késői látogatók is mindannyian őt figyelték, a benne alvó kis meleg életem.

Igen, Élet volt, s ez belé is annyi életet lehelt! Végre fontosnak érezte magát, s tudta, hogy feladata van ebben az istállóban, sőt, az egész világban. Ez a csodálatos fényesség is, ami megjelent, beszűrődött a tető repedésein, mind-mind reá vetődött. S milyen csodálatos ének veszi

körül őket, gyönyörű hangok, melyek valami olyasmit zengenek, hogy „Üdvözítő született ma néktek...” Az egész istállót öröm, békesség és szeretet járja át.

„Üdvözítő, üdvözítő... hm..., ma született, hm..., hm... – gondolkodott a kis jászol –, az Úr Krisztus... nem is tudom, én most olyan boldog vagyok. Ezek az idegen emberek gondjaimra bízták ezt a kis újszülöttet, hogy óvjam és melengessem. Olyan békésen alszik, s ez a békesség engem is betölt. Üdvözítő... kiről énekelnek?”

„Csak, csak nem... Ő az? Igen, igen, Ő lesz az, ez a csöppség, hiszen hallottam a nevét is, amikor halkan szólítgatják szülei: Jézus, ó, kicsiny Jézus, végre megszületett!” Boldogan ujjongott: „Én, a kis jászol vigyázhatok e csöppség édes álmára!”

„Aludj, kicsi Jézus, aludj, hiszen olyan sok minden vár még rád! Hallottam, hogy te fogod megszabadítani az embereket valamitől. Azt hiszem, a bűntől. Igen, már emlékszem, erről meséltek a barátaim.

Életemben először bölcső lehetek. A Megváltó bölcsője!

Taracköziné Nemes Mónika

Karácsony

*Virággal, nem karddal,
közeleg két angyal,
hozzák nagy üzenetük:*

*mind örvendjete,
megszületett a gyermek,
ő, a kis Jézus!*

*Hang se hallatszik,
jászolban épp alszik
arany szalma-párnán.*

*Hús lesz az éjjel,
langy leheletével
számár szuszog rája,*

*mit bús ökör is csodál
s Gáspár Menyhárt Boldizsár
a víg háromkirályok.*

Fenyvesi Félix Lajos

Karácsony

*Ezüst esőben száll le a karácsony,
a kályha zúg, a hóesés sűrű;
a lámpafény aranylik a kalácson,
a kocka pörg, gőzöl a tejsűrű.*

*Kik messze voltak, most mind összejönnek
a percet édes szóval ütni el,
amíg a tél a megfagyott mezőket
karcolja éles, kék jégkörmivel.*

*Fenyőszagú a lég és a sarokba
ezüst tükörből bókol a rakott fa,
a jó barát boros korsóihoz von,*

*És zsong az ének áhítatba zöngve...
Csak a havas pusztán a néma csöndbe
sír föl az égbe egy-egy kósza mozdony.*

Kosztolányi Dezső

RÜGYFAKADÁS

Levél a barátomnak

Kedves barátom, bemutatom a városomat, hogy kedvet kapj ellátogatni hozzám.

A városom a Tisza bal partján terül el, és körülbelül húszezer lakosa van. Világraszóló hírességünk az arcsi pusztatemplom, amely őseink titkát őrzi, és titokzatos múltunkat idézi. A magyarországi Kárpátia zenekar dalt is írt e romtemplomról, és persze sok könyv taglalja szépségét. Meg kell említenem a gyönyörű tiszai sétányunkat, amelyet egész éven át élvezhetünk.

Minden évben augusztus 27-én nagy ünnep van városunkban. A szerb nyelvű lakosság lóparádét rendez. Ilyenkor bemutatják a lovas fogatokat, és tavaly Magyarországról is jöttek csikósok. Este sátrakban élő zene mellett ünnepelünk, és persze vidámpark és vásár is szórakoztat bennünket.

A gyáraink már sajnos csődbe jutottak, de valamikor bizony velük is büszkelkedhettünk. Törökbecse és Óbecse között van a gyönyörű tiszai szigetünk, a régi török vár romjai közelében. Ide járunk nyáron fürödni, strandolni.

A nyarak mozgalmasak, a telek pedig izgalmasak. Ha a fehér lepel betakarja városunkat, akkor is folyik az élet. Mi, gyerekek ilyenkor szánkózzunk a töltésoldalon.

Nem nagy a városunk, de nagyon szeretem. Valami vonzóerő húz vissza, bárhol vagyok. Nem tudom pontosan megmondani, hogy az otthonom melege vagy a városunk szeretete-e az.

Gyere el, és meglátod te is!

Üdvözléssel: Csongor

Szőnyi Csongor, 7. osztály
Milije Čiplic iskola, Törökbecse

A szőlős – a hely, amit szeretek

Kedvenc helyemre, a nagyapám szőlősébe indulok. A falu távol eső részén, az iskolától két kilométerre terül el. Hosszú az út, de nekem kellemes sétát jelent. Útközben megcsodálom a fenyvest, a halastavat és a partján álló kastélyt. Néha átfutó őzeket, ugrándozó nyuszikat látok az alig kivehető ösvényen, melyet egy patakocská kísér. A táj már fölvette aranyárga köpenyét, és ott is, ahol még zöld, már fáradni látszik a színe. A gyümölcsfák roskadásig megtelve várják, hogy szorgos kezek végre megszabadítsák őket édes terhüktől. Minden alma, minden körte megfürdik a napfényben: csak úgy csillognak. Úgy kínálják magukat, mint Árgyélus királyfi aranyalmái: „Harapj belém!” Ezt nem utasíthatom vissza...

Aztán meglátom a szőlőst. Egy nagy domboldalról „folyik” alá. Fentről látni az egész világot, a miénket, ahol élünk. Látható a gyermeksereg, ahogy az iskola felé indul, az idős Mari néni, ahogy a Riskát feji. Este pedig olyan a falu innen fentről, mintha minden ablakban kis csillagok gyúlnának.

Nagyapival az egész család, én is sokat dolgozunk ezen a földön. Végigkísérjük a szőlőt az első hajtásától egészen addig, amíg bor nem lesz belőle. Ha eljön a dologidő, itt van az egész nagy család. Mindenki talál munkát magának. Senki sem húzódozik, ha a szőlőbe kell menni.

Én legjobban a szüretet szeretem. Akkor látszik, hogy a tókék minden gondoskodást meghálálnak. A szőlőszemek hamvas bőre, mézédese íze és illata mindenkit kárpótol a tengernyi nehéz munkával eltöltött napért. Egymás után rakom a fürtöket a kosárba. Mindegyik rám mosolyog. Ha nem vigyázok, kicsordul a leve, a kezem pedig egyre ragadosabb lesz. De már jön is valaki, aki kiüriti a kosaram, hogy a termést a présbe vigye.

A borkészítésnek ezt a részét is szeretem elnézegetni. Nagy öröm, mikor az első fürtökből must lesz. A felnőttek ilyenkor már az új bor minőségét jósolgatják. Aztán megindul a forrás, a tisztulás. Ez is izgalmas. Nagyapit sokat beszél arról, hogyan alakul a szőlőlé borrá... Aztán egyszercsak azt mondja: „Nézzétek, ez az idei bor!” Olyankor mindenki figyel, a fény felé tartja poharát, megcsodálja a bor aranyárga színét. Szagolgatjuk az illatát, ízlelgetjük az ízet.

Sokszor vagyok itt, a szőlőben, annak is a legtetején, ahogy most is. Ez a hely a legszebb. Három terebélyes fa nyúlik az égig. Itt szoktam a forró nyári napokat kinevetni, elszunyókálni, télen hókunyhót építeni, ősszel pedig Petőfi ismert verssorait mondogatni: „Itt van az ősz, itt van újra...”

Szeretem ezt a helyet, de nemcsak a szépségeért. Jobban szeretem azért, mert a családomhoz köt, a közösen elvégzett munka örömeire emlékeztet. Sokszor gondolok arra, hogy Nagyapit után én lehetnék az, aki „érti a bort”. Álomom, hogy a szőlőst mindig a mi családunk gondozza. Bár sokan vannak, akik a földet elcserélnék kastélyokért, palotákért, gazdagságért – én soha!

Nyúl Sára, 7. osztály
Moša Pijade iskola, Pacsér

Borozgatunk

*Mókás kedvem van gyakran nekem,
amikor a Zala gyöngyét ízlelgetem.
Többször ittam már belőle,
ettől mindig megjön az ember kedve.*

*Jellegzetes sima zamatját mindig a számban érzem.
Ilyenkor mosolygós, derűs egész énem.
Az asztalnál dínom-dánom,
így mulat a társaságom.*

Boros Brigitta, 8. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Kisorosz, az én falum

Bánságban élek, Bánság pici falujában, Kisoroszon. Itt születtek a szüleim, nagyszüleim, a rokonságom.

A falum öreg település. A régmúltban Kisorosz környékét mocsár határolta, és így elég nehezen lehetett bejutni. Mára ez a mocsár nem létezik, termőföld van a helyén.

A falunak sok neve volt. A középkorban Oroszi, 1717-ben még Horoschin volt a neve. A Mercy-féle térképen Maly Oroszin lakatlannak számított. Az 1800-as évek elején az újratelepítés után Kisoroszi, Kisoroszin szerepel, viszont később Torontáloroszi. Századunkban Kisorosz, vagy szerbül Rusko Selo. Azt, hogy miért éppen így hívják, csak találgatják az emberek. Van, aki azt mondja, azért hívják így, mert üldözött oroszok itt telepedtek le a tatárjárás idején. Sajnos, semmi bizonyíték nincs rá.

1918 és 1923 között szerbekkel népesítették be. Előtte magyarok, románok, németek éltek itt. A második világháború után a németeknek el kellett hagyniuk otthonukat, a románok is hasonlóképpen jártak. Így mi, magyarok és a szerbek maradtak.

Kisorosznak mindössze egy általános iskolája van, a Gligorije Popov iskola. Szerencsére még nincs diákhíány, ám a magyaroknál lassan-lassan kevesebb a gyerek.

Ma sok a vegyes házasság, emiatt egyre kevesebb a magyar.

Talán nem is nagyon ügyelünk nyelvünk megmaradására. Pedig ebből a kis faluból ismert magyar tudósok, szakemberek kerültek ki Vajdaságba, a nagyvilágba. Van, aki itt marad. Én közülük egy embert szeretnék kiemelni, a nagyapámat, Sztánics Ferencet. Igaz ő Bajmokon született, de élete nagy részét itt töltötte. Szabadkán befejezte a tanítóképzőt, majd Kisoroszon megházasodott, és itt lett a falu tanítója. Nagyon sok diákja volt. Két könyvet is írt a falu történetéről. Én órá vagyok a legbüszkébb szülőfalum híres emberei közül.

Bánságban élek, Bánság pici falujában, Kisoroszon, melynek a történelme igen hosszú és csodaszép. Örülök, hogy itt élhetek, és sok mindent tudhatok a falumról. Lehet, hogy egyszer nagyapám nyomában járok majd.

Paksi Réka, 7. osztály
Gligorije Popov iskola, Kisorosz

Hőembert készítettünk. Szabó Katalin szabadkai tanuló munkája

A szegénység gazdagsága

Szeretem a televíziót, a számítógépet, de mégis nagyon kedvelem az áramszüneteket. Kisebb koromban mi, gyerekek nagyon örültünk a sötétségnek és a csendnek. A szüleim nem lelkesedtek, de nem tehettek semmit. Gyertyát gyújtottak, annak fényénél kártyáztunk vagy beszélgettünk. Ilyenkor ráért mindenki a családban. A halványan megvilágított szoba nyugalmat árasztott. Mintha megállt volna az idő. Békésen szórakoztunk és beszélgettünk. Szüleink sokat meséltek a gyermekkorukról. Nem hiányzott a televízió, nem volt szükség a fényre, így is jól telt az idő.

Egyszer csak hirtelen erős fény árasztotta el a szobát. Nagy kár! Vége lett a szegénységnek, jött a fényes gazdagság. Anyu a konyhába ment. Apu a műhelybe sietett. Mi a televíziót kapcsoltuk be. Nem volt több mese, befejeződött a kártyaparti. Mindenki megváltozott. Rohanás és idegeskedés vett erőt rajtunk.

Úgy látszik, többször kellene áramszünet. Gondolom, hogy sok család csak ilyenkor van együtt.

Balzam Henrietta, 7. osztály
Samu Mihály iskola, Óbecse

A nagy meglepetés

A szüleim mind a ketten dolgoznak, ezért alig látom őket. Egész nap egyedül vagyok. Gyakran mondogatom nekik, hogy változtatni kéne ezen, de nem találunk más megoldást. Anyu ilyenkor engem kérdez:

- Jó, jó, de mégis, mit tegyünk?
- És ha elköltöznénk, vagy többször mennénk nyaralni hosszabb időre?
- Majd megbeszéljük, de nem most! Holnap nehéz napom lesz. Fáradtan nem mehetek munkába! – szakítja félbe apa a beszélgetést.

Én elkeseredetten szaladok a szobámba, már majdnem sikerült, de mégsem. Állandóan van valami kibúvó. Ilyenkor zenét hallgatok vagy nézem Pufit, az aranyhalat. Ezek mindig megnyugtatók. Azt hittem, a szülőknek a legfontosabb a gyerekek, de most már kételkedem ebben.

Egy hosszabb idő után én kezdek el kutatni az interneten. Ház vagy nyaralás? Ez a nagy kérdés. A nyaralás mégsem megoldás, hisz anyuéknek nincs idejük rá. Az új ház meg sok-sok bizonytalansággal jár: új sulis, vele járó új barátok, új környezet...

Csengettek. Ki lehet az? Megnézem. Az iskolatársaim. Nincs sok időm, menem iskolába. Gyorsan csomagolok, és már mehetünk is. A barátainknak emlitem, hogy anyuék most sem hallgatnak meg, úgy érzem, nem is figyelnek rám.

– Jaj, Rebi, dehogynem! Szeretnek téged, és figyelnek rád, csak tanácsalannok! – mondja Kati.

Hazatérve az iskolából megint felhozom a témát. Apa azt mondja:

- Amíg te iskolában voltál, járt nálunk egy tanácsadó, tudod, az az ember, aki a helyi újság fedőlapján szerepel!
- Igen? És mit mondott? Költöznünk?
- Nem, azt tanácsolta, hogy inkább nyaraljunk. Hát nem mesébe illő? Holnap indulunk is!

– Jó, akkor rohanok csomagolni! – kiabáltam.

A nyaralás nagyon jól indult. Egész nap volt valami programom. Első nap például delfinekkel úszkáltam, este pedig elmentünk moziba. Apa nem jött velünk, mert elment megnézni valamit.

Először azt gondoltam, hogy még a nyaraláson is dolgoznia kell, ezért rákérdeztem.

- Anya, ugye apa most nem dolgozik?
- Nem, kicsim, apa az új házunk után kutat!

Elállt a lélegzetem. Ennek nagyon örültem. Átöleltem anyát, és boldogan néztem tovább a filmet.

Kocsis Réka, 7. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

A korcsolyapályán. Klinovszki Andrea szabadkai tanuló munkája

RÜGYFAKADÁS

Őszel

*Őszel a lelkem olyan árva,
mint mikor madárka repül az ágra.
Őszel várom a nap melegét,
ami visszaadja lelkem erejét.*

*Őszel vágyom a tavaszra,
őszel vágyom a napra.
Őszel vágyom a melegre,
mint az éhes az eledelre.*

*Őszel nézem az esőt,
mint a felhők a háztetőt.
Őszel bámulom az eget
s várom a meleget.*

*Őszel figyelem az estét,
ami olyan gyorsan jön s köszön: „Jó estét!”
Őszel minden olyan bágyadt,
mint egy ember, aki nagyon fáradt.*

Molnár Melinda, 7. osztály
Fejős Klára iskola, Nagyikinda

Kis jövevény érkezett

Egy álmos, téli reggelen apu keltett:

– Ébredj, kislányom! Megszületett a testvéred!

Hirtelen azt sem tudtam, mit mond. De amikor feleszméltem, végre megértettem a dolgot.

Útban a kórház felé még azt is elfelejtettem megkérdezni, hogy fiú-e vagy lány. Amikor odaértünk, nagyon megijedtem, mert sehol sem láttam anyut. Aztán végre kitolták az ágyon hozzánk, de még nagyon fáradt volt. Másnap már megnézhattuk a kis jövevényt is. Alig volt haja, sem szemöldöke, sem szempillája. Mikor tovább néztem, csak arra tudtam gondolni, hogy ebből a piciny, törékeny és magatehetetlen emberpalántából egyszer életerős, vidám férfi lesz.

Egy hét után hazaengedték őket a kórházból. Az első otthoni fürdetést sohasem fogom elfelejteni. Amikor anya óvatosan beleemelte a vízbe, Ákos visított egy hatalmasat, s még jó ideig nem is hagyta abba. Így ment ez pár héten keresztül, míg egyszer azt vettük észre, hogy figyel bennünket. Attól a naptól kezdve nem félt többé a víztől, sőt, inkább élvezte a fürdetést. Rengeteget ültünk a kiságya előtt, s csodáltuk, milyen kis aranyos csemete.

Az idő csak múlt, teltek a hetek, a hónapok, s az évek. Időközben rengeteg mindent megtanult, s ma már hatéves is elmúlt. Visszagondolva a történetekre, nekem csak az tűnik fel, hogy egyáltalán nem voltam féltékeny a testvéremre, amiért pici korában rengeteget foglalkoztak vele.

Molnár Gábor Noémi, 8. osztály
Thurzó Lajos iskola, Zenta

Kirándulás

Osztályunk kirándulást szervezett a Holdra. Mindenki izgatottan várta a felszállás napját.

Végre elérkezett a várva várt óra. Mindenki a családjától búcsúzkodott. Ekkor azonban váratlan dolog történt. Az XP25-ös űrhajó a visszaszállás előtt felszállt. Nem tudtuk, mi történt. A nagy tömeg ijedten kérdezte az ott dolgozóktól:

- Mi történt?
- Az űrhajóban nem volt senki, hogyhogy mégis felszállt?

A munkások sem tudtak válaszolni. Néhányan azt állították, hogy űrlények rabolták el az űrhajót. Ebben igazuk is lett. Az igazgató azt mondta nekem és néhány osztálytársamnak, hogy van még egy űrhajó, amellyel a marslakók nyomába eredhetünk. Mi rögtön vállalkoztunk a feladatra. Végre felszállhattunk. Fent az űrben egy örületes hajsza következett. Képzeljük el: a sok bolygó, csillag, száguldó meteorok között két űrhajó fénysebességgel repül. A második űrjárgányban egypár, mindenre elszánt fiatal üldöz néhány marslakót. Furcsa eset. Végül a bátor gyerekek elfogták, és űrbörtönbe szállították a marslakókat.

Fergeteges kirándulás volt! Jó lenne, ha minden gyerek átélne ezt az életre szóló élményt.

László Rita, 6. osztály
Tömörkény István iskola, Tornyoos

RÜGYFAKADÁS

Egy érdekes történet

Vénasszonyok nyara volt. A természet már készült a télre. A lombhullató fák gyönyörű, sárga, vörös és rozsdabarna színekben pompáztak. A nap fényesen sütött, megvilágította és melengette a hegyoldalt.

A keskeny földúton egy alacsony, ősz, barázdált arcú öregember ballagott lassan felfelé. Néha egy gyümölcsfánál, egy szőlőtökénél megállt, nézte, megfogta, szinte simogatta. Fialtal volt, mikor először jött ide. Leszolgálta a katonaidéjét, és ajánlottak neki egy hegyoldalt, amely akkor csupasz volt, csak a gaz nőtt rajta. Megnézte, az egész család összeadta a rávalót, aztán megvette.

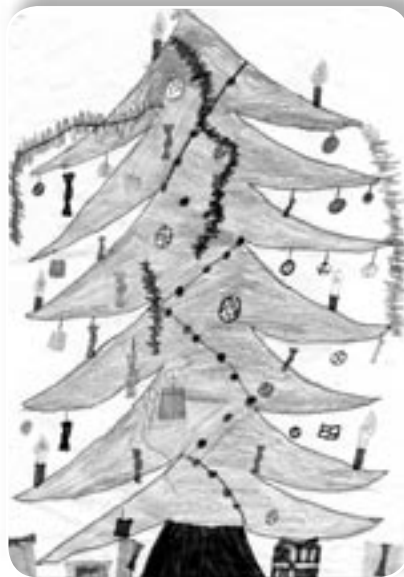
Először kitisztította, kivágta a bokrokat, kiszedte a gatz, felszántotta, trágyázta. A felébe almát, körtét, szilvát, cseresznyét telepített, a másik oldalra szőlőt ültetett. Úgy okoskodott, hogy a gyümölcs mindig eladható, a bor mindig fogyasztható volt, és ebből meg lehetett élni. Minden szabad idejét itt töltötte, folyton dolgozott, nagy örömmel. A gyümölcsös lassan termőre fordult. Szerencséje volt, a fagyok, jeges esők elkerülték. Lassan visszaadta a vételárra kölcsönként összeget. Találkozott egy vidám, fiatal lánnyal, aki szintén örömmel ment aへgyre. Összeházasodtak. A pincét, présházat már együtt építették. Mindig együtt dolgoztak, büszke volt arra, amit közösen teremtettek. Sok munkája volt itt, minden tenyérenyi földön ott volt a lehullott verejtéke, de a fáradságért mindig kárpótolta a szőlőből felcsendülő kacagás, az ő szép, vidám, dolgos asszonyának a hangja. Amikor megszületett a fia, diófát ültetett, mikor a kislánya is világra jött, gesztenyefát. A gyerekek nőttek, örömmel jöttek aへgyre, szedték, ették a gyümölcsöt, maszatosak voltak a cseresznyétől, nagyokat hancúroztak a lehullott avarban. Szinte minden öröm itt érte. A birtok terebélyesedett, megvette a szomszéd területet is, szőlőt telepített, a borának messze földön jó híre lett, nem volt gond az értékesítése. Sok munkával jól keresett. Úgy gondolta, a gyerekeinek tanulniuk kell, egyetemre küldte őket.

Először a fiú ment a városba, majd a lány is. Szinte észrevétlenül ott is ragadtak. Megházasodtak, lakást vett nekik aへgy jövedelméből, és unokáik születtek. Egyre kevesebbet jöttek látogatába, szüretre, aへgyre. Ő ritkán ment utánuk a városba, nem szeretett a forgalmas utakat, a nyüzsgést, az ismeretlen emberek tömegét, a lakásba való bezártságot. A felesége hetente ment, vitte a hazai ízeket, hozta a híreket, mesélt az unokákról, és még mindig nagyokat kacagott. Az ember észre sem vette, hogy az a szép, fiatal, vidám asszony már nem is olyan fiatal, már ősz, kicsit megváltozott, néha már nehezebbre esett a munka aへgyen. Többször ült a diófa vagy a gesztenyefa alá a padra, amit az ura készített neki. Az unokák már nem nagyon szerették aへgyet, a tévét keresték, a számítógép érdekeltte őket. A fákat, bokrokat nem ismerték, a madárcsicsergés szokatlan volt nekik. Nem igyekeztek a mamához, a nagypapához, egy tengerparti nyaralás sokkal érdekesebb volt a számukra.

A felesége hirtelen lett beteg, fáradékonnyá vált, sokat fogott, mikor végre elment az orvoshoz, már nem volt segítség. A temetésre még összejött a család, utána egyedül maradt. A napok teltek, hiányzott a kacagás, várta, hogy a gyerekei, unokái meglátogassák, de ez egyre ritkábban történt meg, nem értek rá. Aへgy lett mindene. Szinte már kint lakott. Am ott is, ami eddig elkerülte, minden felbukkant. Új kártevők jöttek, sok növényvédő szerre volt szüksége, ami sokba került. Elfogyott a termés. Jégeső tette tönkre a szőlőt. Minden évben érte valami katasztrófa aへgyet. Elfogyott a pénze, a gyerekeitől nem akart kérni. Bankhoz fordult. Kapott hitelt a házára, aへgyre jelzálogot vett fel. Ezután megbetegedett. A deréka annyira fájt, hogy nem tudott dolgozni. Nem volt, aki aへgyen segítsen neki, ezért leromlott testileg-lelkileg. A hitelt nem tudta törleszteni, megjelent a végrehajtó. Amikor a gyerekei ezt megtudták, mindent elrendeztek. A házát és aへgyet eladták, őt pedig elvitték magukhoz a városba. Aki aへgyet megvette, az nyaralót akar építeni, a szőlőt, a gyümölcsöst kivágni, fűvet akar telepíteni, a pincét, a présházat lebontani. Az öregember elbúcsúzott aへgytől, ami nem egy darab föld volt a számára, hanem az élete. A városi lakásra gondolt, ahol nem fogja látni a napot, nem lesznek madarak, nem lehet szőlőt metszeni, egy ilyen magafajta öregembernek semmi dolga sem volt ott.

A dombtetőn állt, a lenyugvó nap utolsó sugara megvilágította az öreg ráncos arcát, és a fényben felcsillantak a szeméből kigördülő könnycseppek. Eszébe jutott, hogy gyermekkorában sírt utoljára.

Nagy Kanász Anett, 8. osztály
Miroslav Antić iskola, Palics

Kedves Pajtások!

A decemberben érkezett írásokat januárban nyugtázom majd. Addig is szép karácsonyt és havas szünidei élményeket kívánok!

Tomán Mária

Karácsony.
Vass Ádám magyarkanizsai tanuló rajza

Legviccesebb élményem

Kiléptem az udvarra, és egy rózsaszínű levelet pillantottam meg a postaládában. Izgatottan nyitottam ki, mert nekem volt címezve. Valaki azt írta, hogy menjek az áruház elé három órára. Nagyon kíváncsi voltam, hogy ki lehet az az ismeretlen, aki levelet küldött nekem. Ebéd után készülődtem a találkozásra, fürdöttem, szépítkeztem. A testvérem segített a hajamat igazgatni. A ruhaválasztásban is részt vett. Fél háromkor indultam el, s egész úton azon gondolkodtam, hogyan nézhet ki, hány éves, ki lehet az ismeretlen levélíró. Sok kérdést tettem fel magamban. Amikor az áruház elé értem, nem láttam senkit. Leültem a padra és vártam, vártam, vártam. A zsebemben kotorászva harminc dinárt találtam. Újságot vettem. Ránéztem, s megpillantottam rajta a dátumot, április 1-je. Hirtelen összecsuktam az újságot, szétnéztem, hogy lát-e valaki.

Aztán szomorúan hazaindultam. Felesleges volt ennyit idegeskednem. Amikor hazaértem, a testvérem mosolyogva várt. Kérdezősködni kezdett, de választ nem kapott. Siettem a szobámba, ő pedig kuncogva jött utánam. Mikor kinyitottam az ajtót, meglepődtem, mert apu és anyu bent ültek, és nagyon nevettek.

– Áprilili!!! – mondták.

Szégyelltem magam, mert megtudtam, hogy a testvérem ötlete volt az átejts. Azután sokáig neveltünk.

Megmondtam a családomnak, jövőre úgy megréfkálom őket, hogy megemlegetik.

Horváth Sarolta, 6. osztály
Samu Mihály iskola, Óbecse

Humor az osztályban

A hajnali szürkületben megszólalt a telefonos ébresztő. Megint egy új nap kezdődik, gondoltam félálomban.

Már csöngetés után értem be az iskolába. Minden osztályban csend volt. Amikor félve benyitottam a bioszteret, az átható szagok kívül a jókedvű lármája megcsapott. Alig hittem a szememnek. A tanári asztalnál Igor ült. A tanárnőt utánózva szigorúan kérte számon, miért késtem, miért nem kopogtam, mikor tanulom már meg az illetet. Közben a többieket is megdorgálta. Rájöttem, hogy nincs, aki helyettesítse a biológia-tanárnőt, így „csendes foglalkozás” van.

Anita és Ágota a tábla helyett a falra firkált. Denisz és Krisztián zenét hallgatott – elég hangosan. Volt, aki Dórára figyelt, aki divatbemutatót tartott. Az új bordó pelerinjében lejtett, és közben ezt hajtogatta: „Halottat kelteni még nem tudok, de feltűnést már igen!” Árpi egy labdát rugdosott. Időnként a lámpát is megcélózta. Gréta helyben futott. Edzett az őszi futóversenyre. Szimóna a karatés fekete övével fojtogatta Zsoltit. Edvi a sarokban counterozott a számítógépen. Dóri, Szuzsi és Ildi népviseletbe öltöztek, majd a csontvázat is felöltöztették. Közben rá akarták beszélni, hogy fakadjon dala. Sajnos Csonti nem tudta úgy „hasítani” a népdalokat, mint ahogyan ők szokták a fellépéseken.

Erre már én is magamra kaptam a táncosruhámat, ami véletlenül nálam volt. Amikor legjobban belemelegedtem a táncba, kinyílt az ajtó, és mamám rám ripakodott: „Nikolett! Te még mindig itthon vagy? Megint elkésel!”

Az volt csak a humoros, amikor kapkodva szedegettem, kerestem a holmimat a rendetlen szobában! „Csak jókedvet adj, Uram, a többi már magam megoldom!” – sóhajtottam miközben az iskola felé rohantam. Sikertelenül besurrantam a tanárnő előtt. Fáradtan tottyantam a helyemre. Reméltem, hogy a tanárok is olyan humorosak lesznek ma, mint az álomom. Úgy mindenki sokkal jobban járna, nem? És különben is: a humor az élet sója.

Csernák Nikolett, 8. osztály
Moša Pijade iskola, Pacsér

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 13 éves lány vagyok, és van egy óriási problémám. Két fiúról van szó. Az egyikkel járok, de a szomszéd faluban lakik. Két évvel idősebb nálam. Én nem járok diszkóba, ő igen. Félek, hogy ott másik lányokkal is találkozgat. És van egy másik fiú, egyik osztálytársam, akibe fülig bele vagyok zúgva. A barátnőm fölhevítve otthon és megkérdezte tőle, hogy tetszem-e neki. Erre ő nemmel válaszolt. A barátnőm szerint, annak ellenére, hogy a fiú nemet mondott, én biztosan tetszem neki. Úgy gondolja, hogy a fiú fél bevallani, mit érez. Nem tudom, mit tegyek, melyiket válasszam?! Érdemes-e elhagyni egyik miatt a másikat? A másik gondom pedig a szüleimmel kapcsolatos. Nem merem nekik megmondani, hogy van fiúm, mert ha az ilyen téma szóba kerül, az anyukám rögtön ordítani kezd. Így vele nem tudom megbeszélni az ilyen gondjaimat. Kérlek, segíts!

S.O.S. Szerelem”

Válasz:

Kedves S. O. S. Szerelem!

Nagyon nehéz dolga van annak, akinek választania kell, mert bármelyik változat mellett dönt, furkálja, majd a kukac, hogy mi lett volna, ha... Mindenesetre, ha valakibe bele vagy zúgva, akkor a másikkal szakítanod kell, hisz nem szereted! Először le kell tisztáznod az előző fiúval a dolgaiddat, tegyél pontot a történetre, és csak azután nyiss egy új lapot a másikkal kapcsolatban. Hagynod kell még egy kis időt az osztálytársadnak, hogy megeméssze a dolgokat, hogy letisztázza, érez-e irántad valamit, és ha érez, megérjen benne az elhatározás, hogy járjon veled. Az az igazság, hogy én nem vagyok nagyon bizakodó, hisz a ti korotokban a fiúk később érnek be, mint a lányok, és nem biztos, hogy benne felébredt az érdeklődés a lányok iránt. Bármilyen történet is a jövőben, legyél vele kedves és barátságos. Arra is vigyázz, hogy a két szék között ne hogy a földre esél! Én inkább abban bízom, hogy a porondon megjelenik egy harmadik fiú, aki még jobban fölkelte az érdeklődésedet és megdobogtatja a szívedet.

Ami pedig az édesanyádat illeti, ha úgy látod, hogy neki nem fekszenek az ilyen témák, még mindig megbeszélheted a dolgokat a nagymamáddal, a kedvenc nagynéniddel. Ha a felnőttek csődöt mondtak, fordulj a barátnődhöz. Különben is azért vannak a barátnők, hogy megosszuk velük a gondjainkat, bajainkat, örömeinket.

„Kedves Bori Mária!

Én egy 14 éves fiú vagyok, és van egy nagy gondom. Úgy döntöttem, hogy annak ellenére, hogy a fiúk nem nagyon jelentkeznek, én megírom a problémámat.

Arról van szó, hogy szerelmes vagyok egy lányba, akivel lépésről lépésre összekapunk. Amikor együtt vagyunk, mindig veszekedés lesz a vége. Mit tegyek, hogy megjavuljon köztünk a kapcsolat, hogy ne maradjunk annyit? Én megőrülök érte, de nem tudom, mit tegyek, hogy a lányhoz közelebb kerüljek. Ha az iskolában vagyunk, még rosszabb minden. Ezt már mind a ketten megállapítottuk. Nem értjük, miért történik ez. Kérem, segítsen!

Roli”

Válasz:

Kedves Roli!

Nagyon nehéz helyzetben van az, aki az emberek közötti viszonyokat akarja rendbe rakni, megjavítani. A viszályhoz legalább kettő kell, így az elsimításához is legalább ennyi. De ahogy elkezdjük elemezni a helyzetet, nagyon gyorsan rájövünk, hogy a kettőn kívül, emberek csoportja fejt ki hatását erre a párkapcsolatra: barátok, osztálytársak, iskolatársak, testvérek, szülők, szomszédok, rokonok... A beavatkozás lehet nyílt, közvetlen, de lehet rejtett és közvetett is. Tulajdonképpen ti már jó úton vagytok, ami a kettőtök közötti viszonyt illeti: már beszélgettetek a lehetséges okokról, helyzetekről, amelyek kiváltják az egymás közötti szikrákat. Azt is észrevettétek, hogy az iskolával kapcsolatos valami az, ami megnehezíti a köztetek lévő kommunikációt. Lehet, hogy az iskolatársaknak akarjátok kimutatni azt, hogy köztetek nincs semmi sem, sőt, nem is kedvelitek egymást, mert állandóan veszekedtek.

Talán azért, mert az osztálytársak rászállnak azokra, akik vonzódnak egymáshoz? Vagy szégyellitek a többiek előtt az érzelmeiteket? Ezt csak úgy göngyölíthetitek fel, ha ilyen vagy hasonló kérdéseket tesztek föl önmagatoknak, és megpróbáljátok megválaszolni őket. Ha az derül ki, hogy mégsem tudtok együtt lenni, ne búsulj sokáig, mert nagyon sok szép és kedves lány várja, hogy fölfedezzék őket a fiúk.

„Kedves Bizalmas sorok!

Kérlek, segíts! Fontos dologról van szó! Tizenhárom éves lány vagyok, és még nem jártam senkivel sem. Nemrégiben megismerkedtem egy nálam két évvel idősebb fiúval. Nagyon tetszik! Nem tudom, hogyan nyerjem meg. Nagyon kedvesnek látszik. Szép és ráadásul okos is. Ami a legfontosabb, nincs barátnője! Hogyan kerülhetnék közelebb hozzá? Mit tegyek, mert leromlottak az osztályzataim, amióta megismertem. Miért van ez? Kérlek, válaszolj!

Mókus”

Válasz:

Kedves Mókus!

Először is tudnod kell, hogy nem maradtál még le semmőről sem! Előtte az ÉLET, és vár még rád egy-két udvarló, egy-két szerelem. Hogyan nyerjed meg a fiút? Úgy, hogy legyél az, ami vagy: egy aranyos, kedves, mosolygós tini. Ha van elegendő találkozási lehetőségetek, van közös ismerősötök, közös témátok és érdeklődési körötök, és persze ha te is szimpatikus vagy a fiúnak, biztosan sor kerül az ismerkedésre. Sőt arra is, hogy a vonzalmatokat kimutassátok egymásnak. A tanulás pedig azért nem megy, mert az energiádat és az idődet álmodozással töltöd, és nem ismétléssel, tanulással, leckeírással. Ilyenkor sokat segítenek a munkaszokások. Azok, akik megtanultak rendszeresen tanulni, beosztani az idejüket és a tanulnivalót, azok könnyebben átvészelik az ilyen időszakokat. Igyekezzél, annak ellenére, hogy nehezedre esik, mindennap tanulni, megírni a leckeiket. Biztos, hogy ezek után még mindig marad elég idő az álmodozásra is. Például arra, hogy a fiú nevével és szívecskéjével díszítsd a füzeted hátulját. Egy biztos, a fiú sem szeretné, hogy miatta rossz jegyeket kapj. Hogy a szüleidről ne is szóljunk!

Kicsi sarok

Lóugrásban

1	2	3
J R G	Ó S N	A N Ó
V ● G	Á ● Z	H ● V
Á É I	Á K SZ	I L A

Három, a téllal kapcsolatos szót olvashatsz össze a betűkből a lóugrás szabályai szerint.

Karácsonyi dominós

B	L	T	E	E	H
E	Z	E	M	É	S

Rakd a dominókat olyan sorrendbe, hogy egy karácsonyi népszokás neve váljék olvashatóvá. Az első és az utolsó dominót ne mozdítsd el!

Fenyők

1	2		3	4
5		◆	6	
	◆	7		
8	9			
10			◆	
	◆	11	12	
			13	

Vízszintes sorok: 1. Két fenyőfajta, 5. Patás állat, 6. Ha, angolul, 7. Egyénisége, 8. Tengeri emlősök, 10. Nem lát, 11. Könnyeket ... 13. Albert Einstein.

Függőleges sorok: 2. Vés, 3. Egy, németül, 5. Két fenyőfajta, 7. Szereti a hasát, 9. Fejetlen Bea, 12. Igen, németül.

Kitöltőcske

Meghatározások:

1. Fordítva keleti fejfedő (ék. f.),
2. Hinti (ék. h.),
3. Felszakít,
4. Olasz város,
5. Fordítva nem tart rá igényt,
6. Hosszú idő óta.

1					
2					
3					
4					
5					
6					

A rejtvényfejtőknek szól a két kiemelt oszlopba kerülő szöveg.

Anagramma

AMINT

TÁRUL

KÁROS

SOROZ

ÁRGUS

BÖGRE

SUGÁR

TÁBOR

PÁLYA

Képezz a jobb oldalon lévő szavak betűiből új értelmes szavakat, és írd be őket az üres rácsba! Ha jól csináltad, akkor a kiemelt oszlopban egy hagyományos karácsony esti eledel neve alakul ki.

A 39. szám megfejtései

Keresztrejtvény

...az Eiffel-torony pont a virsliárus mellett van.

Írók betűrejtvényekben

1. Móra, 2. Arany, 3. Gion, 4. Deák

Anagramma

Bulgária

Keresztzavak

Vízszintesen: szélörömű, tetőfedés, megtettem

Függőlegesen: szőlőtőke, terefere, szüretelő

Lóugrásban

Ősszel érik, babám, a fekete szőlő.

Kitöltőcske

síelés

Találós kérdések

1. villám, 2. 777-ben, 3. kötélhúzás, 4. a forró víz

A 38. skandináv rejtvény helyes megfejtése:

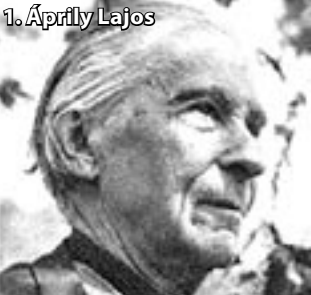
SENT MIKLÓS, MIKULÁS, KRAMPUSZ.

Könyvjutalmat kap:

Péty Roland, Bajmok

Ünnepi versidézetek

1. Áprily Lajos

KERTI BÚTOR-DARAB

1/1

500

ÉSZAK

SZEMÉLY

NORVÉGIA

NYÁR KÖZEPE

FÉM-PÉNZ

MEG-GYŐZŐDÉS

ELŐÁLLÍT

NÉVELŐ

2/2

E. L. T.

EZ

AROMÁJA

50

LEVÉGŐ, GÖRÖGÜL

A. K. Ú.

TELLER EDE

A MÁSIK

VILÁGHÁLÓ

BUDAPESTI EGYETEM

NÓGRÁDI GÁBOR

NAGY PÁROS BETŰI

NAGYENI, SZERBÜL

ÉSZAK

EST ELEJE

TÉL KÖZEPE

DIAMANT

DIAMANT

DIAMANT

DIAMANT

AZONOS IDŐBEN SZÜLETETT

1/2

AGY

MINDEN ÉVBEN

RÁDIUSZ

IGEKÖTŐ

KÁIN TESTVÉRE

VALAMIT TAKAR-GATSZ

ANGOL FÉRFINEV

SZÉN

NEVETNI KEZD!

KIS PATAK SZÖGLETT, SAROK

FÉL ÖT!

ITTRIUM

GRAMM

49

MÓRICZ ZSIGMOND MŰVE

LUXEMBURG

MESSZIRE

TÖR

A VÉGÉN FEST

MUTATÓ-SZÓ

FÉL ÖT!

NÉMETH MÁTYÁS

KIEJTETT BETŰ

HUZZA A LÁBÁT

LUXEMBURG

MESSZIRE

TÖR

A VÉGÉN FEST

NEM ÉN ÉSZAKI SZARVAS-FAJTA

ITTRIUM

GRAMM

DÍSZES APRÓSÁG

CS

CS

FÉRFINEV

SUGAR NAGYON FÉLT

ÖREG FORDÍTVA

KÉN

FRANCIA-ORSZÁG

EME

ORCZY LŐRINC ADY ENDRE

OPTIKUS

SZ

FÉRFINEV

SUGAR NAGYON FÉLT

ÖREG FORDÍTVA

KÉN

FRANCIA-ORSZÁG

CÍMER-MADÁR

NŐI NÉV

M. D. T.

ZAMBIA

HÁMORI OTTÓ

JEMENI KIKÖTŐ

ÜZEM

URÁN

SOK E

ÉSZAK

ISKOLAI ÓRA

DIAMANT

L

GY

TT

SZ

NY

DIAMANT

2/1

HAJAT BODORIT

MÁSET KIVÁNJIA

EGY

A-RE PÁRJA

KERTBEN DOLGOZIK

GÖRÖG-ORSZÁG

FORDÍTVA LÖBETEG-SÉG

NŐNI KEZD!

CIMBORA

NÖVÉNYI, ÁLLATI MA-RADVÁNY (ÉK. F.)

VALAMIT FELOLD (ÉK. H.)

HARAP

KELET

PANCISOVA

KELET

SZAMÁR-HANG

VÁROS-RÉSZ

MAGYAR-ORSZÁG

KIEJTETT BETŰ

EGRI VIKTOR

NAGY ENDRE

A. K. Ö.

PIMASZ

ÖN

KELET

PANCISOVA

KELET

SZAMÁR-HANG

VÁROS-RÉSZ

MAGYAR-ORSZÁG

KIEJTETT BETŰ

EGRI VIKTOR

NAGY ENDRE

A. K. Ö.

ESTI KORNÉL

ANNÁL LEJEBB

VALÓSAN ÁBRÁZOLT

NŐI NÉV

ADA ELEJE

A MŰLT IDŐ JELE

VIZINÖVÉNY

ÚJVIDÉK

OROSZ HEGYSÉG

HELYE-SERBEN

NYUGAT

LÁNGOL

ÁZSIAI TÓ

S. H.

ADA ELEJE

A MŰLT IDŐ JELE

VIZINÖVÉNY

ÚJVIDÉK

OROSZ HEGYSÉG

HELYE-SERBEN

SZABÓ MAGDA

REGÉNYE

VATIKÁN

PER KÖZEPE

DEHOGY!

CS

KINYILVÁ-NÍTANÁ

HELYET FOGLAL

OROSZLÁN-NÉV

IGE-VÉGZŐDÉS

NÉMETH ZOLTÁN

ÜZENET ELEJE

JUTTAT

LITER

TETŐFEDŐ

IGEKÖTŐ

OROSZLÁN-NÉV

HIÁNYOSAN ÁTAD!

MEG-SZOLÍTÁS

NORD

FÉRFI-RUHADARAB

EME

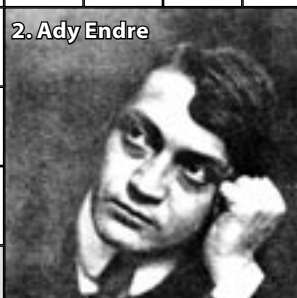
ARGON

NITROGÉN

AUSZTRIA

HERÉLT KOS

2. Ady Endre

Sony Ericsson Z550i

Ez évi utolsó bemutatónk alanya egy igazi unisex telefon. Ami annyit jelent, hogy fiúk és lányok kezében egyaránt jól mutat.

Legalább is véleményünk szerint.

A svéd-japán gyártó az utóbbi időben igencsak nekiindult, mostanában ugyanis folyamatosan sorakoztatják az újdonságokat. Ebből a legeslegújabb sorozatból való a címünkben említett kagylótelefon is.

A fedőlap

A fedőlapon található kékes háttérvilágítású, egyszínű kijelző tökéletesen elegendő a legfontosabb tudnivalók (pontos idő, az akku állapota, térerő) közlésére, ráadásul az akkumulátor üzemidejére is jótékony hatással van, mert kevés áramot fogyaszt. Érdekes aktiválni az úgynevezett „takarékos módú óra” funkciót, mert így nem kapcsol le teljesen a kijelző, hanem halványan mindig látszik az idő, vagy egy-egy elmulasztott esemény (nem fogadott hívás, el nem olvasott SMS) jelzése. Jó szokás szerint a kis képernyő rövid időre kivilágosítható a hangerőgombok megnyomásával.

A fedlap belső részén található kijelző 262 ezer szín megjelenítésére képes. Miután a megjelenítő csak 29x32 mm-es, ezért igen szép a képernyő rajzolata, bár a napfény ezen a kijelzőn is kifog, amely főleg fényképezéskor jön rosszul.

Menü

A menürendszer nem mutat különösebb újdonságot. A gyártó a korábbi, jól bevált séma alapján építette fel a Z550i belső szerkezetét, tehát aki már használt valaha Sony Ericssont, az pillanatok alatt ebben is el fog igazodni. De amúgy is hamar megtanulható. A sebességre nem lehet panasz, a funkciók azonnal megnyílnak. Ez a készülék már arra is képes, hogy önmagától frissítse saját szoftverét, amennyiben felkapcsolódz vele az internetre. A gombosor legalsó részén, bal oldalon található a gyorsmenü billentyűje, amellyel előválaszthatóak az elmulasztott események.

Kamera

A fedőlapon elhelyezett 1,3 megapixeles kamera jó fényviszonyok esetén remek képeket csinál, rossz fényviszonyok esetén pedig... nos, talán be sem kell fejezni a mondatot. Van négyszeres digitális zoom, vaku viszont nincs. Videofelvétel is készíthető, bár nem lélegzetelállító minőségben.

Zene

A médialejátszó arra hivatott, hogy zenét hallgassunk és videókat nézzünk. Ebből az első pont teljesül inkább, hiszen tökéletesen tisztán szólnak meg az MP3-as zenék, a gond csak az, hogy meglehetősen halkan. A zenét vagy fülhallgatón (sztereóban), vagy a hátlapban levő hangszóróval (monóban) élvezheti a tulaj.

A készülékhez kapott fülhallgató közepes minőségű.

Video, rádió

A mozgókép lejátszása viszont... hmmm... Szóval erősen vitatható. Finomabban szólva: igazán lehetne jobb is. A Sony Ericsson Z550i büszke tulajdonosa az igen jól működő, RDS funkcióval felvértezett FM rádióval viszont igen csak vigasztalódhat. Erre már azt lehet mondani: ez igen!

És mi van még?

A naptár sajnos nem túlságosan meggyőző. Az ébresztőóra egyetlen ébresztési időpontot képes megjegyezni, ám itt végre van ismétlődés a beállított napokon. A szundi szokás szerint ebben a telcsiben is 9 perces. Ami annyit jelent, hogy ha az első csengetésre nem ugrasz ki az ágyból, 9 perc múlva újra kezd az ébresztést.

A számológép nem mutat újdonságot, a szokásos. Aztán van még stopperóra, rezgéses hívásjelzés, és még sok olyan dolog, ami egy ilyen telefontól elvárható.

Játékok

A három beépített játék egyike sem fog elkápráztatni, és főleg meglepni. Hiszen a már ismert zenés tetris (QuadraPop) mellett egy alapszintű blackjack és egy puzzle került a telefonba. Igaz, van lehetőségünk újabb alkalmazások letöltésére is.

Akku

A hátlap alatt a lítiumion akkumulátor egész jól állja a sarat, normál használatot feltételezve 3-4 napig is bírni fogja a telep. A töltést már a széles csatlakozóval ellátott berendezésekkel ejthetjük meg.

Összegezés

A Z550i formatervezési szempontból nagyot lépett előre, tartalmilag azonban csak a kijelző és a kamera terén tudott újdonságot mutatni. Kár, mert ennél egy picivel azért többet vártunk tőle. Ám a csinos külső miatt akár tarolhat is a hazai kamerás és összecusukható telefonra vágyók körében.

Az mts (064-es hívószámú) hazai szolgáltatónál vásárolhatod meg, úgy 9000 dinárért.

MESETRAGACS

Örültség a hótakarón

Hómobil

Ne ess kétségbe, ha a télen ezt a szót hallod: snowmobil! Ez ugyanis a hómobil angol neve, és a legtöbb téli üdülőközpontban csak ezen a néven ismerik.

Ezek a téli járgányok nem akármilyen szerkentyűk ám! A legdrágábbak, a legújabbak egy-egy jó havas terepen akár 200 km/órás sebesség fölötti tempóra is képesek, és több mint 40 féle változatuk létezik.

Elsőként a sarkkutatók használták ezeket a járműveket, napjainkra azonban közkedvelt téli sporteszközzé váltak.

1997 óta (amikor az első téli motorosszán-versenyt rendezték Kaliforniában, a Nagy-Medve-tónál) már világ- és országos bajnokságokat is rendeznek, méghozzá különböző versenyágokban.

A nagyobb, felkapottabb svájci, francia és olasz síparadicsomokban rendszeresen tartanak úgynevezett Snowmobil-Freestyle vetélkedőket. Ezeken nem a sebesség, vagyis az elsőként történő célba érés a legfontosabb, hanem a sítalpas hómobilokkal bemutatott akrobatikus elemek, melyek sorában bizony már a szaltó is szerepel. A motoros szánosok nemcsak akrobatikus mutatványokban mérkőznek, hanem ügyességi, terepi és gyorsasági versenyágokban is. Mint már az imént mondtuk, a legjobb gépek sebessége az ilyen versenyeken bőven 200 km/h fölött jár.

A snowmobile azért mégiscsak a skandináv országokban a legnépszerűbb, ahol 345 000 bejegyzett motoros szánt használnak. A legismertebb gyártók például a Ski-Doo, a Bombardier vagy éppen a Polaris. 1968 óta pedig a Yamaha is beállt a sorba. A legnagyobb gyártó azonban a kanadai-francia Bombardier.

Ha érdekel a hómobil, és talán a jó félévi bizonyítványért egy egyhetes telet is kilátásban van, akkor még csak annyit teszünk hozzá, hogy idehaza a Zlatiboron, a Kopaonikon és Divčibaren találkozhatsz velük. Sőt: egy-egy órára bérelhetsz is hómobilt.

Persze azért ne kezd mindjárt a legerősebb fajtával...

Apró hírek a világ négy sarkából

Mint általában ilyen tájt, Túr Pistát, a Jó Pajtás világcsavargóját ezúttal is néhány napos Föld körüli riportútra küldtük. Kapott egy fényképezőgépet meg golyóstollat, noteszt és útilaput a talpára. Tegnap hulla fáradtan futott be a szerkesztőségbe. Íme mi látott, mit tapasztalt útja során.

Kuba. Íme a grimaszok világbajnoka, bizonyos Gonzales. Emberünk egy cukornád-ültetvényen dolgozik, és amikor esik az eső, mást sem tesz, mint a tükör előtt gyakorolja a grimaszokat.

Hongkong. Túr Pityu épp akkor érkezett a helyszínre, amikor a vízisízés ázsiai bajnokságát tartották. Mégpedig egy egészen különleges, új versenyszámban: a tömeges sízésben. A bajnokok a házigazdák lettek, akik ugyan nem hagyományos deszkán, hanem egy különleges, strapabíró, felfújható eszközön vízisíztek. Pistának nem volt ideje megszámolni, hogy hányan voltak a lélekvesztőn. A fotót szemlélve tedd meg te helyette.

Anglia. Riporterünk gyér angol nyelvtudása is elegendő volt ahhoz, hogy megértse, min vitatkozik a két atyafi:
– Döntsük el már végre, merre bringázunk: előre vagy hátra!
– Na jó, de előbb mondd meg nekem, mi van elől és mi van hátul!

Franciaország. Térdre borulva imádkozik a kapus:
– Istenem, be ne menjen, be ne menjen!
Hát végül mégis bement!

Banglades. Ez nem cirkuszi mutatvány! A két fickó a közeli falu piacára igyekszik, méghozzá abban a reményben, hogy túlad a műanyag vödörökön. Ugyanis jön az esős évszak, és arra felé sok háznak beázik a teteje...

Ausztrália. Íme a tenisz jövője világbajnoka! Még ott a cumi a szájában, de már akkora tenyereket üt az öcsi, hogy a labda még a hálót is átrepüli. Ilyen zseni ifjúkorban már ez is derék teljesítménynek számít.

Hollandia. Se nem súlyemelők, se nem díjbirkózók, se nem súlylökő izomkolosszusok. A fővárosi Ajax focicsapat vérmes szurkolóit láthatjuk itt, amint kedvenceiket buzdíjtják szivacsbetétes, különleges pulcsijukban.

Szaúd-Arábia. Ali Bin Mula nagyon szeretett volna síelni. Egyszer egy tévéhíradóban látott ilyen csodát. Csakhogy ennek volt egy nem csekély akadálya: országában még senki sem látott havat. Ám ő akaratos ember hírében áll, és ezért elhatározta: a 60 fokos, kietlen sivatagban fog szórakozni a Norvégiából behozott sítalpakkal. Az új sport neve: homokbuckasízés.

Brazília. Fernando víziszonyban szenved. Viszont jó hírű autóversenyző. Mit tehet, amikor a futam napjára záport jósolnak? Ezt: mindig tart kézközelben egy esernyőt. Arra az esetre, ha megerednek az ég csatornái.

Svájc. Az egyik svájci tavon a reggeli órákban egy ottani nyugdíjas evezget. De nem egyedül ám. Minden vízitúrájára elkíséri kedvence, Mici cici!

Lengyelország. No, majd szidja ám az anyukája ezt a kölyköt! Nem más sportot választott magának, mint a gokart nevű autón való versenyzést. Amúgy nem veszélyes a száguldás, hisz kicsi a járgány, és alig halad 50 kilométeres sebességgel. Csakhogy e verseny napján kitaró eső áztatta a hegyi pályát, és a vetélkedőt már nem lehetett lemondani. Íme az eredmény: mondja meg valaki, hol ér véget az autó, és hol kezdődik a sofőr!

USA. Autó a háztetőn. Valóban: milyen más címet adhatott volna riporterünk ennek a képek? A szerkesztő azonban a várt dicséret helyett csak dorgálta a száguldó riportert: – Meg kellett volna érdeklődnöd, hogyan került oda! Így csak találgathatjuk különc dísz-e a háznak, vagy baleset következménye.

Csókától Gunarasiig

Mintegy 4000 résztvevő a 32 saktornánkon

Közel négy évtizede, pontosabban 39 évvel ezelőtt kezdődött el és évről évre népszerűbbé vált szerkesztőségünk saktornája. Mivel addig nem volt tartományunkban hasonló vetélkedő az általános iskolások számára, vajdasági bajnokságnak tekintették szakkörökben ezt a szerkesztőségi tornát. A selejtezőket követően 12 fiúcsapat találkozott Csókán 1968 decemberében. A két napig tartó küzdelem után az újvidéki József Attila iskola négytagú együttese lett az első. Egy hajszállal megelőzte a csókaikat, vagyis azzal lett bajnok, hogy az egymás közti meccsükön jobb eredményt ért el, egyébként mindkét csapat 36,5-36,5 pontot szerzett. A vendégeket a csókai gyerekek szállásolták el éjszakára – így sokan összebarátkoztak – este pedig 26-uk ellen szimultánt játszott e sorok írója, s egyedül a hazaiak üdvöskéjének, Kajári Irénkének sikerült partit nyernie. A második versenyünk a diákolimpia miatt nem a következő, hanem csak az 1970/71-es tanévben került megrendezésre. A harmadiktól kezdve a lányok külön csoportban kezdtek versenyezni.

A gunarasi Dózsa György iskola tornaterme is megtelt

váló sakkversenynek pedig összesen csaknem 4000 résztvevője volt. 2001-től lényeges újítást vezettünk be: egyéni versenyt szervezünk (külön a fiúk, külön a lányok részére), így nemcsak azok az iskolák küldhetik el versenyzőiket, akiknek komplett csapatuk van, hanem akár egy-két sakkozóval is felléphetnek. Az egyéni teljesítmények alapján kialakítjuk a fiúk és lányok csapatsorrendjét, továbbá a legeredményesebb iskolák rangsorát is.

Számos sakkreménység sorakozott fel a 32 vetélkedőn és küzdött a Jó Pajtás serlegeiért, trófeáiért és különféle ajándékaiért, néhányan közülük igen magasra szárnyaltak: országos bajnokok, válogatottak, európai és világversenyek résztvevői lettek. A topolyai **Márkus Róbert** gyerekkorában korosztályos Európa-bajnokságon és világbajnokságon is említésre méltó eredményt ért el, felnőttként a Világkupán is szerepelt, a sakkolimpián pedig az országos válogatott tagjaként a legeredményesebb volt az újvidéki **Dragan Šolakkal** együtt (aki szintén jó néhányszor a legjobb volt a sakkversenyünkön és nagy nemzetközi tornák is szerepelt). A lányok közül a zentai **Domány Zsófia** és **Gebejes Anna** a századfordulón egyéniben és csapatversenyben kétszer is megelőzték a verhetetlen-

nek tűnő csúrogiakat. A későbbiek folyamán nemcsak az országos bajnokságokon tűntek ki, hanem nemzetközi hírnévre is szert tettek. Domány a magyar válogatottban is fellépett, és aranyérmes lett az Európa-bajnokságon.

A bajnokok listája

Az alábbiakban közöljük a győztesek listáját és felsoroljuk hol és mikor rendeztek Jó Pajtás-tornát.

1968/69-es tanév: a színhely Csóka, győztes az újvidéki József Attila iskola csapata.

1970/71: Újvidék (József Attila iskola) – 1. Jovan Popović (Csóka)

1971/72: Szabadka (Ivan Goran Kovačić iskola) – 1. Sonja Marinković (Szabadka); lányok: 1. Ivan Goran Kovačić (Szabadka)

1972/73: Újvidék (sakk-klub) – 1. Novi grad (Szabadka); 1. Novi grad (Szabadka)

1973/74: Tornyos – 1. Október 20. (Verbász); 1. Stevan Sremac (Zenta)

1974/75: Topolya (Április 20. iskola) – 1. Jovan Popović (Csóka); 1. Petar Kočić (Temerin)

1975/76: Temerin (Kókai Imre iskola) – 1. Jovan Popović (Csóka); 1. Vladimir Nazor (Palics)

1976/77: Zenta (Emlékiskola) – 1. Jovan Popović (Csóka); 1. Petar Kočić (Temerin)

1977/78: Moravica – 1. Petőfi brigád (Kúla); 10. Petar Kočić (Temerin)

1978/79: Temerin (Kókai Imre iskola) – 1. Petőfi Brigád (Kúla); 1. Vladimir Nazor (Palics)

1979/80: Bajmok – Sonja Marinković (Újvidék); 1. VIII. Vajdasági Rohambrigád (Szabadka)

1980/81: Zenta (November 11. iskola) – 1. November 11. (Zenta); Đura Jakšić (Csúrog)

1981/82: Újvidék (Sonja Marinković iskola) – 1. Dositej Obradović (Omoljica); 1. Đura Jakšić (Csúrog)

1982/83: Topolya (Csáki Lajos iskola) – 1. Slobodan Bajić (Sremska Mitrovica); 1. Đura Jakšić (Csúrog)

Címoldalunk az 1984. évi versenyről

Két évtizeden át kétnapos volt ez a vetélkedő, és amikor érezhetően növekedett a résztvevők száma, az első napon selejtezőket játszottak, és másnapra csak a döntősök maradtak a helyszínen. Eleinte a csókaik domináltak, fiúcsapatuk négyszer első lett, közben Szabadkára és Kúlára is került két-két bajnoki cím. A lányoknál a szabadkaik meg a temerinek diadalmaskodtak, de amint bekapcsolódtak a csúrogiak (1981-től) szinte nem lehetett leszedni őket az első helyről. Az egyre súlyosbodó gazdasági helyzet miatt 1987-től 1994-ig szünetelt a verseny, s azóta (a bombázás és egyéb nehézségek miatt 1999 kivételével) folyamatosan tart, egyre nagyobb létszámmal, úgyhogy az utóbbi öt találkozóznak mintegy 1000, a 32. évről évre színvonalasabbá

Gebejes Anna és Domány Zsófia a győztesnek járó serleggel

Danijela Petrović háromszoros győztes

Boško Tucakov, a csúrogiak mestere

Márkus Róbert üdvözlőlapja az 1995-ben megrendezett világbajnokságról

Muci Géza, az első versenyünk legjobbjá

1983/84: Újvidék (József Attila iskola) – 1. Tömörkény István (Tornyos); 1. Đura Jakšić (Csúrog)
 1984/85: Palics – 1. Ivo Lola Ribar (Szabadka); 1. Đura Jakšić (Csúrog)
 1985/86: Újvidék (Nikola Tesla iskola) – 1. Csáki Lajos (Topolya); 1. Emléiskola (Zenta)
 1986/87: Tornyos – 1. Vuk Karadžić (Bács); 1. Đura Jakšić (Csúrog)
 1993/94: Zenta (Thurzó Lajos iskola) – 1. Jovan Popović (Újvidék); 1. Đura Jakšić (Csúrog)

1994/95: Csóka – 1. Vasa Stajić (Újvidék); 1. Đura Jakšić (Csúrog)
 1995/96: Pacsér – 1. Đura Jakšić (Csúrog); 1. Đura Jakšić (Csúrog)
 1996/97: Újvidék (Vasa Stajić iskola) – 1. Đura Jakšić (Csúrog); 1. Đura Jakšić (Csúrog)
 1997/98: Csantavér – 1. Đura Jakšić (Csúrog); 1. Đura Jakšić (Csúrog)
 1999/2000: Szabadka (Széchenyi István iskola) – 1. Đura Jakšić (Csúrog); 1. November 11. (Zenta)
 2000/2001: Zenta (Thurzó Lajos iskola) – Egyéni bajnok: Veselinov (Verbász), csapat: 1. Vuk Karadžić (Bajmok); lányok: Domány (Zenta), csapat: 1. November 11. (Zenta)
 2001/2002: Péterréve – Savanović (Veternik), 1. Đura Jakšić (Csúrog); Trivunović (Futak), 1. Đura Jakšić (Csúrog)
 2002/2003: Magyarkanizsa – Savanović (Veternik), 2. Domány a fiúk között, 1. Đura Jakšić (Csúrog); Gatarić (Csúrog), 1. Đura Jakšić (Csúrog)
 2003/2004: Törökkanizsa – Gabrić 1. Kizúr István (Szabadka); Gatarić (Csúrog), Đura Jakšić (Csúrog)
 2004/2005: Óbecse (Samu Mihály iskola) – N. Roganović (Verbász), 1. Petar Petrović Njegoš (Verbász); Petrović (Csúrog), 1. Đura Jakšić (Csúrog)

2005/2006: Csóka – Šekularac (Újvidék), 1. Kosta Trifković (Újvidék); Sekulić (Őrszállás), 1. Đura Jakšić (Csúrog)
 2006/2007: Verbász (sportközpont) – Desnica (Torzsa), 1. Đura Jakšić (Csúrog); Petrović (Csúrog), 1. Đura Jakšić (Csúrog)
 2007/2008: Gunaras – Ágoston Áron (Zenta), 1. Đura Jakšić (Csúrog); Petrović (Csúrog), 1. Đura Jakšić (Csúrog)
 Az iskolák összesített csapatversenyét, amióta ezt bevezettük, mindig a csúrogiak nyerték. A felsorolásból kitűnik, hogy legtöbbször – hatszor – Újvidéken, Zentán négyszer, Csókán és Szabadkán háromszor szervezték meg a Jó Pajtás sakkversenyét. Egyéniben a csúrogi Danijela Petrović tartja a rekordot: háromszoros bajnok, egyszer pedig második lett. A vetélkedőt jövőre Apatinban folytatjuk és reméljük még sokáig tartani fog!

Piszar József

Ágó Katalin – valaha résztvevője volt versenyünknek, majd a November 11. iskola csapatával jelent meg számtalanszor tornáinkon – az idei győztes Ágoston Áronnal

A kezdetről, a Csókán megrendezett elsőről lemaradtam. Pedig szerettem volna ott lenni. De a házi bajnokságon Tamás Laci, Janković Miki, Čolović Aco és Borsos Ati jobbak voltak nálam, ők képviselték az újvidéki József Attila iskolát. Ma sem tudom, mikor voltam szomorúbb. Akkor, amikor nélkülem utaztak el, vagy amikor bajnokokként tértek haza, és hozták a serleget, melynek elnyeréséhez nem járultam hozzá.

Elhatároztam, hogy a következő tornán ott leszek. Elkezdtem komolyan sakkozni, és beverekedtem magam a csapatba. De a következő évben a Diákolimpia selejtezői voltak műsoron, a rákövetkezőben pedig már kiiregedtem, középiskolás lettem. A hiányérzet tehát maradt. Idővel – évek, évtizedek múltak el – távolra kerültem a sakktól.

Aztán az idén ott találtam magam Gunarason. És azt láttam, hogy a mai gyerekek szebben, képzetesebben sakkoznak, mint annak idején mi. Nyugodtak, kimértek, megfontoltak, okosak, illedelmesek... Látszik rajtuk a családi nevelés, a gyerekszoba. Külön világot képeznek. Olyant, melyről az öszülők szokták nosztalgizva mondogatni, hogy a „mi időnkben...”. A mi időnk – láttuk Gunarason – továbbra is tart. És többen meg jobban viselik gondját, mint a mi időnkben. Jó, hogy így van! De továbbra is fájó, hogy amikor ez kezdődött, én nem lehettem ott.

Buzás Mihály

Milyen ajándékozó vagy

1. Mi a véleményed az adventi naptárról?

- a) Nélküle elképzelhetetlen a karácsony előtti időszak.
- b) Nincs sok értelme.
- c) Én mindig kapok, de én soha nem veszek senkinek.

2. Már előre érdeklődsz, kinek mi szerezne örömet?

- a) Soha.
- b) Mindig előre érdeklődöm.
- c) Azt veszek, amire jut pénzem.

3. Minek alapján vásárolsz ajándékot?

- a) Nincsenek szempontjaim.
- b) Mindenkinek azt veszek, amire szüksége van.
- c) Igyekszem mindenkinek a titkos vágyát teljesíteni.

4. Szerinted milyen a tökéletes ajándék?

- a) Méregdrága.
- b) Hasznos.
- c) Amit nem tudok megvenni magamnak, viszont vágyok rá.

5. Elárulod a szeretteidnek, hogy mit rejtenek a csomagjaid?

- a) A szüleimnek igen, de a testvéremnek nem.
- b) Soha.
- c) Mindig elárulom, nem tudok titkot tartani.

6. Mit szeretnél kapni az idén?

- a) Plüssmacit/számítógépes játékot.
- b) Könyvet.
- c) Ruhát.

7. Tudod, hány személynek kell ajándékot vened?

- a) Mindig az utolsó percekben számolom össze.
- b) Pontosan, évek óta tudom.
- c) Attól függ, nekem mennyien vesznek.

PONTOZÁS			
	a	b	c
1.	3	1	2
2.	1	2	3
3.	1	2	3
4.	2	3	1
5.	3	2	1
6.	2	3	1
7.	1	3	2

Hamarosan itt a karácsony, az ajándékozás elkerülhetetlen.

Te is kapsz, és te is adsz ajándékot. Már tudod, hogy nem mindegy milyet, mert a legapróbb tárgy is kifejező, sok mindent elárul rólunk. Tesztünk alapján megtudhatod, te milyen ajándékozó vagy.

Értékelés

7 és 10 pont között: Maximalista vagy, már hetekkel, hónapokkal előbb keresed a megfelelő ajándékot, és rendszerint a végén még sem találod el senkinek az ízlését. Viszont az is igaz, hogy te sem kapsz mindig kedvedre való ajándékot. Ne szomorodj el, még változtathatsz a dolgokon! Talán éppen az idén kerül sor a változásra, aminek már nagyon itt volt az ideje.

11 és 14 pont között: Pontosan tudod, hogy mit szeretnél, nagyon racionalista típus vagy, akit nem igen hatnak meg az ajándékok. Nem veted el az ajándékozást, de csak hasznos tárgyakat szeretsz adni és kapni. Sokszor már az idegeidre megy az ünnep előtti készülődés, és kicsit el is ítéled, hogy az ünnep csak az ajándékokról, a tárgyakról szól.

15 és 21 pont között: Borzasztóan szeretsz ajándékot készíteni, és igyekszel mindenkinek azt venni, amire vágyik. Ezért aztán te is sok ajándékot kapsz. Te legszívesebben azt szeretnéd, ha minden hónapban karácsony lenne, annyira szeretsz meglepetéseket szerezni. Romantikus típus vagy, és sok a barátod.

HOROSZKÓP

Kos (III. 21.–IV. 20.)

A héten meglepően jó lehetőségek várnak rád. Ha odafigyelsz, érdemes a kínálkozó alkalmakat kihasználni. Most sok minden új megvilágítás alá kerülhet! Biztosan akad anynyi idő, hogy lassan készülj az ünnepekre! Nem volna jó, ha felkészületlenül érnének. Tudod, az utolsó pillanatban már nem tudsz olyan dolgokat szerezni a szeretteidnek, amikre vágnak vagy szeretnél, hanem ami még kapható.

Bika (IV. 21.–V. 20.)

A napokban bízatsz a szerencsédben és természetesen a szorgalmadban is. Jó volna azért, ha egy idő után magad is belátnád, hogy ez a nagyon is felesleges hajsza csak elrabolja az idődet és az erődet. Ez az időszak ugyanis nem fog hozni kimagasló eredményeket, különösebb sikereket, még ha megfeszülsz, akkor sem. Tevékenykedj a megszokott tempóban.

Ikrek (V. 21.–VI. 21.)

A szerelmi kalandok most a szokásosnál jóval nagyobb kockázatot jelentenek. Sok türelemre lesz szükséged, ha el akarod kerülni a kellemetlen vitákat. Próbáld meg mindent úgy szervezni, hogy ne tekinthessenek önzőnek.

Rák (VI. 22.–VII. 22.)

Már eljutottál oda, hogy némely ügyekben szívesen kikéred szüleid tanácsát. Tudod, bízhatnál az ítéletükben, mert elfogulatlanok. Az sem lenne utolsó, ha csak egyszerűen meghallgatnád őket! A barátokkal, rokonokkal légy egy kicsit óvatosabb! Vannak dolgok, amik rájuk igazán nem tartoznak.

Oroszlán (VII. 23.–VIII. 23.)

Sok új kapcsolatot létesítesz ezekben a hetekben. Ezek a kapcsolatok értékessé válhatnak a későbbiekben, ha most okosan beszélsz és viselkedsz. Nem ártana, ha a közlekedésben óvatosabb lennél. Szép dolog, hogy szeretsz kockáztatni bizonyos helyzetekben, de a közlekedés nem a legalkalmasabb hely bebizonyítani elsőbbségedet.

Szűz (VIII. 24.–IX. 23.)

A jövőtől nem kell félni, ajánlatos lenne inkább megtervezni azt. Lehet, hogy bizonytalannak érzed magad, pedig semmi okod sincs rá. Alaptalan a félelmed, hiszen nem kell különösebb változásokra odafigyelni. Arra azonban vigyázz, hogy ezek a félelmek minél ritkábban kerítsenek hatalmukba. Ha többször képzelsz el egy adott helyzetet, nagyobb lesz a valószínűsége, hogy az meg is valósul.

Mérleg (IX. 24.–X. 23.)

Ezen a héten lehetőleg légy elnézőbb! Ne kritizálj másokat, főleg ha boldogok a szerencsétlenek! Ha lehetőséged adódik, te sem zárkózol el a kalandoktól. Akármilyen csélcspap vagy, érthetetlen módon szimpátiád kényeztet, szinte a tenyerén hordoz.

Skorpió (X. 24.–XI. 22.)

Teljesen felesleges az állandó vitatkozás, hiszen így akkor is felidegesíted magad, ha egyébként tökéletes napnak néznél elébe. Különben is tartalékolj az erődet, mert sokkal fontosabb dologban lesz rá feltétlenül szükséged. Ahhoz, hogy kimássz ebből a cseppet sem kényelmes slamasztikából, minden erődet meg kell mozgatni.

Nyilas (XI. 23.–XII. 21.)

Az a bolygóállás, amely azt mutatja, hogy mozgalmas és sikeres időszaknak nézel elébe, huzamosabb ideig tart. Nem kell erőlködnöd, küzdened, mert az alkalmak, lehetőségek, események szép sorban, maguktól jönnek, neked csak észre kell venni és élned kell velük. Mint minden változás, ez is fáradtsággal jár, az eredmény azonban kárpótol majd.

Bak (XII. 22.–I. 20.)

Igen értékes lehetőségnek nézel elébe, feltevé, ha hagyod meg is valósulni. Most minden megy, mint a karikacsapás, egyáltalán nem kell görcsölni, vagy fölöslegesen aggodalmaskodni. Például örömet okoz egy családi esemény, kellemes érzésekkel társulva. Jó alapot gyűjtesz a későbbiekhez is, de nem lenne utolsó dolog, ha a szeretteidet is meglepnéd, nemcsak magadat. Tudod, a karácsony egymás megajándékozásáról is szól!

Vízöntő (I. 21.–II. 19.)

Nem kell hitelt adni mindenfajta kósza hírnék. Ugyanis minden csalódásnál vagy bosszúságnál kiderülhet, hogy korán ítéltél, és persze tévesen. Egyáltalán nem kell attól félned, hogy a legjobb barátaid ártanak neked a legtöbbet. Egyetlen nagy horderejű feltétele van csak ennek, meg kell változtatnod a nézeteidet és az emberekkel való kapcsolatrendszeredet.

Halak (II. 20.–III. 20.)

Attól még, hogy nemet is mersz mondani, nem áll minden a feje tetejére. Sőt némi tiszteletet is felfedezhetsz az ismerőseid viselkedésében, mert látják, hogy nem dobálhatnak ezentúl. Egyébként ne szégyellj ügyetlenségedet, gyakorlatlanságodat. Ha elkerülhetetlen a kihívás, hivatkozz arra, hogy valahol mindig mindent el kell kezdeni.

Aranykoporsó

MÓRA FERENC regénye nyomán
írta CS. HORVÁTH TIBOR,
rajzolta FAZEKAS ATTILA

(FOLYTATJUK)

Aranykoporsó

(FOLYTATJUK)

Genetikai hiba

Utazó ügynök betér egy vidéki tanyára, és csodálkozva látja, hogy a ház körül csupa háromlábú csirke szaladgál.

– Ezeknek a csirkéknek meg mi a bajuk? – kérdi a házigazdától.

– Semmi. A fiam genetikus, ő tenyésztette ki őket.

– Persze, logikus, hiszen a csirkének a combja a legértékesebb része, ezeknek meg három van – mondja az ügynök – és az ízük is jó?

– Azt nem tudom, mert még egyet sem sikerült elkapnunk.

Kakas

Pistike kérdi az anyját:

– Anyu, a kakas tojik tojást?

– Nem, kisfiam.

– Nem akar, vagy nem tud?

Őslénytan

– Melyik a legősibb állat a világon?

– ???

– A pingvin, mert az még fekete-fehér.

Szó szerint

A szupermarketben a biztonsági őr csodálkozva látja, hogy egy hölgy a zöldséges részlegnél telerakja a kosarát uborkával, majd amikor megtelt, visszarakja a polcra. Miután a nő ezt vagy háromszor ismétli, odamegy hozzá és megkérdi, mit csinál.

– Ma voltam kozmetikusnál – mondja a nő –, és azt mondta, jót tesz az arcbőrömnek az uborkapakolás...

Jó üzlet

A skót új kalapban megy haza, amely olyan nagy, hogy a fél arcát eltakarja. A felesége megkérdezi:

– Mac, miért vettél ilyen hatalmas kalapot?

– Szerencsém volt. Ez a kalap ugyanannyiba került, mint egy másik, amelyik két számmal kisebb volt!

Gondtalan gyerekkor

Anya kérdezi a gyerekeitől:

– Mi az, gyerekek? Miért nem játszottok? Miért ültök itt ilyen elkeseredetten?

– Azt játszunk, hogy felnőttek vagyunk!

Fogyókúra

A fogyókúrázó kolléganő egy hatalmas péksüteménnyel érkezik a munkahelyére. A munkatársa megkérdi:

– Úgy tudtam, fogyókúrázol?

– Persze, de ez most más. Reggel elmentem a pék mellett kocsival, és a kirakatban megláttam ezt a sütit. Olyan hívogató, hogy megfogadtam: ha van parkolóhely az üzlet előtt, akkor megveszem. És képzeld, volt üres parkolóhely! Alig kerültem nyolcat!

Jó páciens

– Doktor úr, egy éve voltam magánál a reumámmal. Akkor azt mondta, kerüljem a nedves helyeket.

– Így van – mondja az orvos.

– Most azt szeretném kérdezni, hogy megfürödhetek-e már?

Artista

A cirkusz igazgatója telefonál:

– Tehát ön artista, és szeretne nálunk dolgozni. Mit tud még?

– Énekelek, biciklizek, táncolok, zsonglőröködöm.

– Még valamit?

– Trombitálni is tudok.

– Sajnálom, de ez nagyon kevés.

– Kevés? Mit akar még egy elefánttól?

Gyermeekáldás

Egy meglehetősen ittas alak dülöngélve lép be az új év első napján az anyakönyvi hivatalba. Nagyokat csuklik, majd így szól:

– Hölgyeim, uraim, ikreim születtek!

– Miért mondja, hogy hölgyeim, uraim? Hiszen csak egyedül vagyok a szobában – jegyzi meg az anyakönyvvezető.

– Hű, az áldóját! – motyog az alak. – Akkor hazaszaladok, hátha nem is ikrek!

Szépirodalom

– Ki írta a Toldit?

– Tanár úr, kérem, nem én írtam.

– Na megállj, te haszontalan, küldd be apádat!

Másnap jön a papa.

– Kérem, az ön fia egy szemtelen, pimasz csavargó. Azt kérdeztem tőle, ki írta a Toldit, és ő azt felelte, hogy nem ő írta.

– Nézze, tanár úr, az én fiam csintalan, rossz gyerek, de hazudni nem szokott. Ha azt mondja, hogy nem ő írta a Toldit, akkor mérget vehet rá, hogy nem ő írta.

– Szent isten, kislányom! Ilyen sokszor estél fenékre?

– Mióta látta a síugrást a tévében, nem bír magával...

Van másik

- Zsófi, miért késtél az iskolából? – kérdi a tanár.
- Azért, mert a házunkba belecsapott a villám.
- Ezt nem hiszem el.
- Jó, akkor mondok mást.

Éppen öt

- Suliban a tanárnő:
- Mondjatok, gyerekek, öt északi-sarki állatot!
- Pistike majdnem kiesik a padból, úgy jelentkezik.
- No, Pistike?
- Egy foka és négy jegesmedve.

Írósors

- Két író cseveg:
- Borzasztó! Tegnap a hároméves Pisti fiam széttépte a kéziratom utolsó három oldalát!
- Mire a másik:
- Csodálatos! Ilyen fiatal, és már tud olvasni?

Puska

- Mi az abszolút bizalmatlanság?
- ???
- Ha a tanár dolgoztatás előtt mindenkinek beír egy egyest, majd óra végén kihúzza annak az ellenőrzőjéből, aki mégsem puskázott.

Nem lógós

- A tanár panaszkodik Pistike szüleinek:
- A maguk gyereke a legrosszabb az egész osztályban. Egyszerűen nem bírok vele. Ráadásul még sosem hiányzott egy napot sem!

Dolgozat

- Két fiú beszélget matekóra után.
- Hogy sikerült a dolid?
- Semmit sem írtam.
- Én sem.
- Te jó ég! A tanár azt fogja hinni, hogy egymásról lestünk!

Kávéházban

- Uram, ön mindig jobb kézzel keveri a kávéját?
- Igen, már régóta.
- Érdekes, az emberek többsége kiskanállal szokta.

Őstörténet

- Mit tettek az ősmagyarok a nyereg alá?
- ???
- Lovat!

Roncs

- Uram, a maga kocsját nem lehet autónak nevezni – mondja a rendőr az autósnak.
- Egyetértek! Ezért nem is hordok magammal jogosítványt.

Pontos válasz

- Megérkezik a fáradt utazó, leszáll a vonatról, kérdezi az állomásfőnököt:
- Mondja, hol van itt a falu?
- Ezen a bekötőúton elindul, és három kilométer után ott lesz.
- Nem tudták volna egy kicsit közelebb tenni az állomást a faluhoz?
- Tehették volna, de akkor messze lenne a sínektől.

Lépcső

- Szóval ez a lépcső levezet a pincébe?
- Igen.
- És felfelé is vezet?

Látomás

- Az őskori barlang előtt lobog a tűz. Ott ül mellette az ősfü meg az ősleány, a csillagokat bámulva.
- Édes szerelmem – mondja halkan a leány –, mondj nekem valami olyat, amit még soha senkitől nem hallhattam!
- Mire az őseember gyöngéden:
- Internet.

Mellékhatás

- Doktor úr, kérem, ne írja fel többé nekem ezt a nyugtatót!
- Miért?
- Mert ha beveszem, olyan emberekhez is kedves vagyok, akiket utálok.

– Asszonyom! A gyerekek ma nem jöhetnek ki?

– Papa, itt a félévi bizonyítványom és a szíverősítő!

Sziasztok!

Abban a reményben, hogy a következő félévben is rendszeresen kapok töletek híreket, tudósításokat, kívánok nektek nagyon szép karácsonyt, boldog új évet és ötösökkel teli félévi bizonyítványt!

Baráti szeretettel:

Trityi

Szerkesszük együtt az újságot!

Tennivalóid nagyjából a következők: Ha bármilyen épkezláb (megvalósítható) ötleted van, mitől lehet az újság érdekesebb és vonzóbb, azonnal írd meg! Ezenkívül küldj:

* **lexikont, osztálylexikont**

* **híreket a sulidból a Mizujs rovatba**

* **fogalmazásokat, rajzokat a Rügyfakadásba**

* **sikerlistát a Zenebonába**

* **legalább 10 sort és egy rajzot (vagy fotót) kedvenc állatodról az Állatkirakat rovatba**

* **meg bármit, ami eszedbe jut!**

A Jó Pajtás várja leveled!!!

Ami valamirevaló, rövidesen viszontlátod kedvenc újságodban!!!

A Jó Pajtás és a Mézeskalács elérhetőségei

Cím: Jó Pajtás és Mézeskalács szerkesztősége

21000 NOVI SAD, Vojvode Mišića 1/III.

Telefon (szerkesztőség): 021/ 475-4008 (csak telefon!)

Fax (szerkesztőség): 021/ 475-4009 (csak fax!)

e-mail: szerk@jopajtas.info

URL: <http://www.jopajtas.info>

Telefon és fax (terjesztési ügyekben): 021/ 557-304

e-mail: terjesztes@jopajtas.info

Folyószám: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad

Szabadka

A Đuro Salaj iskola hírei

Mi, a 6. c osztály tanulói október 31-én, Halloweenkor ki-díszítettük a tantermet papírtökökkel és levelekkel. Az egyik osztálytársnőnk még madárijesztőnek is beöltözött. A tanárok meglepődve jöttek be hozzánk, de a feldíszített osztályban vidám hangulat támadt, és így könnyebben ment a tanulás is.

Osztályunk nem csupán szorgosan tanul, hanem a zene-dében is helytállnak társaink. Kurina Viktória és Kurina Mihály szépen szerepelt azon a hangversenyen, amelyet a zeneiskolá-ban tartottak. – **Budincsevy Brigitta**

November 15-én esett először hó. Ennek mindenki nagyon örült, de legjobban a fiúk, mert hógolyóval megdobálhatták a lányokat. Majdnem betörték az ablakot is. Ezzel be is fejező-dött a hócsata.

November 17-én a sportcsarnokban tartották meg a Tole-rancia-kupa döntőjét. A sportrendezvényre sok diák érkezett Vajdaság több helységéből: Versec, Újvidék, Begaszentgyörgy, Zombor, Karlóca, Mitrovica, Nagyikinda stb. Kosárlabdában, röplabdában és asztaliteniszből mérték össze erejüket. Osztályunk az osztályfőnökkel részt vett a megnyitón, s aztán élvezettel szurkoltunk a sportolóknak. A megnyitó műsora is nagyon tetszett. – **Toldi Viktória**

A 6. c osztály megválasztotta vezetését. Elnök lett Budincsevy Brigitta, titkár Toldi Viktória, pénztáros Kurina Viktória. A pénztárosnak már igen sok munkája akadt, de az elnök sem tétlenkedhet. – **Kurina Viktória**

November 29-én tartottuk meg a Nemes Nagy Ágnes Szavalóverseny iskolabajnokságát. A győztesek a következők lettek: Tomity Szandra (2. c), Fodor Ágnes (3. c), Budincsevy Brigitta (6. c), Margit Adrianna (7. c), Čikoš Ivona (4. b), Vidić Valentina (5. d). Képzőművészetből is sok pályamunka készült. – **Mulic Beáta**

A 6. c osztály a tavalyi nyolcadikosoktól örökölte az akvá-riumot. A tanterem sarkában kapott helyet, az ablak mellett. Megígértük, hogy rendszeresen gondoskodni fogunk róla. A halaknak nevet is adtunk: Debil, Foxi, Maxi, Inci, Finci, Tamara, Anita, Negrid. Eleinte bajlódunk a szűrővel, de hamarosan már ügyesen fogjuk rendezgetni halaink otthonát. Virágokat is hoztunk, így ez a sarok lett a tantermünk dísz. Bevalljuk, néha órán el is kalandozunk, mert a halak játékát figyeljük. – **Toldi Viktória, Budincsevy Brigitta**

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matica srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350-9141

COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatási, Tájékoztatói,
Valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja:

Szerbiai
Művelődési
Minisztérium

A határon túl
élő magyarok
megsegítéséért

Internet szolgáltatás
Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása
(024)555-765 Karadjorje út 2. Szabadka
support@tippnet.co.yu www.tippnet.co.yu

Jó Pajtás
60 ÉVES

Vajdasági magyar gyermeklap ■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Megbízott főszerkesztő: **Kókai Péter** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
■ Főmunkatárs: **Tripolszki Zsuzsa** ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381 21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381 21/ 475-400-9 (csak fax) ■
■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/ 557-304 ■
■ Dinár-folyószám: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■
■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerk@jopajtas.info ■